

Glasnik MIRA

25

Međugorje
1981. - 2006.

Godište I. • Broj 7 • Međugorje • Srpanj 2006. • Cijena 2,5 KM / 10 Kn

DOŠLI SMO TI, MAJKO DRAGA, SA SVIH STRANA ZEMLJE OVE!

Draga djeco!

S velikom radošću u svom srcu zahvaljujem vam na svim molitvama koje ste ovih dana prikazali na moje nakane. Znajte, dječice, ne ćete se pokajati ni vi ni vaša djeca. Bog će vas nagraditi velikim milostima i zaslužiti ćete život vječni. Ja sam vam blizu i zahvaljujem svima onima koji su tijekom ovih godina prihvatili moje poruke, pretočili ih u život i odlučili se za svetost i mir.

Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!

(25. lipnja 2006.)

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik:

Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tisak: Fram-Ziral, Mostar

Uplate:

Za Bosnu i Hercegovinu:
Poštanskom uplatnicom ili na žiro-račun:
3381202201145352
UniCredit Zagrebačka banka BH

Devizne uplate:

Unicredit Zagrebačka banka BH
S.W.I.F.T. ZABA BA 22
Konto: 48-06-02810-2

Uplate iz Republike Hrvatske:

HVB Splitska banka d.d.
Br. računa: 30000519000
S.W.I.F.T. BACXHR22
IBAN: HR17 2330 0035 1002 0168 2
Prilikom uplate popuniti **Nalog 14**
ili poštanskom uplatnicom

Cijena pojedinog primjeraka:

2,5 KM/10KN
Godišnja pretplata (12 brojeva)
BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 KN;
Zemlje EU: 30 Eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 40 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete,
znanosti, kulture i športa Hercegovačko-
neretvanske županije pod brojem
R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret Pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

VELIČINA U PONIZNOSTI...

dr. fra Tomislav Pervan

Međugorje je kao i sve u našoj vjeri, silni dar, ali još veća obveza.

I za nas je međugorski srebrni jubilej, zanosni skup vjere, molitve, zahvalnosti, veličajno saborište bogotražitelja i Marijinih štovatelja. *Kad Gospodin vraćaše sužnjeve svoje, bijaše nam kao da snivamo...* Tim i sličnim biblijskim izričajima moglo bi se opisati raspoloženje koje je vladalo onih prvih dana ukazanja, ali i ovodobnih u Međugorju. Nešto kao predivna bajka, otkana iz snova. Dvadeset i pet godina. Pa što je to u svjetskim, svemirskim razmjerima? *U Gospodina je jedan dan kao tisuću godina.* A što je i tisuću godina u povijesti svemira? Gotovo pa ništa! Međutim, dvadeset i pet godina je punoljetnost u ljudskome životu. To smo slavili. Punoljetnost Međugorja u pravom smislu riječi.

Upravo je to istaknuo prof. dr. Tomislav Ivančić na večernjem veličanstvenom misnom slavlju na samu obljetnicu. Neka je sila - vjerujemo Božja - izbacila u žarište vjersko-ga i vjerničkog zbivanja ovu nepoznatu župu

koja otada postaje magnetom za milijune i milijune hodočasnika, kamo mnogi dolaze, kamo bi mnogi htjeli doći, ali ne mogu, u što bi mnogi htjeli povjerovati, ali im nije dano. Sve se temelji na tvrdnji šestero onodobnih maloljetnika a danas odraslih, zdravih i zrelih osoba, iz Bijakovića, kako imaju Gospina ukazanja. Prof. Ivančić izričito je zahvalio svim stručnjacima napose iz znanosti i medicine koji su se fenomenom bavili te došli do zaključka kako je riječ o nečemu krajnje ozbiljnom, što je zahvatilo u živote tih mladih osoba, što bijaše ključni i prijelomni trenutak u njihovim životima i životu župe, ali potom cijeloga kraja i same Kristove Crkve.

Uvijek iznova treba dobro naglašavati: Međugorska okupljanja nisu nikakvi *derneci*, nema tu *turbo-folka*, narodnjaka, naražnjenih janjaca, ispijanja alkohola i glasna pjevanja do kasno u noć - ova okupljanja nisu nikakav *kirvaj*, crkveni god. Nema tu lunapar-kova ni zabavišta, vrtuljaka ('ringšpila') ni

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

GOSPA NAM ZAHVALJUJE

fra Ljubo Kurtović

MEĐUGORJE JE BOŽJI POZIV ČOVJEKU DA ZAUSTAVI PROCES VLASTITOG SAMOUNIŠTENJA

fra Ivan Dugandžić

JEDNOSTAVNOST

fra Ivan Ivanda

MEĐUGORJE JE DUHOVNA KUPELJ

Tomislav Ivančić

HODOČASNICI IZ SVIH KRAJEVA SVIJETA U MEĐUGORJU

Lidija Paris, Krešo Šego

U BIJAKOVIĆIMA SAM DOZIVJELA NAJLJEPŠI IZRAZ HRVATSKOG GOSTOPRIMSTVA

Lise Baril-Leclerc

Majka okuplja svoju djecu

Rijeke su se hodočasnika slijevale kroz proteklih četvrt stoljeća, dolazile ovdje i napajale se, odlazile u život preporođeni i ohrabreni. Dok su jedni zauzimali stajalište posvemašnjeg ignoriranja - bilo unutar Crkve ili iz ateističko-agnostičkih krugova - dotle su vjernici slijedili zov srca, tražili topli dom, Majčinu ruku, stavljali se pod njezin plašt i zaštitu, o tome svjedočili svojim životom, širili poruku cijelim svijetom, tako da je danas Međugorje postalo globalna pojava u pozitivnom smislu riječi.

U zavičaju, kod Majke

Možemo li zamisliti neku našu župu ili proštenište, pa bilo to i veliko nacionalno, gdje su ljudi u dubokoj molitvi od 5 popodne pa do pola noći? Gdje ljudi sa suncobranima na čelopecu već u četiri popodne traže mjesto pred vanjskim oltarom i tu ostaju do pola noći, nepomični? Upravo to bijaše prizor u Međugorju u subotu navečer, 24. lipnja. Hodočasnici su pobožno pratili molitvu krunice, dvosatno Misno slavlje, potom još klanjanje pred Presvetim do pola noći vani, a onda cijelu noć u crkvi. Potresan bijaše upravo taj prizor vani, cijeli polukrug ispunjen do zadnjeg mjesta, svi na pijesku, kleče, bez razlike, svaki uzrast, muško i žensko. Možemo li zamisliti, za naše pojmove gotovo nepojmljivo, odrasle muškarce u dubokoj sabranosti na koljenima ili ispružene na tlu u stavu *prostracije*?

Dok s jedne strane pratimo svjetsko nogometno prvenstvo te onolika osiguranja, tolike tisuće policajaca u odorama i prerušene, kako paze na red i mir - iz zraka, sa zemlje, iz vode - , dotle ovdje u Međugorju sve osigurava nekoliko prometnih policajaca i zaštitara. I to je svekoliko međugorsko osiguranje. I sve protječe bez sudara i sukoba, bez napetosti i nervoze, svatko se osjeća zaštićenim i sigurnim, svi govore istim jezikom vjere i ljubavi. Doslovce, Duhovi u malome, ono što smo imali uoči svetkovine Duhova u

samome Rimu s Papom. Nikome se ne žuri, nitko nikoga ne nagurava niti se tiska, na licima se čita samo radost što je čovjek doma, u zavičaju, kod Majke. Upravo je to Međugorje, zavičaj duha, zemljovid vjere, gdje hodočasnička stopala ili gola koljena ostavljaju trag u suhoj zemlji, na tvrdu kamenu koji je već dobroano zaobljen tolikim milijunima stopala koja su se u njima utisnula. Vjera u hodu, vjerovanje hodnjom.

Nazaret je velik i poznat po Mariji i Isusu iz Nazareta, isto tako i Betlehem. Asiz po Franji. Da nije bilo onakva malena i ponizna Franje, ne bi bilo danas Asiza. Međugorje su učinili velikim i poznatim događaji koji su započeli ovdje među nama prije točno 25 godina. Oni su događaji izbacili u orbitu ovo nepoznato mjesto i župu te je otada postalo nepresušnim zdencem koji pruža svijetu živodajnu vodu.

Međugorje - globalna pojava u pozitivnom smislu riječi

Međutim, to nas ne smije zavesti na preuzetnost, oholost. Sve što danas Međugorje jest može zahvaliti onome što je započelo 24. lipnja 19891., na Ivandan, u predvečerje. Veličina Međugorja očitovat će se u poniznosti i skrušenu priznanju: *Gospode, odakle nama ova milost da nam Majka Gospodina našega dolazi? Gospodine i Gospo, ne bijasmo dostojni ove milosti. Nauči nas u poniznosti*

>> jeftinih drangulija, trgovaca ni licitara. Oni koji to nude drugdje, znaju za međugorske nadnevke, ali znaju da Međugorje nije nikakav pučki *dernek*, na komu se održi *pučka misa* a onda slijedi *narodno veselje*, nego je to izrazito mjesto molitve, pobožnosti, sabranosti, mjesto ispovijedanja i životnih obrata i obraćenja.

priznati svoju malenost, svoju nišetnost. Marijina je veličina upravo u njezinoj poniznosti. *Velika mi djela učini Svesilni*. Isto možemo ponavljati i mi na koljenima. I *odsad će me zvati blaženom svi naraštaji*.

I Međugorju je silna djela učinio Gospodin Isus preko svoje Majke i bit će i ubuduće veliko samo ukoliko imadne Marijin stav malenosti i poniznosti, ukoliko bude crplo vodu iz izvora spasenja. Rijeke su se hodočasnika slijevale kroz proteklih četvrt stoljeća, dolazile ovdje i napajale se, odlazile u život preporođeni i ohrabreni. Dok su jedni zauzimali stajalište posvemašnjeg ignoriranja - bilo unutar Crkve ili iz ateističko-agnostičkih krugova - dotle su vjernici slijedili zov srca, tražili topli dom, Majčinu ruku, stavljali se pod njezin plašt i zaštitu, o tome svjedočili svojim životom, širili poruku cijelim svijetom, tako da je danas Međugorje postalo globalna pojava u pozitivnom smislu riječi.

Jednostavno je neshvatljivo da nad Međugorjem u crkvenom tisku još uvijek vlada stanoviti *embargo*. A ako se slučajno o

njemu piše, onda je to redovito opetovanje kako tu nema ništa nadnaravna, zatim često iskrivljeno, ironično, sarkastično, s omalovažavanjem pa čak i osudom onih koji su - kao onodobni maloljetnici i djeca, a danas odrasle i ozbiljne osobe - prenijeli poruku svijetu o Marijinim ukazanjima. Ti onodobni malodobnici nisu bili ni krivi ni dužni, niti spremni za takvo što, a nekmoli da su onih prvih dana bili manipulirani. Mogli su i oni tisuću puta ponoviti onu: *Što je nama sve to trebalo?* Nismo li svi mogli živjeti u miru, u svojoj stoljetnoj vjeri, uhodanoj, neuzdrmano. Ali ne, netko je sve iznova *zakuha*o.

Čudo istinske i nepatvorene vjere

Sami vidioci su dopuštali da ih se temeljito ispituje, medicinski i psihijatrijski, i sve su pretrage jasno potvrdile kako je riječ duhovno i duševno zdravim osobama koja u stanju *ekstaze*, tj. *vansebnosti* proživljavaju drukčije stanje svijesti. Nije tu govor o hipnozi, izmišljotini, konfabulacijama, nije to nešto što bi oni osobno mogli *producirati*

snagom osobne želje ili volje, nego nešto s čime se susreću, što im dolazi *izvana*.

Čovjek se u čudu pita, zašto toliko osporavanje i nijekanje? Međugorje, priznato ili nepriznato, ostaje na globalnom i lokalnom planu, čudo u nastanku, opstanku, održanju, trajanju te stalnom izrastanju. Ono je čudo istinske i nepatvorene vjere. Ovdje nema pomame za čudesima, znakovima, nema pretjerivanja, dugih poruka, priča, fabuliranja, nego se sve svodi na krajnje trijezni pristup - ali pristup srcem i dušom, a ne samo glavom - zbiljnostima naše vjere, sakramentima, Nebu, Božjoj riječi, Kristovoj osobi, Duhu Svetom, gdje je Marija samo posrednica. U središtu nije toliko Marija koliko sakramentalni život na koji Marija poziva; sakramenti pomirenja, euharistije, euharistijsko klanjanje, uhodane pobožnosti križnoga puta, krunice... Tu čovjek progledava, mijenja životni smjer, odlazi kao novi čovjek, zaodjeven Isusom Kristom, plaštem novosti i nevinosti. Marija nas samo uzima za ruku i dovodi svome Sinu!

Pojava s kojom se susrećemo u Međugorju iziskuje svoj tumač, kao psihološki i psihički te duhovni fenomen. Promatramo li pojavu u sebi, treba posegnuti za usporednom poviješću religija te sa sličnim biblijskim izvješćima. Treba tumača na razini fenomenologije, Biblije, teologije, znanosti, ali također i na razini učinaka koje je sami fenomen proizveo u samim nositeljima pojave, zatim u svijetu i Crkvi.

Oaza mira, zavičaj duha, zemljovid vjere

Nu, bez obzira na teorijske mogućnosti tumačenja bijakovsko-međugorskog fenomena, jedno je nedvojbeno moguće ustvrditi: Međugorje je snažno zahvatilo u vjerski izričaj i sadržaj, u vjernički život te obrat prema vjeri kod mnogih. I na osnovi međugorskih ukazanja, kao blizu i daleku jeku, imamo danas nakon četvrt stoljeća Međugorje kao svjetski događaj. Ovdje se ne zbiva ništa zlo ni loše, ljudi dolaze beznadni, vraćaju se s nadom, osnaženi, spremni za nove životne izazove. Međugorje je oaza mira, zavičaj duha, zemljovid vjere. Međugorje je kao i sve u našoj vjeri, silni dar, ali još veća obveza. Ono je poruka da čovjek nije izručen silama zla i manipulacije, nego da svatko postaje pred svojim Bogom osoba s imenom i prezimenom, jedincat i neponovljiv, voljen i prihvaćen, pozvan i poslan širiti Kristovu poruku mira i ljubavi, zbog čega se Marija i ukazuje sve tamo od Meksika, Rue de Bac, Lurda, preko Fatime do naših dana.

GOSPA NAM ZAHVALJUJE

Unatoč našim bezbrojnim pitanjima i stanju naših srdaca, Gospa nam zahvaljuje. Ona zahvaljuje svima koji su prihvatili i žive ono što nam neumorno govori. Njezina zahvalnost želi u dubinama naših srdaca potaknuti i probuditi ono najbolje.

fra Ljubo Kurtović

Iza nas je dvadeset pet godina ukazanja - blizine i ljubavi Djevice Marije. Dvadeset pet godina milosti i otvorenog neba na ovom mjestu. U našem srcu spontano se rađa usklik svete Elizabete: „Ta otkuda meni da mi dođe majka Gospodina mojega?“ (Lk 1, 43).

Obljetnica Gospinih ukazanja za nas nije samo vrijeme da kličemo, nego prije svega vrijeme da se preispitamo koliko i kako smo prihvatili ono na što nas kroz sve ove godine nebeska Majka poziva. Ne ćemo se prevariti ako zajedno sa svetim Franjom Asiškim ponovimo riječi koje je on uputio braći pri kraju svoga života: „Braćo, počnimo ispočetka, do sada nismo ništa učinili!“ Kad stanemo pred zahtjevnost Evandjelja i Gospinih jednostavnih i zahtjevnih poruka uvijek ćemo vidjeti da pred nama ima još puno puta koji trebamo prevaliti. Vidjet ćemo da ima još puno toga što trebamo promijeniti u našem srcu i životu. Majka od svoje djece, ne zabo-

ravimo, ne traži nemoguće, nego traži ono što je moguće i najbolje za nas.

Ljubiti Djevicu znači ponovno se vratiti podno križa Njezinoga Sina

Unatoč našim bezbrojnim pitanjima i stanju naših srdaca, Gospa nam zahvaljuje. Ona zahvaljuje svima koji su prihvatili i žive ono što nam neumorno govori. Njezina zahvalnost želi u dubinama naših srdaca potaknuti i probuditi ono najljepše i najbolje. Umjesto da mi njoj zahvaljujemo, ona zahvaljuje nama. Majka želi da od nje učimo.

U više svojih poruka Gospa nam je govorila: „Bog mi je dopustio ostati tako dugo s vama“; „Ja ću ostati s vama dok mi Svevišnji dopusti“; „Došla sam vam pomoći jer vi ne možete sami.“ Majka želi pomoći svojoj djeći, jer znade da će bez Njezine pomoći zalutati. Ona nas ne poziva samo na obraćenje. Ona nas poziva kako bi nas sama Ona, Maj-

ka, dovela Isusu, izvoru otkupljenja. Ona je sam bila na tom izvoru, uz podnožje križa, na Golgoti. Kad je Krist umirao radala se Crkva. Bio je to trenutak našeg spasenja. Naša Majka, naša Gospa, ondje kraj križa, pateći s našim Gospodinom, kao da je proživljavala porođajne muke davanja novoga života. Radala se Crkva. U tom je trenu Marija postala majkom svih kršćana, majkom Crkve. Zar stoga može biti čudno što Majka Marija dolazi, govori, ukazuje se? Što ne može odustatu od nas! Majka ne može šutjeti. Ona ne prestaje ni danas radati, obnavljati, pozivati svoju djecu na obraćenje i put svetosti.

Ljubiti Djevicu Mariju, Njoj vjerovati znači ponovno se vratiti podno križa Njezinoga Sina. To znači doći na izvor milosti i otkupljenja. To znači iskusiti i doživjeti istinitost Isusovih riječi: „Ako je tko žedan, neka dođe k meni! Neka pije koji vjeruje u mene. Kao što reče Pismo: „Rijeke će žive vode poteći iz njegove utrobe!“ (Iv 7, 37-38). Rijeke žive vode iz Isusova Srca potekle su i okupale mnoga raskajana srca u sakramentima svete ispovijedi i euharistije upravo ovdje u Međugorju. Za sve milosti možemo biti zahvalni Gospodinu i Mariji koja nam neutrudivo, majčinski uporno dolazi.

U naše vrijeme Bog nam šalje majku svoga Sina

Bog nas po Djevicu Mariju traži i poziva k sebi. I onda kad se mi odvratimo i prestanemo tražiti, On preuzima inicijativu. On nas želi i traži. On nam je objavio svoju ljubav u Isusu Kristu. Danas, u ovo naše vrijeme,

Došla sam vas povesti svome Sinu

Na večernjoj sv. Misi

šalje nam Majku svoga Sina da nas dovede k sebi.

Blažena Djevica Marija na dvadeset petu obljetnicu svojih ukazanja dolazi nam s velikom radošću u svom srcu. Dolazi nam iz slave i punine života kojemu nas želi kao Majka voditi. Majka zahvaljuje za sve molitve svima koji su joj povjerovali i prihvatili je kao svoju Majku i zagovornicu na putu života.

„Ne ćete se pokajati“ – govori nam Marija. Nikoga Ona nije prevarila niti je itko tko joj je povjervovao i tko joj se s pouzdanjem u potrebi utekao ostao razočaran. Ona nije došla nikoga prevariti niti lišiti životnih radosti. Samo s Bogom možemo istinski doživjeti puninu i radost života. Bog nikome nije ostao dužan. Nagradit će nas ne samo poslije smrti, nego već danas, ovdje, na zemlji.

Živite moje poruke

Djevica Marija zahvaljuje svima koji su prihvatili njezine poruke. To znači svima koji su

poslušali ono što nam govori. Nažalost, događa se da čujemo riječ ali je ne oživotvorujemo, ne živimo u vlastitu životu. To je isto kao da imamo sjeme ali ga ne posijemo u zemlju nego ga držimo neposijana. Isto tako je s riječima koje nam Isus govori. Čujemo riječi ali ih ne pretačemo u život. Zato nam Marija u mnogim svojim porukama ponavlja: „Živite moje poruke; svjedočite ih svojim životom; stavite ih u praksu; pretočite ih u život.“ Ako se to ne dogodi onda smo slični onom čovjeku o kojem nam Isus govori u Evanđelju. „Tko god sluša ove moje riječi, a ne vrši ih, bit će kao lud čovjek koji sagradi kuću na pijesku. Zapljušti kiša, navale bujice, puhnu vjetrovi i sruče se na tu kuću i ona se sruši. I bijaše to ruševina velika“ (Mt 7, 26 – 27). Tako je i s riječima poruka Djevice Marije koje nam upućuje ovdje. A njezine poruke su Evanđelje izrečeno jednostavnim majčinskim riječima i srcem. Približimo se s vjerom i ljubavlju Mariji da kuća naše-ga života bude sagrađena na stijeni.

MOLITVA

Blažena Djevice Marijo, Kraljice Mira, hvala Ti za tvoju majčinsku ljubav kojom si nas vodila i danas vodiš izvoru otkupljenja, Isusu Kristu. Hvala Ti, Marijo, za Tvoje prve riječi koje si uputila nama, svojoj dragoj djeci, iz svog Prečistog i Bezgrješnog Srca: „Mir, mir, mir neka bude između čovjeka i Boga i između ljudi.“

Hvala Tebi, Majko, za sve koji su se odlučili za put mira i svetosti. Hvala Ti, Kraljice Mira, Majko Kneza Mira kojemu nas uporno i strpljivo vodiš. Hvala Ti za vidiocce koje se izabrala i preko kojih nam upućuješ svoje majčinske riječi. Hvala Ti Majko za ovu župu i svakog hodočasnika koji je pohodio ovo mjesto u želji da se približi Bogu. Hvala za svaku obitelj koja je Tebe primila i koja zajedno moli. Hvala Ti za svako srce koje je dopustilo da ga po Tebi obasja milost Tvoga Sina Isusa. Hvala Ti, Marijo, za svako obraćenje. Hvala za svako

raskajano srce i svaku iskrenu i duboku ispovijed po kojoj su mnogi našli mir, slobodu i radost koju daruje Tvoj Sin. Hvala Ti za svako Tvoje dijete, Marijo, koje je ovdje počelo moliti. Ti si nam rekla: „Draga djeco, ne želim učiniti od ovog mjesta samo mjesto molitve, nego mjesto susreta srdaca. Želim da Isusovo, moje i vaše srce bude jedno srce ljubavi i mira.“

Hvala Ti za ovu oazu mira u koju dolaze Tvoja djeca, gladni i žedni mira, smisla života, vjere i ljubavi.

Hvala Ti, Marijo, jer nikoga nisi razočarala niti zapustila tko se Tebi utekao i Tvoju pomoć zatražio.

KAD GOSPODIN NEŠTO HOĆE, ONDA SE POBRINE DA TAKO I BUDE

Razgovarala Lidija Paris

Sestra Isabel Bettwy je utemeljiteljica i ravnateljica Udruge Majke Milosrđa koja za cilj ima čašćenje Marije kroz molitvu i odgoj. Jedna od djelatnosti te udruge jest i organizacija hodočašća na mjesta marijanske pobožnosti diljem svijeta, ponajviše u Međugorje.

Sestra Isabel u Međugorje je prvi put došla u listopadu 1983. Hodočasnike je počela dovoditi 1984. i to u svojstvu ravnateljice ureda za putovanja Franjevačkog sveučilišta Steubenville. Čak i u vrijeme kad je sestra Isabel bila ravnateljica Nacionalnog svetišta Milosrdnog Isusa i Instituta Milosrdnog Isusa Ivana Pavla II. u Stockbridge-u, MA, dovodila je hodočasnike u Međugorje. Sestra Isabel Bettwy sada je u mirovini ali i dalje prati hodočasnike u Međugorje. Ovaj je razgovor nastao u travnju 2006., prigodom 73. dolaska s. Isabel u Međugorje.

S. Isabel Bettwy

Budući da ste dio povijesti Međugorja, napose za Amerikance, budite ljubazni i recite nam nešto o svojem prijateljstvu s Međugorjem i s Gospom.

Uvijek sam voljela Gospu. Odrasla sam u marijanskoj župi. Kao dijete često sam išla u crkvu na pobožnosti i devetnice. Kad sam u siječnju 1983. prvi put čula za Međugorje, povjerovala sam. Zašto ne bih vjerovala da se Gospa danas ukazuje? U tom trenutku nisam pomišljala doći u Međugorje.

U to vrijeme moje odgovornosti nisu uključivale putovanja. Radila sam na Franjevačkom sveučilištu Steubenville kao ravnateljica ureda za konferencije, jer smo organizirali susrete tijekom ljeta kad nije bilo studenata. Upravo u to vrijeme bila sam premještena u ured koji financijski pomaže studente te sam razvijala tu djelatnost.

Čula sam za Međugorje, povjerovala sam, osjećala sam da bih trebala ići tamo ali nisam znala kako, budući da u to vrijeme još nitko nije odlazio. No, kad Gospodin nešto hoće, onda se pobrine da tako i bude. Obitelj Karminsky polazila je u Međugorje s o. Josephom Pelletierom koji je u međuvremenu preminuo, koji je pisao knjige o marijanskim ukazanjima. Tako sam imala prigodu biti uz njega pri svim njegovim razgovorima. Pri prvom dolasku malo sam oklijevala, jer sam mislila da će se sve vrtjeti oko Marije, no tijekom tri dana nisam čula riječ *Gospa*. Sve je bilo *Isus*. Za mene je to bilo u redu. Zнала sam da sam na pravom mjestu. Kod kuće. Marija nas vodi Isusu.

Marija nas vodi Isusu

Doživjela sam i novo osobno obraćenje. Zнала sam da će se nešto promijeniti u mojem životu, ali nisam znala što. Na Franjevačkom sveučilištu uveli smo novu djelatnost: program putovanja, pa budući da sam ja već bila u Međugorju, rekli smo da ćemo organizirati jedno putovanje godišnje u Međugorje, i još jedno drugo hodočašće. Ljudi su se počeli zanimati za putovanje u to mjesto. U Međugorje smo vodili deset putovanja godišnje. Dovedi smo stotine hodočasnika iz SAD-a.

Što ih je privlačilo?

Mislim da ih je doista privlačila Blažena Djevica Marija. Svi smo mi odrasli s Fatimom, svi smo poznavali fatimske događaje i vjerovali smo u njih. Vjerovali smo u Lourdes i Gospu Guadalupsku. Nakon II. vatikanskog sabora Gospa se našla u pozadini, ali ne u ljudskim srcima. Molili su se njoj. Kad je pukao glas o Međugorju, u ljudskim se srcima probudila čežnja i htjeli su doći. Za mene je bila velika povlastica voditi ih. Tijekom pet godina dolazila sam deset puta godišnje!

Međugorje u to vrijeme?

Za Amerikance je to bio pravi izazov. Nismo bili navikli živjeti bez vode iz slavine, bez kupatone, bez tuša, bez restorana... u Međugorju svega toga nije bilo. Nu, što se tiče duhovnog života, sve je bilo tu! I to se doista nije promijenilo. Imali smo svaki dan Misu na engleskom. U to vrijeme u 9 sati izjutra. Najčešće je s nama u hodočasničkoj skupini dolazio i svećenik. Premda nismo razumjeli propovijed, redovito smo išli u crkvu na večernji program.

Kakav je bio molitveni program u to vrijeme?

Vrlo sličan današnjem programu. Fra Tomislav Pervan bio je župnik, fra Slavko Barbarić bio je također u Međugorju, a program se počeo razvijati vrlo brzo, vrlo sličan današnjem. U one najranije dane nije bilo klanjanja nakon Mise i u kasnijim večernjim satima.

Susretali ste vidiocce?

Nje bilo susreta s vidiocima kao što ih ima danas. Naša je skupina dobro upoznala Ivana. Moj vodič je uvijek bio Dragan Zovko, mi smo ga zapravo izobrazili za svojeg vodiča. Govorio je engleski, provodio je ljetne mjesece u Međugorju, mogao je za nas organizirati susrete. Otišao bi po Ivana i doveo ga u šumarak – u smjeru Majčina sela – i Ivan bi tamo govorio našoj skupini. Bio je vrlo dobar. Na jednostavan način davao je Gospinu poruku. Ljudima je to bilo razumljivo. Dragan je prevodio. Povremeno smo odlazili kod Marije ili kod Vike kući. Ljudi su im davali molitvene nakane. Otkako je odrastao, Jakov govori mnogo bolje. Danas vidioci govore jasnije. Kažu: To je poruka koju je Gospa dala MENI, to je najvažnije, i to je ono što ja VAMA mogu reći. Ne prave se da sve znaju.

U Međugorju sam vidjela mnoga duhovna iscjeljenja

Ima li drugih razlika između onih dana i danas?

Katkada su svećenici nakon večernje Mise davali sažetak dnevnih događanja ili onoga što se dogodilo za vrijeme ukazanja. U ono vrijeme, prije poruka četvrtkom i prije mjesečnih poruka, fra Slavko je obično izlazio na oltar i davao sažetak. Tijekom popodneva svećenici su u crkvi govorili na raznim jezicima, govorili su o povijesti međugorskih događanja i objašnjavali poruke. Za mojeg prvog dolaska ukazanja su bila u maloj prostoriji pokraj oltara, nešto kasnije u župnom dvoru, onda na koru, a potom – kad više nije bilo dopušteno da se to događa u crkvi – u kućama vidjelaca. Uvijek bismo vidjeli vidiocce kako ulaze i izlaze. Na neki način mi je drago da se to promijenilo, jer su se ljudi nagurali i pokušavali ući i biti nazočni

za vrijeme ukazanja – neki su bili izabrani a neki ne...

Jeste li Vi prva osoba koja je uspostavila kontakt između SAD-a i Međugorja?

Ne prva, ali među prvima. Na raznim susretima govorila sam o Međugorju. Budući da sam radila na sveučilištu Steubenville, moglo me se izravno nazvati. Netko mi je bio dao kreditnu karticu da po želji telefoniram u Međugorje, da bih dobila posljednje vijesti. Za vrijeme rata zvala sam po dva-tri puta tjedno. Kad je počeo rat, ljudi su prestali dolaziti. Ni ja nisam dolazila nekoliko godina. Tek sada ljudi iz SAD-a ponovno počinju dolaziti u Međugorje.

Je li Međugorje poznato u Americi?

Naravno! Uglavnom usmenom predajom. Imamo i međugorske susrete, časopis *Međugorje Magazine*, Internet... poruka se objavljuje na Internetu, ja ju isto objavljujem na svojoj web stranici, a pišem i mjesečno razmišljanje. Postoje mnogi načini...

Kakav je odnos između međugorskih krugova i biskupa?

Crkva u SAD-u zauzela je isto stajalište kao i Vatikan: Međugorje je hodočasničko mjesto, svećenici mogu ići tamo ali ne organizirati putovanja – njih uvijek organizira netko drugi, kao ja na primjer... Svećenik je pozvan kao duhovni pratitelj, da se brine za duhovne potrebe ljudi, i to je u redu. Dovedi smo mnoge svećenike. Uvjereni su u vjerodostojnost ukazanja, ali poput svih nas, zauzimaju stajalište: «Pričekaj pa vidi».

Jednom je moj biskup želio razgovarati s predsjednikom Franjevačkog sveučilišta, o. Michaelom Scanlanom koji je u Međugorju bio još prije mene, jer su ga mnogi drugi biskupi pitali: «Kako možeš dopustiti da Sveučilište poduzima sva ta putovanja?!» Umjesto njega, na razgovor s biskupom otišla sam ja. Postavio mi je mnoga, mnoga pitanja. Upitao me je: «Isabel, što ćeš učiniti ako Crkva kaže ne Međugorju?» Odgovorila sam: Ako Crkva kaže Međugorju ne, ne ćemo poduzeti više nijedno putovanje, ne ćemo objavljivati ništa o Međugorju, ne ćemo prodavati nikakve knjige (ja sam u to vrijeme objavljivala fra Slavkove knjige). Bit ćemo poslušni Crkvi. No što god Crkva rekla, ništa ne može promijeniti ono što sam iskusila u Međugorju. Prije svega osobno obraćenje, veću ljubav prema Gospi i Isusu. Vodila sam tamo ljude koji su bili daleko od Crkve. Nisu ni znali zašto dolaze. Samo su znali da trebaju ići. U Međugorju su obavili dobru ispovijed; vratili su se Crkvi. I još uvijek su u Crkvi. Vidjela sam kako se obnavljaju brakovi. Vidjela sam obitelji koje su bile u sukobu, u kojima braća nisu razgovarala, kako se pomiruju, kako se obitelj ponovno sje-

dinjuje. Ovdje sam vidjela osobna obraćenja. Vidjela sam mnoga duhovna iscjeljenja.

Koja je, po Vama, najgora bolest našeg vremena?

Rekla bih da je to lažni osjećaj sigurnosti. Uzdamo se u materijalne stvari a ne u Gospodina.

Bog nagrađuje vjeru svakog pojedinca

Što mislite o tome da je Gospa izabrala ovo mjesto, ovu zemlju, ovu djecu, fratre?

Čini se da ona uvijek bira mjesto do kojeg se teško dolazi! Čini se da voli djecu... Rekla je da je ovdje našla vjeru... Franjevci vole Gospu i ne čudim se da su nazočni na mjestima ukazanja.

Koji su po vama kriteriji koji potvrđuju autentičnost međugorskih ukazanja?

Nisam teolog, ali rekla bih da je to sukladnost s učenjem Crkve i s fatimskom i lurdskom porukom, s mjestima na kojima su ukazanja priznata. To su i sami vidioci i njihovi životi. Što se tiče ljudi koji dolaze ovamo, Bog nagrađuje vjeru svakog pojedinca. Čak i kad ova ukazanja ne bi bila autentična, Bog bi nagradio tu vjeru.

Moraju li vidioci biti savršeni, bez pogreške?

Ne, oni su poput svih nas, podložni istom grijehu. Svi oni imaju svoje slabosti. Ako pogledamo svece, oni su govorili: «Ja sam najgori od svih grješnika!» Imali su slabosti, ali milost djeluje u svakome.

Naš biskup ne vjeruje u ova ukazanja. Fratri ipak čine sve što je u njihovoj moći da bi bili poslušni u svemu što on od njih traži u upravljanju ovom župom. Kako vi vidite tu situaciju?

Poslušnost je ključ. Za mene, najvažnije je biti poslušan Crkvi. Ovu situaciju vidim kao dio pročišćavanja. Dokle god su fratri poslušni koliko god je to moguće, Bog će ih blagoslivljati. Ako nisu poslušni, ne će biti blagoslova. To je velik izazov; to je izazov od samoga početka, čak i s prethodnim biskupom. Moram ipak reći jednu stvar: Nikad nisam čula da ljudi u Međugorju kritiziraju svoga biskupa. Kad ih pitam o njemu, kažu: «On je naš biskup, mi molimo za njega». To je sve. Poštuju činjenicu da je on njihov biskup. Za mene je to jako važno.

Vaše želje i prijedlozi?

Kad god vrijeme to dopušta, da Misa bude na vanjskom oltaru. Osim toga, katkada je teško naći svećenika za ispovijed... Svako mjesto ima svoju posebnu milost. Posebna milost Međugorja je dobra ispovijed. Ona donosi mir.

SAKRAMENT ISPOVIJEDI (6.)

OVLAST ISPOVIJEDANJA U SLUČAJU SMRTNE POGIBELJI

dr. fra Ivan Sesar

Iako se, sukladno važećim kanonskim odredbama, u redovitim slučajevima, za valjano odrješenje od grijeha zahtijeva da služitelj, osim vlasti reda, ima i ovlast vršiti je nad vjernicima kojima podjeljuje odrješenje (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 966 § 1) iznimku čini slučaj smrtne pogibelji.

Poštujući temeljno načelo svih kanonskih odredbi, a to je da spasenje duša (*salus animarum*) u Crkvi uvijek mora biti vrhovni zakon, zakonodavac u odnosu na gore spomenuto načelo o ovlastima za ispovijedanje čini iznimku i donosi odredbu prema kojoj svaki valjano zaređeni svećenik, makar nemao ovlast za ispovijedanje, valjano i dopušteno (*valide et licite*) odrješuje od svih cenzura i grijeha sve pokornike koji se nalaze u smrtnoj pogibelji (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 976).

Kao što je razvidno iz spomenute odredbe, jedini uvjet da bi netko u takvom slučaju mogao dati odrješenje od grijeha jest da je svećenik, što znači da to čini valjano i dopušteno i onaj svećenik kojemu je u redovnim slučajevima zabranjeno slavljenje sakramenata ili blagoslovina te da obavlja čine upravljanja (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 1335).

Valja istaknuti da prema već spomenutoj odredbi taj isti svećenik to može činiti čak i u slučaju da je nazočan i svećenik koji ima

ovlast ispovijedanja.

Poštujući vrhovni zakon Crkve u smrtnoj pogibelji, moguće je i odrješenje sukrievca u grijehu protiv šeste Božje zapovijedi (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 977), što je u redovitom slučaju nevaljano i nedopušteno, neovisno je li taj grijeh počinjen prije ili poslije svećeničkog ređenja, štoviše taj čin se smatra strogo kažnjivim djelom za koje je *Zakonikom* predviđena kazna izopćenja pridržana Apostolskoj Stolici (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 1378).

Ispovjednik je sudac i liječnik

Da bi svećenik mogao izvršiti zadaću koja mu je povjerena te uistinu biti sudac i liječnik, prije svega mora imati na umu da je «Bog milosrdni otac» koji skrušenom grješniku daruje oprostjenje grijeha i vraća ga u svoje zajedništvo nakon što se grijehom izgubilo, i na taj način mu daruje mir duše, najveće blago što ga čovjek na zemlji može posjedovati. Nijedan čovjek nema te moći, Bog je jedini koji oprašta grijeh. Snagom svoje božanske vlasti Krist tu vlast daje ljudima da je vrše u njegovo ime. Svećenik, svjestan činjenice da ga je Bog postavio za služitelja istodobno božanske pravednosti i milosrđa (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 978 § 1) u ispovjednom razgovoru, primajući raskajanog grješnika i vodeći ga k svjetlu istine, vrši očinsku službu suca i liječnika.

U kvaliteti liječnika on se predstavlja kao

onaj koji poznaje bolest duše i pruža joj prikladne lijekove za ozdravljenje, a u kvaliteti suca on izriče presudu koja otpušta ili zadržava grijeh.

Svjestan spomenutih činjenica, svećenik u ispovijedi treba postupati prije svega kao otac kome se onaj tko se ispovijeda s potpunim povjerenjem može povjeriti i otvoriti mu svoje srce. Kao milosrdni otac, on raširenih ruku u ime trojedinog Boga, u čije ime djeluje, grli svoju izgublenu braću i sestre i vraća ih u zajedništvo s Bogom. Dakle, ispovjednik treba biti onaj koji svojom riječju i savjetom razotkriva milosrdno očevo srce.

Budući da svećenik u svom djelovanju predstavlja Kristovu osobu logično je da njegov uzor mora biti prije svega sam Krist. Da bi svećenik moga shvatiti koja je njegova uloga kao djelatnika ovoga sakramenta nužno je najprije temeljito proučiti svetopisamske tekstove koji nam govore kako je postupao Isus u susretu s grješnicima.

Prema mišljenju mnogih teologa, stav ispovjednika mora biti takav da pokornik kroza nj, kao služitelja sakramenta, osjeti i doživi odsjaj Kristove ljubavi prema njemu.

Uz već rečeno, važno je istaknuti da je svećenik, služitelj sakramenta pokore, u isto vrijeme učitelj i prosvjetitelj savjesti vjernika. Onaj koji ima dužnost i obvezu, sukladno službenom nauku i učiteljstvu Crkve, upoznati vjernike s onim što Crkva naučava.

Nastavlja se

JEDNOSTAVNOST

dr. fra Ivan Ivanda

Bog vodi čovjeka koji se daje voditi.

Bog prosvjetljuje, svjetuje i nadahnjuje čovjeka čije je srce jednostavno, skromno i "meko"

Već je u Starome zavjetu na više mjesta rečeno kako jednostavnost (*haplōs*) treba krasiti Božjega čovjeka, po-božnika, onoga koji slijedi Boga i koji teži za savršenim životom. U tome smislu ovim se pojmom označava priprostost srca, ispravan pravac životnoga kretanja koje je obilježeno Božjim vodstvom. Bog vodi čovjeka koji se daje voditi. Bog prosvjetljuje, svjetuje i nadahnjuje čovjeka čije je srce jednostavno, skromno i «meko». Isus naglašava važnost čovjekova oka koje treba biti «jednostavno», moglo bi se reći «prozirno» za primanje Božjega svjetla. Ako je oko prosvjetljeno, čovjek će vidjeti dobro i cjelovito svu stvarnost: svijet, sebe i drugoga. Čitavo će njegovo tijelo, čitavo biće biti odsjaj toga svjetla. Jer oko je, kaže Isus, «svjetiljka tijela» (Lk 11,34; Mt 26,22). Ovdje nije posrijedi neka prirodna, čovjeku svojstvena kvaliteta, nego krepost koja je ulivena odozgor, a pretpostavka joj je spremnost i otvorenost za Božju svjetlost. Čovjek daje prostora Svjetlu da bi ono moglo svijetliti. Kao što između oka i predmeta mora postojati odstojanje, tako između čovjeka i Boga mora postojati udaljenost kojom se uspostavlja blizina i prisnost. To

je odstojanje ponajprije straho-poštovanje, zadivljenost i vjera. Samo je tako moguće primiti «svjetlo», zadobiti oštrinu i jasnoću pogleda. Ako čovjek hoće dohvatiti Boga i njime raspolagati, ako najprije hoće sve razumjeti i dokučiti, da bi potom prihvatio i dao svoju suglasnost, Bog ne će dohvatiti njega. Sveti je Anselmo ustvrdio: «Si comprehendis, non est Deus» – «kad bi razumio, ne bi to više bio Bog». U tome smislu Isus jasno postavlja opreku između «mudrih i umnih» s jedne, i «jednostavnih i malenih», s druge strane. Ovi prvi hoće sve razumjeti i upravo im zbog toga Božja objava ostaje skrivena i nedostupna. Sami podižu zid koji sprječava dolazak svjetla. Raščlanjivanje, traženje zadnjih uzroka i opipljivih argumenata vodi k sljepoći srca. Ono tako ostaje zatvoreno za onu jednostavnost ljubavi i vjere koja ne traži «razloge». Oni hoće jasan znak i neoboriv dokaz koji će riješiti sve dvojbe. Žele se najprije osigurati i u-vjeriti, da bi uz-vjerovali. Imaju svoja čvrsto određena pravila, metode i kategorije. Postavljaju «granice» do kojih Svjetlo smije doprijeti. Ne ostupaju od vlastite logike. A Božja logika upravo lomi sve njihove sheme. «Mudri» i «umni» su oni koji

se stavljaju iznad Boga. Oni unaprijed ograničavaju radijus kretanja Božje riječi koja se ne da obuhvatiti ljudskim kategorijama. Stoga će ovi «pismoznanci» i «učitelji» (umišljeni teolozi) odbaciti ili preinačiti ono što im ne odgovara, što se kosi s njihovim načinom razmišljanja i prosuđivanja. Lako će osuditi, optužiti i obezvrijediti samu «Riječ». Jednostavni su oni koji ne «filtriraju», koji ne priječe dolazak svjetla. Oni ne prihvaćaju samo ono što je «shvatljivo» i «dohvatljivo», nego su otvoreni za sve, za *cjelinu*. Njima je dano spoznati ono najbitnije: da je sve što nam Bog govori istodobno i razotkriveno i skriveno. Da je svekolika objava u konačnici tajna (*mysterium*) koja se daruje samo jednostavnoj vjeri koja nužno prelazi u štovanje: «Vama je dano da upoznate tajne (*mysteria*) kraljevstva nebeskoga» (Mt 13,11). To je spoznaja *ljubavi* koja nadilazi svako znanje (usp. Ef 3,19).

Ova jednostavnost srca, potpuno otvorena Božjem davanju, temeljno je obilježje Marijina života. To je njezin način bivanja, >>

Samo je jednostavnim ljudima velike vjere, koji nisu izgubili osjećaj za Boga u vremenu raširenoga bezboštva, dana milost da mogu biti svjedoci i kanali Božje ljubavi. Samo se po njima Bog danas proslavlja. Po njima ovome svijetu šalje poruke s neba. Oni su vidioci, glasnici i proroci. «Znak» su koji treba prepoznati i pravilno protumačiti.

» stajanja pred Bogom. Ona pred njim stoji kao ponizna, neznatna sluškinja koja budno osluškuje i izvršava Gospodarevu volju. Samo ova djetinja jednostavnost i neproračunljivost omogućava Bogu da se «posluži» čovjekom. Sam Bog postaje čovjek u posvemašnjoj jednostavnosti. Ostavlja slavu i sve-moć, spušta se sasvim nisko, priginje se k nama. Postaje «dijete». Isus naglašava da treba biti kao dijete. Tko ne postane dijete ne će ući u Božje kraljevstvo. Time se ne želi reći da trebamo postati djetinjasti, infantilni, nego sasvim suprotno: tek po bezazlenosti i jednostavnosti djeteta zadobivamo zrelost i punoljetnost koja otvara vrata do Božjega srca. Biti kao dijete nije neki privremen stadij, vezan za djetinjstvo, nego je trajna odrednica istinskog čovječtva, od rođenja do smrti.

U svojoj knjizi «Moj život» sadašnji je papa Benedikt XVI. zapisao: «Često sam razmišljao o ovoj neobičnoj okolnosti da Crkvu u stoljeću napretka i vjere u znanost najljepše i najsnažnije predstavljaju posve jednostavni ljudi: Bernardica iz Lurda, primjerice, ili upravo Brat Konrad, koje nisu uspjela okrnuti strujanja vremena... Je li to znak da je bistar pogled za ono bitno i danas dan samo malenima, a da je tako često uskraćen 'mudrima i umnima'? Mislim da su upravo ovi 'mali' sveti veliki znak našem vremenu koji me to više dira što više živim u tome vremenu i s tim vremenom».

Doista, samo je jednostavnim ljudima velike vjere, koji nisu izgubili osjećaj za Boga u vremenu raširenoga bezboštva, dana milost da mogu biti svjedoci i kanali Božje ljubavi. Samo se po njima Bog danas proslavlja. Po njima ovome svijetu šalje poruke s neba. Oni su vidioci, glasnici i proroci. «Znak» su koji treba prepoznati i pravilno protumačiti. Nije slučajno da se Marija pretežito ukazuje djeci, onima koje Isus postavlja za uzor odraslima koji su izgubili nevinost i prostodušnost. Upravo tu neusiljenu i samorazumljivu otvorenost Pavao pripisuje onima koje naziva «Božjom djecom». Ona nikada ne «instrumentaliziraju» Boga, ne pretvaraju ga u svoju «funkciju». Jednostavnost srca je uvjet za istinski susret s Bogom. Nije moguće izbrisati iz Evanđelja Kristove riječi: «Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Da, Oče, tako se tebi svidjelo» (Mt 11,20). Možda bismo manje trebali umovati i «filozofirati», a više dopuštati Bogu da nam se objavljuje po Duhu Svetome koji je duh jednostavnosti.

Međugorje - dragulj u nisci Gospinih mjesta

HODOČASNICI IZ SVIH KRAJEVA SVIJETA, SVIH RASA I JEZIKA OKUPLJENI NA 25. OBLJETNICI UKAZANJA KRALJICE MIRA

Lidija Paris i Krešimir Šego

Jubilejsko ozračje

Čijelu se ovu godinu u župi Međugorje osjeća jubilejsko ozračje - podatci govore o povećanom broju hodočasnika već od Cvjetnice; hodočasničke skupine su pristizale i iz zemalja iz kojih se njihov broj, poradi nedavnoga Domovinskog rata, bio znatno umanjio; novinari gotovo iz svih značajnijih novinskih, radijskih i televizijskih kuća radili su posebne priloge, neki i posebna monografska i filmska djela te dokumentarne emisije. Ne treba ni spominjati kako su svi kreveti i sobe zagovoreni već i prije početka jubilejske godine, pa su mnogi smještaj potražili u motelima i hotelima hercegovačkih i južnohrvatskih gradova, a značajan je broj, poglavito hodočasnika iz Hrvatske i BiH, jednostavno prenoćio na otvorenom, u blizini crkve, na Brdu ukazanja ili Križevcu. Mnogima od njih to i nije prvi put, i ranijih su godina noć uoči obljetnice provodili u molitvi ili cjelonoćnom pješačenju.

Devetnica

Župljani, vjernici iz okolnih mjesta te već pristigli hodočasnici za obljetnicu su se pripremali devetnicom - molitvom krunice na

Brdu ukazanja te sudjelovanjem na večernjem molitvenom programu. Premda je vladala nesnosna žega i sparina, nije manjkalo srca prožetih vjerom. Staza uz Brdo ukazanja bila je pretijesna primiti sve molitelje koji su, iz dana u dan, razmatrali otajstva krunice.

Mnogi kažu da je hercegovački krajoлик najljepši i najpitomiji u proljeće, što su mnogi iskusili i ovih dana. Potkresana drača, šipak, klen, jasen, grab svojom skromnom hladovinom ipak su mnogim umornima, prožetima suncem, za vrijeme molitve bili ugodnim zaklonom.

Tijekom devetnice večernju svetu Misu predslavila su oba franjevačka provincijala iz Bosne i Hercegovine: fra Slavko Soldo, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Marijina, i fra Mijo Džolan, provincijal Bosne Srebrene; tri bivša međugorska župnika: fra Tomislav Pervan, fra Ivan Landeka i fra Branko Radoš, kao i tri fratra rodnom iz međugorske župe: fra Jozo Vasilj, fra Mate Dragičević i fra Miro Šego.

Devetnica je završila u petak, 23. lipnja svečanom sv. Misom u 19 sati koju je predslavio fra Branimir Musa u koncelecijaciji s fra Slavkom Soldom, provincijalom Herce-

U svojih dvadeset pet godina župa Međugorje stubokom se promijenila. Od malenog, za mnoge idiličnog sela, postala je svjetskim središtem molitve, čiji žamor dopire do najudaljenijeg kutka naše planete. Ipak, u nečemu je, u odnosu na prve godine ukazanja, ostala posve nepromijenjenom: Isti je žar molitve danas kao i u lipnju 1981., isti je zanos vjernika i nada hodočasnika; s istom se ljubavlju sudjeluje u liturgijskom programu u crkvi, s istim zanosom moli na Brdu ukazanja i Križevcu.

govačke franjevačke provincije, međugorskim župnikom fra Ivanom Sesarom i 160 svećenika. Svetu Misu pjevanjem je pratio Dječji zbor Golubići mira. Za vrijeme cijele devetnice Ivan Dragičević i Marija Pavlović-Lunetti nakon sv. Mise predmolili su Marijin Magnificat.

Ispovjednici

Nije slučajno ova župa nazvana ispovjedaonicom svijeta. Kroz minulih dvadeset pet godina ostale su nebrojene zabilježene priče o temeljitoj ispovijedi u ovome mjestu, a zasigurno ih je još više ostalo u srcima ispovjedačkih, neispričanih. Kada je Kraljica Mira, uskoro po ukazanju, kako svjedoče vidioci, pozvala na redovitu, mjesečnu ispovijed, odjedanput je nedostajalo ispovjednika za tolike vjernike koji su se odlučili ispovjediti se. Redovi vjernika, premda je broj ispovjednika rastao, su se povećavali, poglavito za blagdana.

Gospa u svojoj jednostavnoj majčinskoj pedagogiji uči primjerima. Na ispovijed je pozvala poslije jednoga ukazanja u jesen 1981. na kojemu su svi nazočni, uz pomoć vidjelaca, mogli dodirnuti njeno rame. Nakon dodira nekih nazočnih, na njezinoj su haljini ostajale tamne mrlje. Kada su, uplakani, vidioci Gospu upitali zbog čega nastaju

te mrlje, odgovorila je da su to mrlje grješnih, neispovjedenih vjernika. Već sutradan, i danima iza toga, redovi za ispovijed bili su itekako povećani.

Niz ispovjedaonica uz crkvu najmanje je dostatan u obljetničkim danima. Suncobrani, razmješteni na ledini uz crkvu, te svećenici koji satima ispovijedaju, jedva da mogu zadovoljiti potrebe vjernika. Uoči obljetnice, suncobrani su ove godine postavljeni već u petak, a na dan obljetnice ispovijedalo je oko tri stotine svećenika, među njima sedamdeset domaćih.

Hodnja mira

Godine 1992., u vrijeme rata na ovim prostorima, međugorski su hodočasnici započeli nešto što se nastavilo iz godine u godinu, i to na 24. lipnja, dan kada su djeca u Bijkovićima ugledala Ženu s djetetom. Riječ je o Hodnji mira, procesiji s Presvetim od samostana na Humcu do crkve u Međugorju. Od tristotinjak zabrinutih hodočasnika na prvoj Hodnji mira, koji su do Humca došli zaobilaznim putovima, neki i preko mora, broj sudionika kasnijih godina se povećao na nekoliko tisuća.

Hodnja mira započela je molitvom i blagoslovom oko tri tisuće hodočasnika ispred >>

Tri tisuće hodočasnika u Hodnji mira 24. lipnja 2006.

Već u noći na 24. lipnja ceste prema Međugorju, i to iz svih smjerova, bile su pune pješaka. Ponovilo se ono što se snažno događalo prvih godina ukazanja: Tisuće hodočasnika iz okolnih mjesta, ali i onih iz udaljenih po stotinu i više kilometara, hodile su prema međugorskoj crkvi. Velike su skupine iz Tomislavgrada, Livna, Sinja, Čapljine, Neuma, Mostara, Uskoplja, Posušja, Imotskoga glasno moleći krunicu svladavale kilometre asfalta ili prijekih putova ponetko sa štapom u ruci, većina s torbom na leđima, mnogi bosonogi.

>> franjevačkog samostana na Humcu u šest sati ujutro. Nakon četiri sata hoda za križem, uz molitvu krunice praćenu pjevanjem, sve pod žarkim lipanjskim suncem, pokornička je procesija završila pred crkvom u Međugorju u kratkoj molitvi koja je završila blagoslovom s Presvetim. Hodnju mira vodili su fra Ljubo Kurtović i fra Bože Milić, a završni blagoslov dao je župnik fra Ivan Sesar.

Uočnica

Već u noći na 24. lipnja ceste prema Međugorju, i to iz svih smjerova, bile su pune pješaka. Ponovilo se ono što se snažno događalo prvih godina ukazanja: Tisuće hodočasnika iz okolnih mjesta, ali i onih iz udaljenih po stotinu i više kilometara, hodile su prema međugorskoj crkvi. Velike su skupine iz Tomislavgrada, Livna, Sinja, Čapljine, Neuma, Mostara, Uskoplja, Posušja, Imotskoga glasno moleći krunicu svladavale kilometre asfalta ili prijekih putova ponetko sa štapom u ruci, većina s torbom na leđima, mnogi bosonogi. Crkva i prostor oko nje već u

ranim jutarnjim satima na Ivandan bili su puni umornih hodočasnika-pješaka. Premda umorni od pješačenja, bili su odmorni za molitvu, ispovijed i sv. Misu.

Na večernjoj svetoj Misi uočnici i molitvenom programu od 18 sati do ponoći nazočilo je više od dvadeset pet tisuća vjernika. Euharistijsko slavlje predvodio je fra Ivan Dugandžić, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, u koncelecijaciji s 252 svećenika.

Poslije svete Mise, od 21 do 22 sata, održala se prigodna svečana molitva zahvale u kojoj su sudjelovali međugorski vidioci Ivanka Ivanković-Elez, Jakov Čolo, Mirjana Dragičević-Soldo, Marija Pavlović-Lunetti i Ivan Dragičević te međugorski zborovi pod ravnanjem s. Slavice Kožul. Od 22 do 24 sata održalo se klanjanje pred Presvetim koje je predvodio fra Ljubo Kurtović. U ponoć, nakon blagoslova, Presveto je preneseno s vanjskog oltara u crkvu i izloženo cijele noći sve do prve mise u pet sati.

Blagoslov s Presvetim nakon Hodnje mira

Hodočasnici svih jezika i naroda

Golubići mira

Obljetnica

Na obljetnicu ukazanja svete Mise na hrvatskom jeziku slavile su se u 5, 6, 7, 8, 9, 11 i 16 sati. Tijekom prijepodneva slavile su se Mise i na 16 stranih jezika. Večernji molitveni program simultano je preveden na engleski, francuski, njemački, talijanski, poljski, mađarski, korejski, arapski, španjolski, portugalski i češki, a klanjanje i na flamanski, kineski, rumunjski, ruski i slovački.

Večernju svetu Misu zahvalnicu predslavio je prof. dr. Tomislav Ivančić, kanonik zagrebačkog Kaptola i profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. U konkelabriciji su sudjelovala četiri biskupa i tri franjevačka provincijala: mons. Geevarghese Mar Divannasios Ottathengli, malankarski biskup biskupije Battery (Kerala, Indija), mons. Roger Louis Kaffer, umirovljeni pomoćni biskup Jolieta (Illinois, SAD), mons. Brendan Oliver Comiskey, SS.CC, umirovljeni biskup Fernsa (Irska), mons. Jerome Gapangwa Nteziryayo, umirovljeni biskup Uvire (Kongo), fra Slavko Soldo, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije, fra Željko Tolić, provincijal franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja (Split, Hrvatska) te fra Josip Sopta, provincijal franjevačke provincije sv. Jeronima (Zadar, Hrvatska). Poslije svete Mise održala se ista prigodna svečana molitva zahvale kao i na uoćnicu.

Na Ivandan, 24. lipnja i na obljetnicu, 25 lipnja podijeljeno je preko pedeset tisuća sv. pričesti.

Pješaci, automobili, autobusi

Cijeli se dan vidjelo kako je Međugorje istinsko molitveno središte svijeta, mjesto u kojemu je Kraljica Mira došla kazati da je Bog živ, te pozvala na mir, obraćenje, post i vjeru. Izmiješani jezici, a nitko nikomu ne smeta.

Neprekidno kretanje pješaka, automobila i autobusa, premda nema širokih ulica, nije stvaralo ni strku ni stisku. Svačiji hod i putovanje imali su točno određen cilj - doći do crkve, do svećenika u ispovjedaonici, biti na svetoj Misi, zahvaliti se Kraljici Mira koja nam je darovala ovih dvadeset pet godina. Pješačke skupine, kako rekosmo, došle su i iz udaljenih mjesta, jedna iz 352 km udaljenih Okučana u Hrvatskoj.

Put su prešli za osam dana, nije im smetala žega, a jednome mladom čovjeku ni šipka u nozi. Druga skupinu koju pozdravismo stigla je iz Tomislavgrada, a srednjoškolcima iz grada Jajca, trebalo je četiri dana pješaćenja...

Zahvala Kraljici Mira

U srcima svih hodočasnika bilo je samo jedno: zahvaliti se Bogu, zahvaliti njegovoj majci Mariji što nas toliko godina vodi u školi ljubavi i školi svetosti.

Upravo na dvadeset petu obljetnicu snažno se vidjelo kako ta škola djeluje s istim žarom srdaca kakvim je djelovala onih prvih dana lipnja 1981.

MEĐUGORJE JE BOŽJI POZIV ČOVJEKU DA ZAUSTAVI PROCES VLASTITOG SAMOUNIŠTENJA

dr. fra Ivan Dugandžić

Ona oko koje se u molitvi okupljala prva zajednica Isusovih učenika ne želi ni danas ništa drugo već pokrenuti Crkvu, ražariti njezinu vjeru i uliti joj duh molitve kako bi mogla biti ono što Isus od nje očekuje: sol zemlji i svjetlo svijetu.

Draga braćo i sestre, dragi hodočasnici, dragi slušatelji Radiopostaje «Mir» Međugorje!

Za naše vrijeme karakteristična su velika okupljanja ljudi. Zahvaljujući velikoj moći sredstava javnog priopćavanja danas je moguće na političke skupove, koncerte poznatih zvijezda ili športske priredbe privući desetke pa i stotine tisuća posjetitelja. Upravo smo svjedoci jedne takve priredbe koja je ujedinila nogometne zaljubljenike cijelog svijeta - Svjetskog nogometnog prvenstva u Njemačkoj. Nema u tom ništa loše, dapače, ljudi se međusobno družu, bolje upoznaju i dobro zabavljaju. No na kraju, kad za tjedan-dva sve završi, ipak će samo manji dio

sudionika biti zadovoljan postignutim rezultatom, a većina će ostati razočarana zbog neuspjeha svoje momčadi. Zsigurno još će malobrojniji biti oni koji će kroz ovaj mjesec dana postati bolji i plemenitiji ili će duhovno obogatiti svoj život. Zato se logično nameće pitanje - je li sve to vrijedno uložena truda i novca, ne pretvaraju li se slične predstave u lažni kult koji bi trebao zamijeniti onaj pravi i usrećiti sve manje religioznog čovjeka našeg vremena?

Istina, postoje i masovna okupljanja s religioznim sadržajem, koja za cilj imaju pozvati ljude na produbljenje i svjedočenje vjere, na obraćenje i promjenu života. Sjetimo se brojnih seminara poznatih karizmatičkih propovjednika i posebice veličanstvenih skupova dvojice posljednjih papa, Ivana Pavla II. i Benedikta XVI., na kojima se znalo naći i milijunsko mnoštvo. No i ovim skupovima zajedničko je s onim prije spomenutima - da ih treba dobro pripremiti i organizirati, u njih se mora uložiti mnogo truda i novca. Ništa ne smije biti prepušteno slučaju ako se želi postići uspjeh. Potrebno je stotine i tisuće dragovoljaca koji će na sebe preuzeti dio tereta kako bi sve teklo po predviđenom planu.

Pojava svjetskih razmjera

Ovdje smo već dvadeset pet godina svjedoci posve drukčijeg događanja i okupljanja. Razlog ovdašnjem okupljanju nitko nije mogao predvidjeti, a još manje organizirati. Događaj zbog kojega smo večeras ovdje iznenadno je i zatekao sve, od djece vidjelaca, preko njihovih roditelja, ove župe, franjevaca koji su tada tu djelovali, mjesnoga biskupa do tadašnje političke vlasti. Osim vidjelaca, koji se nisu mogli drukčije ponašati, jer je njima upravljala nevidljiva ali moćna sila, svi drugi koji su na bilo koji način bili u to uključeni bili bi u tim prvim danima sigurno sretni da je to sve brzo završilo i da se vratila negdašnja svakodnevnica. I dok su se jedni zbunjeno pitali što se to zbiva sa skupinom djece iz Bijakovića, drugi su iz samo njima

Molitva vjernika

Uvod:

Pomolimo se Bogu koji je Mariji učinio velika djela i čija je dobrota od koljena do koljena nad onima što se njega boje. Njemu po zagovoru Kraljice mira uputimo svoje molbe:

1. Gospodine, hvala Ti što si kroz proteklih dvadeset i pet godina po Kraljici mira bio snažno prisutan u životu ove župe, što si je učinio prepoznatljivim mjestom susreta s Tobom. Blagoslovi sve obitelji u župi i daj da svojim dosljednim kršćanskim životom budu primjer drugima, molimo Te...

2. Blagoslovi sve one koji su ovo mjesto pohodili i tu našli poticaj za promjenu svoga života, a posebice sudionike večerašnjeg euharistijskog slavlja. Neka svi nađu mir za kojim žude, molimo Te...

3. Hvala Ti za vidoce, za njihovo svjedočenje i njihovo nesebično služenje hodočascima. Blagoslovi njih i njihove obitelji i uzdrži ih u vjernosti i odanosti Tebi i Kraljici mira, molimo Te...

4. Za svijet koji razdiru mržnja, sukobi i ratovi. Neka poruka mira dotakne svako ljudsko srce. Iscijeli što je ranjeno grijehom, utješi uciviljene, ohrabri klonule, daj snage malodušnima i razočaranima, molimo Te...

5. Za Crkvu koja se nalazi pred potrebom nove evangelizacije svijeta. Obnovi je svojim Svetim Duhom, probudi u njoj žar vjere, oživi duh pobožnog slavljenja euharistije, molitve i nesebičnog služenja, molimo Te...

6. Hvala Ti, Gospodine, za sve svećenike koji su djelovali i djeluju u ovoj župi, za sve one koji je pohađaju kako bi obnovili svoje svećeničko poslanje i služenje. Daj da trajno rastu u vjernosti i odanosti Tebi i u poniznom služenju Tvojem narodu, molimo Te...

7. Za nas večeras ovdje okupljene. Sve nas, Gospodine, po zagovoru Kraljice mira blagoslovi i pomoz nam da duh Međugorja nosimo u svoje obitelji, sredinu u kojoj živimo, svoje župe, Crkvu i svijet, molimo Te...

8. Za sve one koji su s Međugorjem bili povezani, a u međuvremenu su preselili u vječnost. Posebno te molimo za pokojne svećenike koji su djelovali u ovoj župi. Sve ih po zagovoru Kraljice mira obdari vječnim mirom u svome kraljevstvu, molimo Te...

Zaključna molitva

Gospodine Bože naš, Tebi povjeravamo sve svoje potrebe, potrebe Crkve i svijeta. Usliši ih i proslavi se u našim životima i u životu ove župe. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen

Molitva zahvalnica

razumljivog straha požurili sve to proglasiti bolešću, laži, montažom i prijevarom i čim prije dokrajčiti.

No unatoč svim oblicima protivljenja, pred našim očima počelo se odigravati nešto što će ubuduće neodoljivo privlačiti pozornost sve većeg broja ljudi i za samo nekoliko godina postati pojavom svjetskih razmjera. Danas, o 25. obljetnici Gospinih ukazanja, nema kutka na kugli zemaljskoj koje nije čulo za Međugorje. O Gospinim su ukazanjima napisane tisuće i tisuće knjiga, snimljeno mnoštvo filmova, prikazane brojne televizijske emisije, ispričane dirljive životne priče, iznesena potresna svjedočanstva. Jednom riječju, Međugorje je u međuvremenu postalo drugo ime za goruće pitanje vjere suvremenog čovjeka.

Rijeke hodočasnika - najočitiji znak da je Bog ovdje po Gospi moćno na djelu

Doista, što je drugo privuklo desetke milijuna ljudi iz cijeloga svijeta koji su kroz minulih dvadeset pet godina pohodili ovo malo mjesto, ako ne potreba probuditi svoju zaspalu ili ponovno naći već izgubljenu vjeru, oživjeti davno zamrlo molitvu, ukloniti mržnju iz srca, naći izgubljeni mir. Jasno je da nitko ovamo nije došao kao puki turist, kako bi uživao u znamenitostima ovoga kraja, kad toga tu i nema. To mnoštvo nije dovela ni glad za senzacijom, kako su neki znali zlonamjerno tvrditi. Ako je možda u početcima i bilo onih koje je vodila nekakva potajna želja da ovdje dožive kakav vidljivi znak, u međuvremenu su i oni shvatili da su upravo te nepregledne rijeke hodočasnika koje traže

Boga i mir svome srcu postale najočitiji znak da je Bog ovdje po Gospi moćno na djelu.

Ne može se doduše zanijekati da se kroz međugorske događaje od početka provlači tema «znaka» kao nešto tajnovito što neprestance golica maštu i znatiželju ljudi. Otkako su vidioci već u samim početcima ukazanja rekli kako je Gospa obećala ostaviti vidljivi znak na mjestu ukazanja, mnogi se ne prestaju pitati i nagađati kakav bi to znak mogao biti. Tu se nekako sama po sebi nameće usporedba s Isusovim vremenom, kad je znak također igrao važnu ulogu. Isus sam je prema znaku imao dvostruk stav. Na jednoj strani on upozorava svoje suvremenike na znakove vremena i čudi se kako ih ne vide i ne razumiju, a s druge strane uporno odbija dati poseban znak s neba na traženje ljudi. Time je htio upozoriti kako svako vrijeme ima dovoljno znakova koje čovjek može otkriti okom vjere, a izvan toga nema pravo od Boga očekivati poseban znak. Vjera je dakle uvijek bila i ostala nužna pretpostavka da se znak može shvatiti i prihvatiti.

Isusova majka Marija od samog početka povijesti spasenja u Svetom pismu je povezana sa znakom, sve dok sama nije postala velikim znakom, kako smo čuli u Knjizi Otkrivenja (usp. Otk 12). Ona je tajanstveno prisutna već u prvom Božjem obećanju nakon grijeha praroditelja: «Neprijateljstvo ja zamećem između tebe i žene, između roda tvojega i roda njezina: on će ti glavu satirati, a ti ćeš mu vrebati petu» (Post 3,15). Još očitije je prisutna u obećanju što ga Bog po proroku Izaiji daje kralju Ahazu, koreći njegovu kolebljivost i nespremnost da se posve

osloni na Boga, umjesto da traži sigurnost u varljivom savezu sa zemaljskim moćnicima: «Evo, začet će djevica i roditi sina, i nadjenut će mu ime Emanuel» (Iz 7,14). Ahaz se bez Božje pomoći nije uspio oduprijeti moćnoj babilonskoj sili, palo je njegovo kraljevstvo, Jeruzalem je razoren, a narod je morao u sužanjstvo. Preživjelo je samo prorokovo obećanje i nada, koja je hrabrila vjernička srca i pomogla da narod izdrži sve kušnje. Bog i njegova riječ bili su jedina sigurnost u dugogodišnjoj patnji naroda. Ipak, upravo po toj vjeri i patnji Bog je bio moćno prisutan u povijesti izabranog naroda. Njegov tajanstveni plan bio je vidljiv samo oku vjere.

Nešto slično vrijedi i za vrijeme ispunjenja Izaijina obećanja, za vrijeme Isusova dolaska. To ispunjenje nije se zbilježilo moćno pred očima svjetske javnosti, već skrovito i u siromašnim okolnostima. Početak mu nije bio u velikom Jeruzalemu, već u beznačajnom Nazaretu i Betlehemu. Ispunjenje svoga obećanja Bog nije vezao ni uz kakav moćni zahvat u tijekove svjetske povijesti, već samo uz snagu vjere i poslušnost jednostavne djevojke iz Nazareta. I Isus je nastupio tiho i nenametljivo, uključujući se u pokret koji je započeo s Ivanom Krstiteljem. Nastupivši zatim sa svojim vlastitim učenjem, nije se bavio nikakvim učenim analizama odnosa u društvu niti prognozama budućnosti, kako to danas čine mnogi znanstvenici i političari, već je oštrim proročkim pogledom razotkrivao čovjekovo srce kao izvor svih zala, pozivajući čovjeka na obraćenje.

Imajući pred očima cjelinu Isusova navještanja i djelovanja, možemo reći: nije se do-

Unatoč svim oblicima protivljenja, pred našim očima počelo se odigravati nešto što će ubuduće neodoljivo privlačiti pozornost sve većeg broja ljudi i za samo nekoliko godina postati pojavom svjetskih razmjera. Danas, o 25. obljetnici Gospinih ukazanja, nema kutka na kugli zemaljskoj koje nije čulo za Međugorje. O Gospinim su ukazanjima napisane tisuće i tisuće knjiga, snimljeno mnoštvo filmova, prikazane brojne televizijske emisije, ispričane dirljive životne priče, iznesena potresna svjedočanstva. Jednom riječju, Međugorje je u međuvremenu postalo drugo ime za goruće pitanje vjere suvremenog čovjeka.

moćnicima ove zemlje, da bi ostvario svoj cilj. Jedino što traži jesu iskrena i otvorena ljudska srca spremna da se stave njemu na raspolaganje. Ovdje se još jednom potvrđuje riječ sv. Pavla: «Što je slabo u očima svijeta, izabra Bog da posrami jake; što je neplemenito i prezira vrijedno u očima svijeta – i čak ono čega nema – izabra Bog da uništi ono što jest, da se ni jedan čovjek ne može ponositi pred Bogom» (1 Kor 1,27-29).

Međugorske poruke dolaze u vrijeme u kojem se zbivaju duboka previranja slična onim Izaijina i Isusova vremena. Već gotovo pola stoljeća svijet proživljava krizu duhovnih i moralnih vrijednota nezapamćenih razmjera. Jedan poznati američki propovjednik zabilježio je proročku riječ koju je još davne 1958. godine izrekao tadašnji generalni tajnik Ujedinjenih naroda, sam duboki vjernik, Dag Hamarskeld. Nalazili su se zajedno na samom vrhu visoke zgrade Ujedinjenih naroda i s te visine promatrali velegrad New York koji se prostirao pred njihovim očima. Najednom – veli taj propovjednik – Hamarskeld me pogleda ravno u oči i odlučno kaže: «Prijatelju, ako naš svijet u sljedećih trideset godina ne doživi duboku duhovnu revoluciju, nema mu budućnosti».

Bilo je to vrijeme kad se svijet već prilično oporavio od posljedica Drugog svjetskog rata, kad je gospodarstvo u mnogim zemljama doživljavalo procvat i obećavalo materijalno blagostanje, kad su znanost i tehnika slavili uvijek nove pobjede i kad su mnogi predviđali veliki napredak i sretnu budućnost čovječanstva. Ljudski gledano, sve su to bili razlozi za opravdan optimizam. Ipak, najodgovorniji čovjek svjetske zajednice zabrinuto je upozoravao, jer je svojim vjerničkim i proročkim pogledom prodirao iza kulisa svjetske pozornice i prepoznavao dramatičnu borbu o kojoj govori Knjiga Otkrivenja u liku Žene obučene u sunce i zmaja koji želi proždrijeti njezino Dijete. Njemu je bilo jasno uolikoj mjeri tom svijetu, što je Boga sve više potiskivao iz ljudskog života, prijeti protivna mračna sila koja se bori za njegovo mjesto. Ta mračna sila nažalost danas, preko četrdeset godina poslije toga, ima već i svoje apostole koji, organizirani u takozvanoj sotonskoj crkvi, posve javno propovijedaju sotonizam, prurušavajući se pritom u anđela svjetla i obećavajući čovjeku sreću u drogi, alkoholu i životnoj razuzdanosti kakvu svijet nije upamtio.

>> godilo ništa senzacionalno novo i veliko što bi pogodovalo ljudskoj znatiželji i radoznalosti. Umjesto toga, Isus je čovjeka suočio s Radosnom viješću o Božjoj ljubavi i brizi za njegovo spasenje i tako u ljudskim srcima pokrenuo tiho, a opet moćno Božje djelovanje shvatljivo samo očima vjere. Naoko, tada se u svijetu nije uopće ništa izmijenilo, a ipak bijaše to, prema Apostolovu svjedočanstvu, «punina vremena» (Gal 4,4), trenutak prema kojemu je stremila čitava povijest čovječanstva. Nije se dogodila nikakva katastrofa koju su predviđali židovski apokaliptičari, a ipak je započeo novi svijet i novo stvorenje (usp. 2 Kor 5).

Bog moćno djeluje po malenima i neznatnima

I ono što se podrazumijeva kad se danas kaže Međugorje moguće je protumačiti samo biblijskim kategorijama. Bog koji uvijek stvara iz ničega i koji «silne zbacuje s prijestolja, a uzvisuje neznatne» (Lk 1,52) i ovdje je po Gospinim porukama pokazao kako i danas u svijetu u kojem se slavi samo moć i veličina, najčešće nauštrb nemoćnih i malenih, on moćno djeluje upravo po malenima i neznatnima. Biblijski Bog nema kompleksa veličine i sile, niti mu je potreban savez s

Međugorski prizori prepoznatljivi u cijelom svijetu

Oholost i lažna jakost - đavolske osobine

Braćo i sestre, na tu mračnu silu Gospa upozorava od samog početka u svojim porukama, nazivajući je njezinim biblijskim imenom – sotona. U brojnim porukama ističe se kako sotona čini sve da upropasti Božji i Gospin plan s ovim događajima, uz opetovani poziv da mu se odupremo molitvom. Gospa nije propustila upozoriti i na sotoninu lukavu taktiku kad u jednoj poruci kaže kako on ljude pokušava privući «svojom ohološću i lažnom jakošću» (25. 11. 87). I doista, oholost i lažna jakost dvije su đavolske osobine koje možda nijedno drugo vrijeme nije poznavalo u tolikoj mjeri kao naše današnje, a one uvijek pogoduju ljudskoj taštoj potrebi za veličinom i vladanjem nad drugim čovjekom. Nije pretjerano reći da su danas udružene neviđena oholost znanstvenika i lažna jakost hedonističkog potrošačkog društva koje čovjeka ostavlja s iluzijom da je sve moguće i da je sve dopušteno i da je u tome čovjekova sreća. U toj prijevari kojom đavao uspijeva obmanuti mnoge ljude nije teško prepoznati prastaru kušnju: biti kao Bog.

Ako nas na to ozbiljno upozorava netko iz kruga tih istih znanstvenika, ali netko tko

nije podlegao toj napasti, onda mu treba posebno vjerovati. Uvaženi švicarski fizičar i pisac Max Thürkhauf o svojim kolegama znanstvenicima koji su ateistički usmjereni kaže: «Premda je za vjerovanje u znanost potrebna mnogo jača vjera nego za vjerovanje u Boga, ipak danas više ljudi vjeruje u znanost nego u Boga zato što vjerovanje u znanost dopušta oholost i taštinu» (Franziskus im Atomzeitalter, 93). On odmah dodaje kako od te napasti nisu pošteđeni ni pojedini teolozi koji, umjesto da govore o čovjekovoj ugroženosti od grijeha i potrebi za milošću i praštanjem, radije govore o čovjekovu samoostvarenju. Zato on za njih kaže: «Ti teolozi koji vjeruju u znanost predstavljaju stvarnu opasnost za vjeru u Boga, jer im se ne može vjerovati da oni vjeruju» (isto, str. 57).

Prava veličina i jednostavnost uvijek idu zajedno

Kako u tom svijetu tašte oholosti i lažne svemoći otrjeznjavajuće i ohrabrujuće odzvanja jedna od međugorskih poruka koja najbolje odražava duh i stvarnu veličinu Međugorja: «Draga djeco, potičem vas na duboki duhovni život u jednostavnosti». Prava veličina i jednostavnost uvijek idu zajedno, a to nigdje nije tako uvjerljivo ostvareno kao u osobi i životu Isusove majke Marije, a nigdje nije našlo takva odjeka kao u njezinim porukama. U tim jednostavnim i do kraja razumljivim riječima kristalno se zrcali biblijski duh. Zato su milijuni u tom brižnom pozivu prepoznali glas i zov Majke zabrinute za svoju djecu i odazvali mu se. Taj glas pomogao je tolikima da odbace oholost i lažnu moć sotone, a prigrlje evanđeosku poniznost i ljepotu milosti. Zato je dobro pogođen sud o Gospinoj ulozi ovdje u Međugorju koji ovih dana izreče jedan ugledni hrvatski novinar i kolumnist: «U Međugorju kao da je zaobišla taštu veličinu svijeta, kao da je htjela reći – tko me ovdje pohodi, poput je onih koji su, ostavivši sve, pošli za mojim sinom... Povijest kršćanstva je i povijest stalnog traženja nove nevinosti. Potkraj stoljeća velikih, strašnih ratova i zločinačkih političkih sustava, stoljeća silnog tehnološkoga i gospodarskog napretka, ali i tolike bijede, stoljeća razvrata i bešćutnosti, iz jednog potpuno anonimnog podneblja svijetom se pronio glas te nevinosti, poruka mira i nade i opomena bezboštva» (Međugorje. Tajna Gospinih ukazanja, str. 5).

A da je bezboštvo doista ozbiljna i zabrinjavajuća pojava suvremenog svijeta upozorio je već prije četrdeset godina II. vatikanski

sabor (usp. GS 19). Na zabrinjavajuće stanje svijeta koji se odrekao Boga često je upozoravao i sadašnji papa Benedikt XVI. u svojim brojnim knjigama, ali nikad tako izravno i tako dramatično kao predvodeći križni put na prošli Veliki petak u rimskom Koloseumu. Nakon što je upozorio kako je čovječanstvo posve izgubilo osjećaj za grijeh i kako se u lažnoj slobodi danas veličaju egoizam i najružniji poroci, Papa je posebno upozorio na bezočan napad na obitelj, u čemu se prepoznaje «neka vrsta protuplana u odnosu na onaj Stvoriteljev plan, neka vrsta dijabolične oholosti koja želi dokinuti obitelj. Kao da bi čovjek želio iznova izumiti obitelj i promijeniti samu gramatiku života tako od Boga zamišljenu i određenu». A iz svega toga – kaže Papa – nije teško zaključiti kako se suvremeni čovjek zaputio putem vlastitog samouništenja.

Bezboštvo i egoizam – otvorene rane na bolesnom tijelu današnjeg čovječanstva

Draga braćo i sestre, možemo slobodno reći da Međugorje nije ništa drugo već Božji poziv čovjeku da zaustavi taj proces vlastitog samouništenja. A to je moguće samo ako se čovjek okrene molitvi, postu, pokori, pomirenju s Bogom i drugim čovjekom. Drugim riječima, ako Bogu vrati prvo mjesto koje mu i pripada i ako se oslobodi svakog oblika pogubnog bezboštva, ali isto tako ako se odrekne sebične samodostatnosti i u ljubavi prihvati drugog čovjeka. Bezboštvo i egoizam dvije su otvorene rane na bolesnom tijelu današnjeg čovječanstva koje nerazdvojivo idu zajedno i prijete da čovječanstvo strovale u propast.

Gospa svojom majčinskom ljubavlju želi liječiti te rane i zato uporno moli i poziva. Ona oko koje se u molitvi okupljala prva zajednica Isusovih učenika ne želi ni danas ništa drugo, već pokrenuti Crkvu, ražariti njezinu vjeru i uliti joj duh molitve, kako bi mogla biti ono što Isus od nje očekuje: sol zemlji i svjetlo svijetu. A kako reče papa Benedikt XVI.: «Samo je Crkva koja moli otvorena. Samo ona živi i poziva ljude, ona daruje zajedništvo i prostor tišine istodobno» (J. Ratzinger, *Bog je s nama*, str. 95). Takva Crkva okuplja se u Međugorju, vjeruje i moli te time daje nadu svijetu. To je istina o Međugorju, ali to je istina i o današnjem svijetu. A budući da ta istina ima oblik poziva i poticaja, ona još uvijek nije zaključena, već čeka odgovor, od tebe i od mene, čeka odgovor cijele Crkve i svijeta. Amen.

MEĐUGORJE JE DUHOVNA KUPELJ

dr. Tomislav Ivančić

Da, Međugorje je toliko toga darivalo. I zato, dok vas promatram vidim čitavu tu povijest od dvadeset pet godina, slušam kako smo neprestano dobivali one bitne poruke Evanđelja — vjeruj, moli, nauči se moliti, razgovaraj s Bogom, nauči se moliti srcem.

Poštovani vjernici!

Otkud nama da majka Boga našega dolazi k nama? Nisu župljani Međugorja nikada ni pomislili da se to može dogoditi, i da će ljudi kao rijeke dolaziti u ovaj kraj i zato sve što se ovdje događa samo je dar, dar odozgor. I to da si ti, baš ti poštovani hodočasnici ovdje večeras, to je dar tebi, dar koji bi mnogi htjeli, ali ne mogu povjerovati u ovo, mnogi bi htjeli povjerovati u ovo, ali ne mogu... I ako se pitaš zašto ti, onda ostaje samo jedan odgovor – jer je Bog tebe izabrao. A zašto je baš tebe izabrao? Zato što ima povjerenja u tebe, i što vjeruje da ćeš prihvatiti kao Marija riječ Božju koja ti se ovdje kaže; i da će ta riječ u tebi tako nabubriti, da će ta riječ u tebi postati Bog, Isus Krist, i kamo god dođeš, ljudi će govoriti: *Otkud meni to da ti dolaziš k meni*, i kamo god stigneš, ljudima će zatitirati srce od radosti što si došao k njima. Zato je važno, prijatelji dragi, čuti čitanja sv. Mise, zato je neophodno čuti razumijevanje propovijedi, zato je neophodno jednostavno tražiti riječ koja će te večeras pogoditi i koja će se nastaniti u tvome srcu i početi ploditi plodove.

Krist u našim srcima stanuje po vjeri

Marija je ovamo došla da nas nauči kako se postaje Majka i Otac njezina Sina, jer ono što je danas Marija Crkvi, jest da još uvijek ne možemo

uhvatiti njezinu riječ i prihvatiti ju, Božja riječ kao Božje sjeme kao da istrune na tom putu od razuma do srca, od one propovijedi do dolaska u tvoje srce. Kažu ljudi da je Isusu bilo lakše spustiti se s neba na zemlju nego li se njegovoj riječi iz razuma spustiti u naše srce.

Iskustvo mi govori, poštovani vjernici, kako stotine propovijedi mogu propovijedati, dvije stotine propovijedi čuti, o njima raspravljati i razmišljati, ali se ništa od toga ne dogodi. Možeš kupiti sjemenja koliko hoćeš, ali ako ti stoji u tvome džepu umjesto u zemlji, što će od toga biti?! Ovdje si pozvan da na tvoje plodno tlo side Riječ kao sjeme, a znaš da je Isus Riječ Božja, da je on to sjeme i on je sijač. On preko svećenika večeras govori tebi i pita te hoćeš li ga poslušati, hoćeš li ga uopće čuti, hoćeš li ga razumjeti. Ono poslušati je zapravo izgleda najteže. Ono što nam u životu jedino treba, dragi vjernici, to je makar dio riječi zasaditi u srce, makar jednu riječ koja te večeras dotakne. Tu riječ ponavljam sebi, čuvaj je u sebi, na tu riječ će doći sam Isus i oplodit će ju.

Naša osnovna tragedija uvijek je što gradimo na pijesku, a ne gradimo svoje kuće na kamenu, a Isus kaže na pijesku grade oni koji slušaju riječ, oni slušaju propovijed i čuju propovijed, i razumiju propovijed, ali je nikad ne provedu u praksu. Ditrich Boenhefer kaže da mu je uvijek bio pro-

blem što je to vjera. *I dok sam razgovarao s jednim katoličkim svećenikom u Francuskoj, kaže on, ovaj mi je rekao da bi tako rado htio biti svet, a ja sam mu odgovorio, ne, ja bih samo jedno htio naučiti, a to je kako vjerovati. Kako riječ koju čujem u Sv. pismu, koju čujem u propovijedi, kako ju usaditi u srce? Svi znamo da je onome koji vjeruje sve moguće. Svi dakle znamo da samo treba vjerovati i da po vjeri Krist stanuje u našim srcima. Svi znamo da se po vjeri spašavamo, da nam Isus kaže ne boj se, vjeruj, ali što je to vjera? Svi mislimo da smo vjernici i svi mislimo kako znamo što je vjera, ali što je vjera? Isus kaže: *Ako kažete ovoj gori da se premjesti, ona će se premjestiti u more, ako vjerujete činit ćete čudesa kao ja.**

Bože, slobodno raspolazi sa mnom

A zašto se to nama ne događa, poštovani vjernici? Obično pokušavamo vjerovati tako da se trsimo, mučimo, pa mislimo na to i ne znam što. Nije to vjera. Zato je neophodno, poštovani i dragi vjernici, neophodno je poći na sve ono blago koje se kroz dvadeset pet godina, kao najljepši biseri nagomilani u ovom prostoru, u Međugorju, događaju.

Ono što Marija prvo želi, to je – povjeruj. Za nju kaže njezina teta: *Blago tebi što si povjerovala.* Ako se pitamo kako je ona povjerovala, znamo

Sv. Misa na 25. obljetnicu ukazanja

da je anđeo Gabriel održao kratku propovijed, najprije je protumačio kako će se to dogoditi, a Marija je rekla: *Da, neka mi se to dogodi, da, neka mi se to dogodi.*

Sjećam se da mi je trebalo tri mjeseca, puna nurne muke i borbe, samo da kažem Bogu: *Bože, radi od mene što hoćeš, raspolaži mojim životom.* Zašto? Bojao sam se da će me Bog zloupotrijebiti, Bog će me poslati na križ, tako otprilike svi mislimo, a tek kad sam rekao *da, slobodno raspolaži sa mnom*, tad sam postao veći nego što sam ikad mislio da ću biti. Sjećam se kad sam obolio na smrt, kad su mi liječnici rekli da ću za dva mjeseca umrijeti, tad sam samo jedno imao – vjerovao sam, mislio, Bože, Ti ćeš me izliječiti – od toga nije bilo ništa. Vikao sam Bogu, obećavao sam – ali od toga nije bilo ništa. Ali kad sam pročitao Isusovu riječ *Tko izgubi svoj život, taj će ga dobiti, a tko ga traži, izgubit će ga*, te večeri sam shvatio i mirno sam, nakon tri dana borbe, rekao: *Gospodine, ja prihvaćam, ja sam spreman umrijeti.* I kad sam to rekao, uzalud sam čekao tri, pa pet mjeseci da smrt dođe, a nje nikako. Tek sam kasnije shvatio da zapravo Bogu samo treba reći *da*, da mu treba u ruke dati sve, da on raspolaže našim životom. Bog ne želi tvoje fizičke smrti, Bog ne želi nikakvu tvoju bolest, on samo želi da izrasteš, da mu vjeruješ, da budeš velik kao on, da imaš hrabrosti vjerovati da on za tebe misli samo dobro.

Vjera je spoznaja da te Bog voli

Sjećam se, poštovani vjernici, onih prvih osamdesetih godina, kad je tek potekla mala rječica koja se zvala međugorska događanja, sjećam se da je uvijek posvuda stajalo vjera, vjera, vjera. Vjera je, dragi prijatelju, spoznaja da te Bog voli. Vjera je spoznaja da te Bog nikada ne će uništiti. Vjera je spoznaja da će te Bog uvijek izvlačiti iz tvojih kritičnih situacija. Vjera je sigurnost da se na Boga uvijek možeš osloniti kao na siguran oslonac, kao na siguran zid. Vjera je spoznaja da te Bog voli. Vjera je hrabrost da Njemu skočiš na koljena i rekneš: *Da, ti si moj tata!*

A zašto se mi danas tako bojimo vjerovati Bogu? I zašto se tako bojimo prihvatiti upravo to

što Isus kaže, zašto ne kažemo: *Evo Ti, raspolaži mojim životom?* Sjećam se kad sam rekao *Bože, evo ja sam spreman umrijeti, evo, prihvaćam smrt*, te sam večeri bio najsretniji čovjek, ne sjećam se sretnijeg trenutka svoga života. Samo sam osjetio da se smrti više ne bojim, da je samo nebo preda mnom, da neka čudesna sloboda ulazi u moj život, da tek sada mogu biti na Božjoj strani.

Vjera je, prijatelji, vjera je spoznaja da te netko voli. Zašto sam katolik i vjernik, svećenik Katoličke Crkve? Samo zato što sam spoznao da je Bog ljubav, i što mi je Isus rekao: *Kao što je moj otac ljubio mene, tako ja ljubim tebe, ostani u mojoj ljubavi.* Kad sam shvatio da se mogu kupati u njegovoj ljubavi, tad sam postao sretan što sam postao ovo što jesam. I prema tome, ako je Bog ljubav, onda se ja više ničega ne mogu bojati. I ako me vodi čak i kroz teške tjesnace, ako me vodi kroz oluju i buru i mrak, ja znam da ću izići na putove i na gore i na proplanke.

Vjeruješ li, prijatelju, da je Bog ljubav? Znam da vjeruješ da je ljubav, apstraktno, ali vjeruješ li da je Bog ljubav baš za tebe, da baš tebe voli, da Bog uživa da baš tebi oprostí tvoje grijeha, i da Bog uživa da tebe oslobodi straha od bolesti i smrti... Vjeruješ li u to? Vjeruješ li da Bog želi da uspije tvoj posao, da ti uspiješ, da ti budeš velik čovjek, svet čovjek, da budeš kao Isus? Isus je došao i uzeo ljudsku narav, a onda je nama dao božansku narav i rekao *Bit ćete tamo gdje sam ja, činit ćete djela kakva sam ja činio, bit ćete sa mnom u istoj slavi.* Sveti Petar kaže da smo mi dionici božanske naravi – to je ono, prijatelji, što nas Međugorje uči. Ako danas uspiješ preskočiti sam svoju sjenu, ako večeras uspiješ reći *Idem pokušati nešto novo*, ali bez neke psihičke ili ne znam kakve muke i mučnine, nego mirno, opušteno – *evo me Gospodine, ja od sada vjerujem da me ti voliš*, tad ćete vidjeti da je vjera nešto čudesno. Vjera je uvijek nošena obraćenjem, prijatelji, a obratiti se ne znači samo odreći se grijeha, premda je i to; obratiti se znači Boga staviti na prvo mjesto, i to je; ali obratiti se prije svega znači *Idem vjerovati Tvojoj riječi.* Iako mi se čini da je opasna ta riječ, ja idem vjerovati, da vidim; *Tebi vjerujem da si lju-*

bav. Koliko je riječi u Svetom pismu, a nas ih je strah prihvatiti. Uzmi svaki dan svoj križ. Tvoj će te križ mučiti sve dok ga ne prihvatiš, a ako ga ne prihvatiš onda ćeš ga morati vući. Obratiti se znači biti na Isusovoj strani, idem prihvatiti njegovu riječ i tad se zapravo događa nebo. Obratiti se i vjerovati znači još nešto, vjerovati da ti možeš biti svet. Ono što nama manjka, nama katolicima i vjernicima, jest da imamo lažnu poniznost u sebi; Bog ne želi da mi budemo obični, mali, nikakvi vjernici. Kad ćeš jednoga dana reći *Ja želim biti vrhunski svetac Katoličke Crkve, ja želim biti vrhunski čovjek čovječanstva, ja želim biti najbolja majka – Gospodine, slobodno to učini od mene!* Kad ćeš to reći? A kako ćeš i postati netko i nešto ako to nikad nisi Bogu rekao i dao mu dopuštenje? Zašto se vjernici tako boje biti kao Isus? Ne boj se, križeva ćeš uvijek imati, neuspjeha ćeš imati uvijek, ali dok si s Bogom, njih se nadilazi. Vjerovati dakle znači biti produžen u budućnost, vjerovati znači imati vizije – ja želim biti svet, ja želim da u meni bude Bog, vjerovati znači *ja znam da je sada u meni Isus, ja znam da će sve biti novo.*

Ovdje je škola vjere

Gotovo ćemo se svi danas pričestiti, poštovani vjernici, ali se pitam što će biti s Isusom nakon što se pričestiš? Što se događa? Nakon što se pričestimo, otpjevamo pjesmu, odemo doma svi na večeru i nitko više ne misli na Isusa, a Isus je u tebi, svaki od vas postao je hram Duha Svetoga, već po krštenju. Iza pričesti ti si tabernakul, a tko se od nas ikada sjetio da uzme svijeću, da je nakon pričesti zapali i ide kroz grad da svi vide taj tabernakul, da Isus Krist ide kroz naš grad. Sjetiš li se ikada kad nakon svete Mise, kad dođeš doma, kazati *Isus je ovdje, u našoj kući je Isus, u mom stanu stanuje Isus*; hoćeš li se sjetiti noćas kad se vraćaš kući u našem autobusu je *Krist Gospodin; u našem autu Isus putuje s nama, Isuse, blagoslovi sve ove prostore kroz koje prolazimo* – sve je to vjera, poštovani vjernici. Ali ako ta vjera nije postala praktična, kakva korist od nje? Ako zrno ne padne u zemlju i ne istrune, kakva korist od njega!

(NASTAVAK NA STR. 42)

**Sveti
Jakove,
moli
za nas!**

MEĐUGORJU NE TREBA PRIZNANJE

Ako je suditi prema broju hodočasnika koji ovih dana posjećuju Međugorje, Katolička Crkva zapravo nikad ne bi trebala priznati da se u tome mjestu i dandanas ukazuje Blažena Djevica Marija. Kako, naime, objasniti da je u ovih 25 godina, unatoč crkvenoj rezerviranosti prema tome fenomenu, Međugorje posjetilo tridesetak milijuna ljudi! Samo proteklog vikenda u to malo hercegovačko mjesto slilo se između sto i dvjesto tisuća hodočasnika.

Stigli su iz svih krajeva svijeta – i vjernici i nevjernici, i zdravi i bolesni, i crni i bijeli – premda ih mnogo dušobrižnici već godinama upozoravaju da tamo nemaju što tražiti. Sumnjičavi svećenici i biskupi odvrću ih od tog puta jer su, kažu, zabrinuti za njihovu vjeru. Što ako šestero vidjelaca ne vidi Gospu, pitaju se zabrinuto. ...

Kako povjerovati da se Djevica Marija ukazuje u Međugorju već četvrt stoljeća, dakle više od 9000 dana! Kako povjerovati da vidiocima dolazi svaki dan u isto vrijeme, u njihovu kuću ili tamo gdje se u tom trenutku nađu? Kako povjerovati da vidioci s njome razgovaraju i kao s majkom, i kao s prijateljicom, da je dodiruju kao da nije riječ o onostranom biću? Kako povjerovati da im je na čuvanje povjerila čak deset tajni?

Obećala je čak ostaviti trajan, vidljiv znak na Podbrdu, mjestu svojega prvog ukazanja. Kako povjerovati da je sve istina kad se nijedno od vidjelaca nije zaredilo – svi su u braku, imaju djecu, žive poput svih ostalih majki, očeva... Toliko nevjerovatnoga na jednome mjestu nije se slilo nikad u povijesti marijanskih ukazanja.

Ne može se skeptike osuđivati zbog njihove sumnje, ne može im se niti oduzimati pravo da ne vjeruju. Uostalom, međugorska ukazanja imaju karakter privatnih, što znači da je svima ostavljena sloboda da u njih vjeruju ili ne vjeruju. No ne smije se oduzimati pravo ni vjernicima da ne sumnjaju u svjedočenje šestero vidjelaca, da ne sumnjaju u riječ svih onih koji tvrde da su ozdravili ili doživjeli nešto čudno.

Tko se usudi reći da su u zabludi deseci svjetski uglednih znanstvenika i liječnika, koji su proveli brojna testiranja i utvrdili da vidioci govore istinu, da je njihov doživljaj autentičan? Ni zbog toga nitko ne može reći da se u Međugorju događa prijevara. Što je posrijedi, najbolje znaju milijuni onih koji su na tome mjestu pronašli duševni mir i snagu da ostanu, ili ponovno postanu – ljudi.

Žarko Ivković
(Večernji list, 26. lipnja 2006.)

Uz Svjetsko nogometno prvenstvo

IGRA KAO POKUŠAJ POVRATA U RAJ

Pogleda li se ovih dana u novine ili radiotelevizijske programe, lako je ustanoviti kako postoji jedna jedina tema koja svemu daje ton: Svjetsko nogometno prvenstvo. Nogomet je postao globalnim događajem koji povezuje onkraj svih granica sve ljude na cijeloj zemaljskoj kruglji u istom i jednakom duševnom raspoloženju, s nadanjima i strahovima, žarom i radostima. To samo pokazuje kako se s tom igrom dodiruje nešto iskonski ljudsko, te tu izranja pitanje, u čemu se temelji moć jedne igre...

Igrom se u konačnici smjera na sljedeće: Igra je akcija posve slobodna, bez svrhe i prisile, akcija koja pak napinje i ispunja sve čovjekove snage. U tome smislu igra bi bila neke vrsti pokušaja povratka u raj: iskorak iz robovanja surovoj ozbiljnosti svagdana i njegovih životnih briga u slobodnu ozbiljnost onoga što ne mora biti i što je upravo stoga lijepo.

Igra prisiljava čovjeka da čovjek najprije sam sebi nametne stegu kako bi treningom ovladao samim sobom, kako bi stegom i pokoravanjem samoga sebe stekao nadmoć nad samim sobom, a to gospodarenje samim

sobom urađa onda slobodom.

Igra čovjeka istodobno uči i poštenu, *fair* odnosu prema drugome, pri čemu zajednička pravila igre kojima se čovjek podvrgava ostaju i pored suprotstavljenosti protivnika ono što povezuje i ujedinjuje te povrh toga slobodu igre - kad se igra poštenim sredstvima - ozbiljnost odigrane suprotstavljenosti pretače u slobodu završene igre.

Promatrajući igru gledatelji se poistovjećuju s igrom i igračima te i sami postaju sudionici zajedništva i suprotstavljenosti, u svojoj njezinoj ozbiljnosti ali i njezinoj slobodi.

Naravno sve se to može pokvariti poslovnim duhom novca i managementa koji onda stvara prividni svijet zastrašujućih razmjera. Međutim, ni taj prividni svijet ne bi mogao opstojati kad ne bi bilo pozitivnoga temelja koji je u temeljima svake igre: uvježbavanje u život i iskorak iz života u smjeru izgubljenog raja.

Josef kard. Ratzinger,
u povodu Svjetskoga nogometnog
prvenstva god. 1978., kao
münchenski nadbiskup
(Prijevod fra TP)

NE BOJ SE, GIDEONE!

dr. fra Iko Skoko

Izraelci su u novoj zemlji brzo zaboravili svoju zakletvu: „Služit ćemo Jahvi, Bogu svojemu, i glas ćemo njegov slušati“. (Iš 24, 24) Ubrzo su počeli služiti baalima (*ime i opći naziv za neka božanstva; Baal je bio bog plodnosti; prikazivan je u obliku bika*) i aštartama (*Aštarta je bila semiska božica plodnosti*).

Svaki puta kad bi Izraelci prekinuli savez s Bogom, gubili su od drugih naroda te postajali njihovim robljem. Izraelci bi se tek u ropstvu osvijestili, pokajali za svoje prijestupe i molili Jahvu za ponovno prijateljstvo. Bog se ne bi oglušio o njihove vapaje: Iz naroda bi uzeo jednoga čovjek i preko njega bi djelovao i potvrđivao svoju zaštitu. Razdoblje prije kraljeva u Izraelu zove se razdoblje sudaca. Među poznatijima bio je sudac Gideon (*hebr. gidē'ōn: tesar*).

U njegovo vrijeme svojim upadima i terorom Izraelcima su prijetili Midjanci. Za vrijeme žetve upadali su među Izraelce i odnosili im svu žetvu i stoku. Kad su Izraelci upali u veliku bijedu, obratili su se svome Bogu. Bog je čuo njihov vapaj. Poslao je svoga anđela u Ofru mladiću Gideonu. Gideon je započnuo razgovor s anđelom. Htio je biti siguran da je to anđeo Jahvin. Kad se uvjerio da jest anđeo koga šalje Jahve, silno se prepao. Jahve ga tješi: „Mir s tobom! Ne boj se, ne ćeš umrijeti!“ (Suci 6,23)

Gideon je razorio Baalov žrtvenik i do njega podigao žrtvenik Bogu svojih otaca. Ubrzo je narod stao uz Gideona i bio je spreman za obranu od Midjanaca i ostalih neprijatelja. Jahve je smanjio Gideonovu vojsku na samo tri stotine ratnika da se ne bi nakon pobjede ponosili kako su svojom mišicom pobijedili.

Nakon velike pobjede, Izraelci su htjeli Gideona za kralja. Međutim, tu čast je odbio, jer je smatrao da je jedini vladar Izraelci-
ma Jahve (Suci 8,23). Izraelci su bili mirni četrdeset godina.

Nakon Gideonove smrti, Izraelci su ponovno počeli štovati boga Baala i prestali su iskazivati poštovanje Gideonovoj obitelji.

Izraelci su se obraćali svome Bogu iskreno i ponizno samo kad su bili u nevolji. Čim bi iskusili njegov blagoslov i naklonost, brzo bi se odali štovanju lažnih božanstava.

JE LI POTREBNO MOLITI ZA SVEĆENIKE?

«Svećeniče, gdje radiš?» To pitanje mi je prije 25 godina postavila petogodišnja Julijana poslije Misnoga slavlja u novoj župi, u koju sam upravo bio stigao.

Malo sam se zbunio, nisam znao što bih joj toga trena odgovorio.

«Julijana, vidjela si da sam slavio svetu Misu, propovijedao... prije toga ispovijedao...»

«I moj tata je slavio, i mama je slavila svetu Misu, a obadvoje rade... Tata radi u garaži po cijeli dan i popravlja automobile, a mama u jednoj trgovini prodaje cvijeće i samo je navečer vidim...» - pobjednički je ustvrdila Julijana.

Moram priznati da i dandanas razmišljam o postavljenom pitanju: Svećeniče, gdje radiš? Svećeniče, što radiš? U kojoj «garaži» radiš? Uspijevaš li uvijek promijeniti probušenu «gumu» na kotaču i zakrpati je? Jesi li siguran da se onaj koji se posluži upravo tom okrpjenom gumom može bezbrižno voziti u svom automobilu na brzim prometnicama?

Svaki put kad sam u ispovjedaonici i upitam pokornika kad se posljednji put ispovjedio, koji su mu grijesi, moli li, posti li, koja mu je zapovijed Božja najteža... upitam i samoga sebe kada sam se JA posljednji put ispovjedio, kada sam posljednji put postio, kada sam i kako sam slavio svetu Misu, jesam li svaki dan molio svoj časoslov, krunicu, razgovaram li sa svojim subratom... Imam li hrabrosti postaviti i ona «škakljiva» pitanja čovjeku ovoga vremena?

Nije rijetkost da i odrasli ljudi pitaju, ponekad samo da nešto upitaju: «Ispovijedaju li se i svećenici? Mole li i svećenici?»

To je skoro uvijek samo retoričko pitanje. Ne treba na nj odgovarati. To je jasno i vjerniku i svećeniku: Bez molitve, bez odricanja, bez kajanja, bez ispovijedanja ne može se ni drugome propovijedati, ni bilo što savjetovati. Riječi mogu samo potaknuti, ali primjeri privlače.

Nedavno jedna gospođa koja osjeća s Crkvom, reče: «Ima nas jedna grupa vjernika koji molimo svakodnevno za svećenike da ustraju u uzvišenom pozivu. Je li potrebno za njih moliti, budući da su oni svakodnevno najuže povezani s Kristom u euharistijskom slavlju?»

Čujmo što Gospa misli o tome. U poruci od 25. kolovoza 1997., kako tvrde vidioci, Gospa kaže: «Draga djeco, Bog mi daje ovo vrijeme kao dar vama, da vas mogu poučavati i voditi putem spasenja. Sada, draga djeco, ne shvaćate ovu milost, ali će brzo doći vrijeme, kada ćete žaliti za ovim porukama. Zato, dječice, živite sve riječi koje sam vam davala kroz ovo milosno vrijeme i obnovite molitvu, dok vam molitva ne postane radost. Posebno pozivam sve one koji su se posvetili mome Bezgrješnom srcu da postanu primjer drugima. Pozivam sve svećenike, redovnike i redovnice da mole krunicu i uče moliti druge. Krunica mi je, dječice, posebno draga. Preko krunice otvorite mi svoje srce i mogu vam pomoći...»

c.l.

MOLITVA ZA SVEĆENIKE

O, Isuse, vječni Svećeniče, drži svoje svećenike u okrilju svoga Presvetoga Srca, gdje ih nitko ne može ugroziti.

- Drži čistima njihove posvećene ruke koje svakodnevno dodiruju Tvoje Presveto Tijelo.

- Drži neokaljane njihove usne orošene Tvojom Predragocjenom Krvlju.

- Drži čistima i nesebičnima njihova srca zapečaćena svećeničkim dostojanstvom.

- Neka ih Tvoja Ljubav zaogrme i zaštititi od svijeta.

- Blagoslovi njihov trud obilnim plodovima i daj da im duše kojima služe budu ovdje jedina utjeha, a na drugom svijetu vječna kruna. Amen.

Na kraju se moli 3 Očenaša, 3 Zdravomarije i 3 Slavaocu.

MEĐUGORJE PRVIH DANA UKAZANJA DO BOŽIĆA 1981. - OSOBNI OSVRT

Unatoč svojoj velikoj želji nisam mogla odmah otići u Međugorje. Želja mi se ispunila za vrijeme godišnjeg odmora (17. srpnja 1981.) kad sam uspjela otići na Brdo ukazanja. Na mjestu na kojem su djeca vidjela Gospu okupilo se veliko mnoštvo. Nakon mog odlaska iz New Yorka u siječnju 1980. te povratka u Domovinu bijaše to najveći hrvatski skup.

č.s. Janja Boras

Blagdan sv. Petra i Pavla 1981. neizbrisivo se utisnuo u moje sjećanje. Nakon naporna dana već sam čvrsto spavala kad je k meni u sobu došla sestra koja je toga dana čula da se ukazala Gospa. Probudila me i pripočela mi taj nevjerojatan događaj. Prva moja reakcija bila je: „Dovoljno smo zreli za nebesku intervenciju...“ Mislila sam na komunistički režim, koji je barem u meni stvarao strah... Sestra je otišla spavati, a ja sam ostala sa svojim mislima... Bila je to duga ljetna noć. U molitvi sam se pitala: „Je li ovo stvarno čas Božjeg pohoda?“ Sjećam se kako sam u sebi ponavljala stih adventske pjesme: „Svani dane i noć skрати, sini Sunce i nas k sebi vrati...“

Unatoč svojoj velikoj želji nisam mogla odmah otići u Međugorje. Želja mi se ispunila za vrijeme godišnjeg odmora (17. srpnja 1981.) kad sam uspjela otići na Brdo ukazanja. Na mjestu na kojem su djeca vidjela Gospu okupilo se veliko mnoštvo. Nakon mog odlaska iz New York-a u siječnju 1980. te povratka u Domovinu bijaše to najveći hrvatski skup. Divni zvuci *Zdravomarija* stvarali su blagu harmoniju mira i spokoja u mom srcu. Činilo mi se kao da je to nebeska *infuzija*. Sve je u mene utiskivalo snažan dojam prisutnosti Boga i Gospe. Događalo se nešto divno, iz čega ću dugo kasnije crpiti snagu.

S brda Crnice to isto mnoštvo u dugačkoj koloni spuštalo se prema crkvi sv. Jakova. Slijedila je sv. Misa. Slika Prve Crkve iz Djela apostolskih i velikog zajedništva.

Na opetovani upit župnika fra Jozе hoćemo li poslušati Gospu i prihvatiti Njezin *poziv na mir, molitvu, post i obraćenje*, iz naroda se čuo

Fra Svetozar Kraljević, č.s. Janja Boras i hodočasnici 1982.

snažan poklik: „**HOĆEMO!**“

Te večeri nikomu se nije žurilo iz crkve. Ostala sam dugo u molitvi i zahvaljivanju. Tada sam prvi put vidjela *vidjelice* Mariju i Vicku, jer su molile s narodom i za narod. Vicka je polagala ruke i molila, doimala se spremnom moliti dugo. Narod željan ozdravljenja stajao je i čekao kada će doći na red da bude blagoslovljen. Bio je to Božji dodir za nas, jer svi smo vjerovali da Vicka može dodirnuti i dodiruje Gospu, stoga smo svi čekali da i nas dodirne...

Ne znam za što sam sve molila, ali znam da sam po prvi put osjetila da me nije strah. Naime, nakon duga boravka u Americi i povratka u Domovinu imala sam velike strahove, go-

tovo fobiju, od UDBE, te svega što je mirisalo na YU, jer i danas su neki Hrvati u američkim zatvorima zbog borbe protiv te zločinačke tvorevine. Te večeri ja sam prvi put osjetila tako snažno Gospinu blizinu i veliku nadu da će me Ona štiti, ne sluteći što će uslijediti za mjesec dana. Ta nada me do sada ispunja. Ma što se sa mnom dogodilo, znam, Gospa je sa mnom.

Božja Providnost poslužila se našim sestarskim razmještajem te sam toga ljeta premještena u Međugorje. Nije mi bilo lako. U sebi sam ponavljala: „*Gospodine nisam dostojna biti u tako svetom okruženju.*“ Velika odgovornost pred Svetim bila mi je obveza i izazov na koji sam odgovorila redovničkom poslušnošću.

Pred svetkovinu Uznesenja Marijina (13. ko-

Narod željan ozdravljenja stajao je i čekao kada će doći na red da bude blagoslovljen. Bio je to Božji dodir za nas, jer svi smo vjerovali da Vicka može dodirnuti i dodiruje Gospu, stoga smo svi čekali da i nas dodirne...

Vicka, Ivan i Marija 1982.

lovoza), stigla sam u Međugorje. Gromoglasna zvona sa crkvenih zvonika pozivala su na anđeoski pozdrav Gospi. Bilo je podne! Gdje god se tko zatekao, pozdravljao je Gospu. Crkveno dvorište nalikovaše nekom europskome trgu, ispunjenom mladim obiteljima koje se nalaze na zasluženom godišnjem odmoru. Šaroliko mnoštvo sa svih strana svijeta ukazivalo je kako su ljudi čuli i došli pokloniti se Isusu ali i Mariju pozdraviti, upravo ovdje, u Međugorju.

Na veoma skućenu prostoru koji je za nas bio predviđen, mi smo sestre radile i molile. Nikakav umor nije opsjedao naše duše pa ni tijela. Činile smo sve, upravo sve, da se Bog po Gospi proslavi. Od primanja hodočasnika *pješaka* pa do pranja i pospremanja crkve. Radno vrijeme nije bilo propisano... Nakon odlaska hodočasnika na Brda ili počinak mi sestre smo pospremale crkvu i čistile dvorište. Brinule smo se i za tjelesnu okrpju župnog osoblja. No, bilo je to vrijeme i velikoga posta. Strogo se postilo petkom i srijedom o kruhu i vodi. Spremnost župljana da sudjeluje u onome što se događalo bila je iznimna. Od Vasilja, Zovka pa preko Vionice župljani su nam donosili vrlo ukusne pogače. Bilo je lako postiti. Svatko je bio zadovoljan onim što je imao...

Nakon jutarnje svete Mise, 17. kolovoza 1981., mi smo sestre otišle pripremiti doručak ne sluteći da ga toga jutra ne ćemo blagovati. U župnu kuću upala je UDBA. Na vratima sobe dočekali su župnika fra Jozu Zovku i odveli ga u nepoznatom pravcu kako nam je plaćuci rekla s. Majda Ravlič, koja je vraćajući se iz crkve nazočila tom nemilom događaju.

Župno dvorište bilo je ispunjeno tadašnjom milicijom naoružanom do zuba. „Svi ste sada pod našim nadzorom do daljnjeg“, rekao je Ivan Lasić, zvani Gorankić, šef tadašnje mostarske Udbe.

Milicijska ekipa stigla je i u kuhinju te nas sprovela u župni ured. Tamo nam je priopćeno da smo svi do daljnjega zatvoreni, jer se vrši pretres te da se nitko ne usudi pokušati bilo što učiniti. Jedini telefonski aparat bio je pred nama presječen. „Tako je naređeno“, branio se Gorankić. Na udaru je bila župnikova soba, smještena nasuprot ureda, te smo mogli vidjeti kako su divljački navalili na mnoštvo knjiga koje su vrcale na sve strane. Potom su odvojili nas sestre. Bilo nas je pet: s. Marcelina Sušac, s. Majda Ravlič, s. Skolastika Galić, s. Lidija Glavaš i ja (s. Janja Boras). S. Marcelina je bila pred odlaskom na novo radno mjesto, a ostale sestre nazočne toga sudbonosnoga jutra u međugorskom župnom stanu su pomagale. Kasnije će mi se u Međugorju pridružiti s. Ignacija

Bebek. Uz pomaganje i pripomoć mnogih naših sestara, s. Ignacija i ja, ostat ćemo sljedećih pet godina zajedno, služeći Gospodinu i Gospi u tisućama hodočasnika.

Povelili su nas u tadašnju blagovaonicu. Neka žena nas je svukla gotovo do gola, te je pretresala komad po komad naše odjeće. Bijaše to veoma mučno i neugodno.

Fratre su pretresali u župnom uredu. Nakon toga ogavnoga čina k nama su doveli fra Ferdu Vlašića. Fra Zrinko je ostao s njima kao domaćin i tobože svjedok onome što će oni raditi....

Budući da nismo smjeli ništa komentirati, zamolili smo naše čuvare da nam dopuste moliti. Najprije smo molili *Radosna otajstva Gospine krunice*.

Prije *Žalosnih otajstava s. Majda je zapjevala: „O Marijo mila mi sada smo tu, usliši nam molitvu i daj vapaj nam čuj. Na putu života križ čeka nas ljut, daj, Majko, nam kaži, ti u nebo put.“* Dok smo poistovječeni sa stihovima pjesme molili snagu Odozgo, na vratima pojavio se šef, i psujući rekao: „Ako sam dozvolio moliti, nisam pjevati. Dosta!“

Odmah zatim upala je kohorta milicionara, netko od njih je oštro upitao: „Ko je ovdje Ferdo Vlašić?“ Fra Ferdo posve mirno reče: „Ja sam“. Policajac odvrati: „Uhapšen si.“ Fra Ferdo ga upita za nalog, on odgovori: „Ja sam ti nalog. Ja sam vlast...“, i u trenu ga izvukoše s liscama na rukama. Bilo je to kod prvog otajstva žalosne krunice. Zapanjene onim što se događa, nastavile smo moliti. Bojale smo se: „Možda sam ja na redu za odlazak u nepoznato...“

Pretres je nastavljen u svećeničkim i gostinjskim sobama, potom u kuhinji, smočnici, kao i jednoj jedinjoj kupaonici. Sijači nereda iza sebe su prevrtali stolove, razbacivali rublje, jednako prosipali rižu i prevrtali kuhinjske začine, ne bi li našli nešto *kontrarevolucionarno*

i protudržavno... Nakon pretresa župne kuće trebalo je uslijediti pretresanje našeg sestarskog stana (oko 30 četvornih metara).

Pokojni fra Zrinko je odbio ići u naš stan bez nas sestara te smo svi otišli do štale. Tamo su prevrtali sijeno i hranu za kokoši. Dok smo prolazili pokraj psa Gare, ljutito je lajao. Naš čuvar je onako za sebe rekao: „E moj ćuko, meni je i tebi isto, jedino što si ti svezan sada, a ja mogu brzo biti na tvom mjestu.“

Nitko od nas nije komentirao tu izreku. Nije bilo potrebe. Znali smo da smo slobodniji mi u njihovim rukama nego oni sami sa sobom.

Pretresali su sakristiju, crkvu, te isповje-daonice. Tražili su da se otvori Svetohranište. Nisu mogli natjerati fra Zrinka da to učini. On je tvrdio: „To nije dopušteno!“

Divila sam se fra Zrinkovoj hrabrosti i borbi. Znao je reći da mu se uvaži a da ne bude kažnjen. Prebitali su kase oko kipa sv. Ante i Gospina kipa tražeći antidržavne elemente, možda i nešto drugo...

Potom su nas strpali u naš sestrički stan tako da smo u tom tijesnu prostoru stajali kao u vlaku. Uslijedilo je otvaranje kofera. Prebitali su sve, ama baš sve. Od rublja do knjiga. Moji su koferi bili prvi na udaru, jer su bili tvrdi, američki, dok su ostale sestre imale samo putne torbe. Budući da sam samo četiri dana u Međugorju, i da je bilo toliko posla, nije bilo vremena ni da se pravo raspnemim. Sva osobna pošta i sve moje stvari bile su na jednom mjestu u jednom koferu. Torbe su jednostavno istresli.

Imala sam dosta adresa od naših župljana iz New York-a, te poznanika i prijatelja koji su svakako bili zanimljivi pretraživačima i čuvarima „države“. Došlo je do otvaranja osobnog foto-albuma. Uz nekoliko ne simpatičnih primjedbi otuđili su mi neke fotografije. Onda su uzeli jedan fascikl u kojem su mi bile Konsti-

tucije, adresar s puno adresa i nešto vrlo važne pošte. Dok su u ruci držali meni tako važan predmet, ja sam tiho molila: „*Gospo, Ti možeš zaštititi ovo što je sada na udaru. Molim te, daj da ne dođu do onoga što je unutra!*“ Nakon nekoliko trenutaka a činilo se beskrajno dugo, žena policajac je bacila taj fascikl govoreći: „*Idemo praviti zapisnik.*“ Još jednom sam doživjela pravo čudo. Moj fascikl ostao je neotvoren. Zahvaljivala sam Bogu. Sve što su u našim stvarima pronašli, bilo je nekoliko metara vrpce trobojnice, par papirnatih ubrusa sa slikom zagrebačke katedrale, i nekoliko mojih već spomenutih fotografija. Dio *pretresara* otišao je u župni ured pisati zapisnik o obavljenom poslu. Mi smo sestre vraćene u župnu blagovaonicu, a onda dvije po dvije su nas vodili u Osnovnu školu u Bijakovićima da tamo potpišemo već napisani iskaz. Čudan iskaz! Sve se vrtjelo oko fra Ferde. *Da je Ferdo Vlašić bio drzak te da se opirao narodnoj vlasti...*

Naravno, nitko nas nije mogao natjerati da potpišemo takve izjave. Sestra Skolastika i ja smo bile u istoj skupini. Mate Bencun, onodobno činovnik u Čitluku, stajao je pred nama i govorio: „*Vi sestre niste krive. Vi se potpišite i idite.*“ Nikad se nismo potpisale jer se nismo s tekstom složile. Nakon dužeg nagovaranja opet su nas vratili u naš sestarski stan. Tamo su nas ostavili s prijetošću da se nikamo ne mičemo jer pretres nije završen. Nije nam bilo jasno što to još nije završeno!? Kasnije smo saznali da se radilo o zapisniku kojeg je trebao potpisati fra Zrinko. Naime, on se trebao također pisati kao *župnik*, a zapravo je župnik bio fra Jozo Zovko. Naravno, fra Zrinko to nije učinio.

Negdje oko sedamnaest sati i trideset minuta prolomio se glas molitve. Kroz mali prozor našeg sestarskoga stana netko je vikao: „*Sestre, dajte nam ključeve od zvonika.*“ Bio je to fra Jole Jolić. Izbacile smo ključeve. Za nekoliko trenutaka oglasila su se zvona. U još zatvorenoj sobi pratile smo što se vani događa. Puk je glasno molio. Molila se krunica. Oko osamnaest sati započela je sveta Misa. Fra Stanko Dodig, kapucin, rođeni Međugorčanin, došao je u crkvu preko njiva. Budući da je fra Zrinko bio s „*udbom*“, fra Stanko Dodig sam odlučio slaviti večernju misu.

To bijaše presudno za sva potonja događanja i progone vidjelaca, kao i međugorskih pastoralnih radnika, svećenika i sestara. Međutim, razne zabrane i ispitivanja ne će zauzavati ono što je Gospodin preko Gospe započeo 24. lipnja 1981.

Fra Stanko je one večeri neustrašivo pozvao na vjeru i molitvu. Ljudi su plakali i molili. Pri

Pokojni fra Zrinko je odbio ići u naš stan bez nas sestara te smo svi otišli do štale. Tamo su prevrtali sijeno i hranu za kokoši. Dok smo prolazili pokraj psa Gare, ljutito je lajao. Naš čuvar je onako za sebe rekao: „*E moj čuko, meni je i tebi isto, jedino što si ti svezan sada, a ja mogu brzo biti na tvom mjestu.*“

kraju Mise oglasio se i fra Zrinko Čuvalo. Najavu ili obavijest župljanima započeo je ovako: „*Danas mi je najtužniji dan u životu. Svi smo od jutros bili pod istragom i zatvoreni u župnom uredu. Naš župnik fra Jozo Zovko i fra Ferdo Vlašić odvedeni su u nepoznato, sestre nisu pospremile crkvu...*“ Ispričao se za nered i smeće u crkvenom dvorištu. Pozvao je župljane i vjernike na molitvu. Fra Zrinko je bio vrlo tužan, sve nas je rasplakao, zvučao je vrlo umorno.

Nakon molitve sedam Očenaša oglasio se vidjelac Jakov Čolo. On nam je priopćio da se ništa ne bojimo za fra Jozu. Prigodom ukazanja te večeri Gospa je pokazala fra Jozu i Jakov ga je vidio. Gospa je rekla: „*Ne bojte se! Samo molite i vjerujte!*“

Sve smo ovo pratile iz svoga stana, jer je razglas s oltara bio vrlo dobar.

Nakon svete mise k nama su došli neki naši fratri koji su te večeri došli ispovijedati, kako su to činili svake večeri od blagdana Sv. Petra i Pavla. Neću nikad zaboraviti taj susret. Plakali smo i bili istodobno radosni. Toliko toga u jednomu danu... Svjedočili smo za Isusa i Gospu.

U narednim danima slijedili su pohodi tajne policije iz Mostara. Po noći bi pretraživali župni ured tražeći svete predmete, privjeske, krunice, medaljice, knjige i molitvenike...

Nas sestre i svećenike skupili bi u blagovaonice i tu bi nas ispitivali: *Tko dolazi u Međugorje? Zašto dolazi? Idemo li na brda? Rušimo li Jugoslaviju?* Pitanja uvijek ista... I ponavljana prijetošću: „*Svi ćete završiti kao Jozo i Ferdo!*“ Ma koliko god nas zastrašivali, nismo ih se bojali.

Početak nove školske godine sestre koje su pomagale vratile su se na svoja radna mjesta, a s. Ignacija i ja smo ostale za neko vrijeme same. Naša sestarska uprava imala je sluha da nam pošalje u ispomoć po koju sestru. Bila je to velika pomoć i moralna podrška svima nama. Nakon fra Jozina uhićenja u Međugorje je došao fra Tomislav Vlašić. Život se pomalo vraćao u normalu, premda više ništa

ne će biti isto. Vidioci su svaku večer dolazili na svetu misu. Osim Mirjane koja se vratila u Sarajevo gdje je tada živjela. Oko osamnaest sati molili bi krunicu. Nakon radosnih otajstava, oni bi počeli moliti Vjerovanje te sedam Očenaša. U nekom vremenu zašutjeli bi i kleknuli. Bio je to znak da vide Gospu. Susret s Gospom trajao bi oko desetak minuta. Nekada dulje, nekada kraće... Osobno nikada nisam vidjela Gospu svojim tjelesnim očima, ali sam je snažno osjećala.

Druženje s vidiocima postat će na neki način moja svakodnevnica. Sljedećih pet godina s njima sam bila redovito svaku večer u vrijeme ukazanja.

Počeli su pristizati hodočasnici sa svih strana. Budući da sam razumjela engleski, često sam bila izložena raznim prevodenjima. Dolazili su ljudi različitih profila. Od biskupa, svećenika, liječnika, političara, pa sve do malih ljudi, željnih Božje i Gospine blizine, te ozdravljenja, duševnih i tjelesnih. Najdraže mi je bilo pomoći bolesnicima koji su vapili da stupe u vezu s vidiocima kako bi Gospi preporučili svoje bolesti, nevolje i patnje. Nerijetko smo morali ljudima pomoći pronaći smještaj. Problem sporazumijevanja je nestajao čim bi ljudi došli k obiteljima što su ih primali kao hodočasnike a ne kao turiste. U to vrijeme, Međugorčani su bili stvarno istinski svjedoci Gospine nazočnosti.

Vidiocima su postavljana razna i vrlo zanimljiva pitanja, a oni su bili uvijek na raspolaganju, spremni za molitvu i preporuku Gospi.

Događaj koji će potvrditi moju vjeru u Gospina ukazanja bio je na blagdan Svih Svetih god. 1981. Sestre i fratri iz kuće su otišli na groblja pomoliti se za svoje pokojne. Ostala sam kod kuće. Nisam išla premda mi je majka umrla neposredno nakon što je mene rodila pa sam i stoga imala razloga otići. Te večeri sam se kao našalila i rekla Jakovu: „*Hajde Jakove, reci večeras Gospi da sam je pozdravila!*“ Jakov nije ništa rekao dok nije ukazanje završilo. Onda mi je prišao govoreći: „*Sestra Janje, pozdravila te Gospa! Rekla je da je tvoja mama s njom.*“ Bio je to dan koji ću zauvijek pamti.

Pa moja majka s Gospom! Onaj tko nika da nije vidio ni upamtio svoju rođenu majku, može razumjeti taj osjećaj. Mnoštvo događaja ispreplicalo se iz dana u dan. Čudesa su se događala i vjerujem da se i danas događaju. Moj boravak u Međugorju tijekom prvih pet godina ukazanja mogu izraziti riječima psalma: „*Divna djela učini nam Bog!*“ Po Mariji u istinu divna djela učini Bog. Nama i cijelome svijetu.

HODOČASNICI IZ ZAMBIJE

U Međugorju je krajem svibnja 2006. boravila mala skupina hodočasnika iz Lusake, glavnog grada Zambije. Fred Mtamira, Florence Mwale, Jeremy Banda i organizatorica Joan Cochrane izrazili su svoje dojmove:

Fred Mtamira: Živim u Lusaki i župljanin sam župe svetog Ignacija. Za Međugorje sam saznao zahvaljujući brošuricama koje sam našao u župnoj crkvi. Prošle godine u Engleskoj, u crkvi u koju odlazi moja sestra, također sam naišao na dokumentaciju o Međugorju. Već dugo imam želju doći u Međugorje, na mjesto gdje se Gospa ukazuje. Želim čuti što vidioci kažu o onome što nam ona govori. Ove nas se godine okupilo petoro i došli smo na hodočašće. Dojmili su me se razni ljudi iz raznih zemalja, a svi su jedna duša. Osjećam mir i radost. Otvorio sam se za molitvu. Mir mora biti najprije u nama, tek onda ga možemo širiti prema van.

Florence Mwale: Čim se Gospa počela ukazivati čula sam za ovo mjesto. Čula sam i za Lurd i Fatimu, ali sam željela doći ovamo. Tu sam susrela ljude iz cijelog svijeta, s nekima sam i razgovarala, i mogu reći da je moja vjera osnažena. Podignula sam se u visine. Osjećam mir kakav nisam nikad prije poznavala. Mislila sam da molim dobro i dovoljno, ali ovih nekoliko dana ovdje otvorili su mi nove obzore.

Jeremy Banda: Jedna moja dobra prijateljica s posla bila je ovdje na hodočašću prije desetak godina i kad se sjeti Međugorja, kad priča o Bogu, o vjeri, o molitvi, lice joj zablista. Susrećemo se svakog tjedna i ona svaki puta ispriča neki detalj sa svojeg hodočašća. Pomogla mi je u vjeri. Kad sam u našoj župnoj crkvi vidio brošuricu i poziv na hodočašće, shvatio sam da u banci imam upravo potrebnu svotu novca. Moja prijateljica mi je rekla da svakako moram ići, i eto me ovdje. Nisam tražio nikakve znakove. Tražim da Bog sredi moj život. Ovdje sam dobio oruđe koje mi pomaže: molitva, krunica koju nikad nisam posebno volio... jučer sam se loše osjećao, i čim smo izmislili krunicu bilo mi je bolje. To je moćno oruđe. Nadam se da ću sa sobom ponijeti bar mali dio Međugorja, i da ću se uskoro vratiti. Uzet ću sa sobom

dio Međugorja, i kad izgubim mir, sjetit ću se ovog iskustva. Kod nas 70 % stanovništva živi u siromaštvu. Katolička Crkva u Zambiji postoji tek 100 godina ali čini mnogo dobra. Zasada pomoć siromašnima dolazi uglavnom izvana, ima malo imućnih ljudi u zemlji. Nadam se da će doći vrijeme kad ćemo mi u Zambiji sami biti sposobni pomoći svojim siromasima.

Joan Cochrane: Nije lako dobiti potrebne vize za putovanje, ali djelatnici veleposlanstva BiH u Pretoriji, u Južnoj Africi, već me poznaju. U suradnji s hrvatskim veleposlanstvom i s jednom agencijom iz Međugorja, oni u roku od tjedan dana obave sve potrebne formalnosti. Naš župnik mi u početku mi nije dozvoljavao da stavljam našu međugorsku brošuricu u crkvu. Otkad smo započeli klanjanje u župi dvaput tjedno, sve više je otvoren za Međugorje. To je mnogo pomoglo. O Međugorju puno ne pričamo nego poruke primjenjujemo. To ga je omekšalo... Naš biskup pozvao je međugorske vidoice u Lusaku. Poslao je pismo i očekuje ih u našim župama. To je učinio nakon što sam mu objasnila koje su glavne međugorske poruke. Ja sam mu ponudila besplatnu avionsku kartu, i nadam se da će i sam doći u Međugorje.

BIKIKLISTIČKA ŠTAFETA ZA MIR

Talijanski biciklistički klub „Avis-Aido“ iz mjesta Grumello del Monte u blizini Bergama, od 1. do 4. lipnja 2006. organizirao je non-stop štafetu od Gospinog svetišta Boldesico do Gospinog Međugorja. Ova sportsko-vjerska inicijativa imala je za cilj promicanje mira.

Krenuli su u zoru 1. lipnja, nakon Mise i blagoslova u Boldesicu. Prešli su bez zaustavljanja 920 kilometara. Po dolasku u Međugorje, na prostoru oko temelja stare župne crkve, prigodna svečanost okrunila je njihov pothvat: u nazočnosti župnika fra Ivana Sesara posadili su maslinu mira i iz krletke pustili dvije bijele golubice. U karavani je sudjelovalo 16 biciklista raspodijeljenih u 4 štafete, te logistička pratnja na čelu s G. Angelom Bonomellijem, predsjednikom biciklističkog kluba, te gradonačelnikom Alessandrom Cottinijem.

Ovaj biciklistički klub svake godine organizira sličnu štafetu: već su pohodili San Giovanni Rotondo, Assisi, Sorano, Loretto i Lourdes, a simbolika je uvijek vezana uz duhovno značenje mjesta koje su izabrali za svoj cilj.

DUŠE U MEĐUGORJE IDU SAME

Za bit i značenje Međugorja više nije važno što o njemu misli mostarski biskup Perić ili pripadnici vatikanske hijerarhije, nego je važno što Međugorje misli o njima. A Međugorje o njima ne misli ništa. Zadobivši prirodnu moć, ono teče poput rijeke i kruži nebom poput sunca, putanjom svoje svete trajnosti. Većina od dvjesto tisuća hodočasnika, koliko ih je u svetištu bilo za 25. obljetnicu, zacijelo i ne prati biskupske i ine sporove i novinske komentare o vjerodostojnosti ukazanja i (ne)mogućnosti da Međugorje bude "priznato". U istinskom vjerništvu ima neovisnosti koja nas razlikuje od Darwinovih prijatelja majmuna, ali i od primitivnog plemenskog obožavanja svećenstva od mjesnog župnika do pape u Vatikanu. Podijelivši nam uloge, Bog nam nije podijelio i povlastice. Davši nam vjeru, nije ograničio prostore njezina iskazivanja. A jedan od tih prostora je Međugorje, krajolik ničim zavodljiv osim kao nedužno mjesto za djevičanstvo vjere. Malo, i sve manje izvora ima na ovom svijetu koji čovjeku mogu pružiti okrjepu. Zato toliko duša s cijeloga planeta ide na okrjepu u Međugorje, same tražeći Boga. Kad Ga duša traži sama, u najmanjoj je pogibelji da se izgubi!

Milan Ivkošić, Večernji list, 1. srpnja 2006.

KRIZMA U ŽUPI SV. JAKOVA U MEĐUGORJU

U četvrtak 15.06.2006., na blagdan Tijelova, Mons. Ratko Perić, mostarki biskup, pohodio je župu Međugorje da bi predslavio sv. Misu u 11 h i podijelio sakrament svete potvrde. Ove je godine 95 mladih primilo taj sakrament.

Krizmanici, kumovi i koncelebranti u crkvu su ušli u procesiji. Roditelji, župljani i rodbina ispunili su crkvu i okolni prostor. U

svojoj propovijedi, Mons. Perić govorio je o darovima Duha Svetoga, o jedinstvu Crkve s jedinstvom sa svojim pastirima, te o pastoralnom radu ove specifične župe.

Sv. misu glazbom je uveličao veliki župni zbor Kraljice mira pod ravnanjem sestre Slavice Kožul. Poslije misnog slavlja, Mons. Perić pridružio se fratrima na svečanom ručku i s njima se zadržao u dužem razgovoru.

STATISTIKE ZA SVIBANJ I LIPANJ 2006.

Svibanj 2006:

Broj podijeljenih sv. pričesti: 141 500

Broj svećenika koncelebranata: 3152

Lipanj 2006:

Broj podijeljenih sv. pričesti: 200 000

Broj svećenika koncelebranata: 4503

U svibnju i lipnju hodočasničke skupine došle su iz 50 zemalja: Argentina, Australija, Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Češka, Čile, Danska, Engleska, Filipini, Francuska, FR Martinique, Haiti, Hrvatska, Indija, Indonezija, Irska, Italija, Japan, Južnoafrička Republika, Kanada, Kina, Kolumbija, Koreja, Litva, Letonija (Latvija), Libanon, Luksemburg, Mađarska, Malta, Meksiko, Nizozemska, Novi Zeland, Njemačka, Panama, Peru, Poljska, Portugal, Rumunjska, Rusija, SAD, Slovačka, Slovenija, Španjolska, Švedska, Švicarska, Uganda, Ukrajina, Zambija, Zimbabve.

BLAGDAN TIJELOVA - TIJELOVSKA PROCESIJA

U četvrtak 15.06.2006., na blagdan Tijelova, svečanu večernju Misu predslavio je fra Tomislav Pervan. Kao i svake godine, poslije svete Mise uslijedila je procesija s Presvetim ulicama Međugorja. Dvadesetak svećenika iz raznih zemalja naizmjenice

je nosilo pokaznicu s Presvetim. Za vrijeme procesije, fra Ljubo Kurtović i fra Bože Milić predmolili su krunicu koju je skupina mladih pratila pjesmom. Procesiji koja je završila molitvom i blagoslovom pred župnom crkvom pridružili su se župljani i brojni hodočasnici.

PORUKA PRETPLATNICIMA

Poštovani pretplatnici Glasnika mira,

Na naljepnici kuverte u kojoj se nalazi Glasnik mira koji primete poštom uz Vašu cijenjenu adresu stoji broj primjeraka koji Vam šaljemo i datum kad ističe Vaša pretplata. Ljubazno Vas molimo da na vrijeme mislite na obnavljanje svoje pretplate. Pojednosto o načinu uplaćivanja možete naći na 3. stranici časopisa.

JEDANAESTI MEĐUNARODNI SEMINAR ZA SVEĆENIKE

Jedanaesti međunarodni seminar za svećenike održao se u Međugorju od 3. do 8. srpnja 2006.

Tema seminara bila je: "Duhovnost svećenika". Sudjelovalo je oko 200 svećenika iz 22 zemlje.

Seminar je bio simultano preveden na 10 jezika.

Svakodnevni program počinjao je u 8.30 h zajedničkim klanjanjem pred Presvetim po kojem je uslijedilo predavanje. Za vrijeme podnevne pauze, Presveto je bilo izloženo za tihu individualnu molitvu. Poslije podne uslijedilo je drugo predavanje, nakon kojeg su svi svećenici sudjelovali u večernjem molitvenom programu u župnoj crkvi.

Svećenici su zajedno molili kronicu na Brdu ukazanja i Put križa na Križevcu, nakon kojeg je uslijedila ispovijed. Posljednjeg dana, svećenici su molili Jutarnju na grobu fra Slavka Barbarića, inicijatora ovog međunarodnog seminara za svećenike. Seminar je završio razmjenom iskustava i Svetom Mišom.

Predavači na seminaru bili su:

Prof. dr. Klaus Berger, rođen 1940. u Hildesheimu, Njemačka, profesor je novozavjetne teologije na Teološkom fakultetu sveučilišta u Heidelbergu od god. 1974. Prof. dr. Berger spada među najpoznatije i najprofiliranije njemačke teologe i svetopisamske stručnjake. Njegove su mu znanstvene knjige pribavile međunarodni ugled, danas je najčitaniji teološki i duhovni pisac u Njemačkoj. Blizak

je cistercitskom redu, zanesen je srednjovjekovnim misticima - napose onima iz cistercitskog reda - ženskoga i muškoga ogranka. Tražen je predavač koji godišnje održi preko 160 predavanja diljem Njemačke. Redovit je predavač na međugorskim skupovima njemačkoga govornog područja. Napisao je brojna cijenjena znanstvena djela, a kao sumu svoga pisanja objelodanio je prije godinu i pol svoje životno djelo *Jesus - Isus* (704 str.). U ožujku 2006. prestao je biti redoviti profesor na fakultetu, ali nastavlja predavati na teološkom učilištu cistercita u Austriji. Dok je bio profesor, kod njega je doktoriralo 45 teologa, a osmorica su se habilitirala za profesorsku službu. Svojom govornom i pisanom riječju odaje osobu duboke vjere, pobožnosti i mistike.

Dr. fra Ivan Dugandžić, svećenik, franjevac, član Hercegovačke franjevačke provincije, rođen 1943. u Krehin Gracu, općina Čitluk, Hercegovina. Nakon mature u Dubrovniku 1962. stupio je u franjevački red. Teološki studij pohađao je u Sarajevu i Königsteinu (Njemačka). Za svećenika je zaređen 1969. Pohađao je poslijediplomski studij i postigao doktorat iz teologije u Würzburgu

(Njemačka). Od 1990. godine živi i radi u Zagrebu. Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu i njegovim institutima predaje egzegezu Novoga zavjeta i biblijsku teologiju. Radove objavljuje u stručnim teološkim časopisima. U vjerskim listovima na suvremen način obrađuje razne biblijske teme. Autor je nekoliko knjiga. U Međugorju je živio i radio u dva navrata: od 1970. do 1972., te od 1985. do 1988.

Dr. fra Tomislav Pervan, svećenik, franjevac, član Hercegovačke franjevačke provincije, rođen 1946. u Čitluku, Hercegovina. Za svećenika je zaređen 1969. Doktorirao je iz teologije s područja Novoga zavjeta godine 1976. Djelovao je kao pomoćnik odgojitelja novaka u Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji. Kao župnik u župi Međugorje djelovao je od 1982. do 1988. 1990. bio je imenovan za provincijalnog vikara, a službu provincijala Hercegovačke franjevačke provincije obnašao je od 1994. do 2001. Od 2003. je ponovno na službi u Međugorju. Objavljuje članke u stručnim časopisima, te u vjerskim listovima gdje obrađuje biblijske teme i Gospine poruke na način blizak suvremenom čovjeku. Autor je nekoliko knjiga.

Mons. Geevarghese Mar Divannasios Ottathengil,
malankarski biskup biskupije Battery (Kerala, Indija)

Mons. Roger Louis Kaffer,
umirovljeni pomoćni biskup Jolietta (Illinois, SAD)

SEMINARI POSTA, MOLITVE I ŠUTNJE

Od 06. - 12. 08. 2006. u Kući mira u Međugorju održat će se seminar posta, molitve i šutnje na hrvatskom jeziku. Voditelj seminara je fra Ljubo Kurtović. Prijave: seminar.marija@medjugorje.hr, ili tel/faks +387 36 651 999.

Sedamnaesti međunarodni festival mladih

“TVOJA RIJEČ NOZI JE MOJOJ SVJETILJKA I SVJETLO MOJOJ STAZI” (PS 119,105)

["Draga djeco,... svjedočite svojim životom da

vjerujete i živite Riječ Božju" - Poruka 25. 1. 2006.]

Mladifest 17 – Međugorje 2006. 1. do 6. kolovoza 2006.

Sedamnaesti međunarodni festival mladih - Mladifest 17 – održat će se u Međugorju od 1. do 6. kolovoza 2006. Tema susreta je: "Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi" (Ps 119,105) ("Draga djeco,... svjedočite svojim životom da vjerujete i živite Riječ Božju" – Poruka 25. 1. 2006.)

Tema je u skladu s nazivom 21. svjetskog dana mladih koji se 9. travnja (na Cvjetnicu) održao u lokalnim Crkvama.

Iz poruke pape Benedikta XVI. za Svjetski dan mladih 2006.

Apostoli su prihvatili riječ spasenja i prenijeli je svojim nasljednicima poput dragocjenog bisera što se čuva u sigurnom spremištu Crkve: bez Crkve ovaj je dragulj u opasnosti da bude izgubljen ili se razbije. Dragi mladi,

Ljubite Božju riječ i ljubite Crkvu, koja vam omogućuje da pristupite blagu tako velike vrijednosti, pomažući vam da prepoznate njegovo bogatstvo. Ljubite i slijedite Crkvu, koja je od svoga Utemeljitelja primila poslanje da ljudima pokazuje put istinske radosti. Nije lako prepoznati i susresti istinsku radost u svijetu u kojem živimo, u kojem je čovjek, premda misli da je „slobodan“, često talac misaonih tokova koji ga navode da se izgubi u greškama i obmanama opojnih ideologija. Valja hitno „osloboditi slobodu“, rasvijetliti tamu kojom tumara čovječanstvo. Isus je pokazao kako se to može dogoditi: „Ako ostanete u mojoj riječi, uistinu, moji ste učenici; upoznat ćete istinu i istina će vas osloboditi“ (Iv 8, 31-32). Utjelovljena Riječ, Riječ Istine, oslobađa nas i usmjerava našu slobodu prema dobru.

Sveti Jakov upozorava: „Budite vršitelji riječi, a ne samo slušatelji, zavaravajući sami sebe. Jer ako je tko slušatelj riječi, a ne i izvršitelj, sličan je čovjeku koji motri svoje rođeno lice u zrcalu: promotri se, ode i odmah zaboravi kakav bijaše. A koji se ogleda u savršenom zakonu slobode i uza

nj prione, ne kao zaboravan slušatelj nego djelotvoran izvršitelj, blažen će biti u svom djelovanju svome“ (Jak 1,22-25). Tko sluša riječ Božju i trajno usklađuje svoj život prema njoj, postavlja svoje postojanje na čvrsti temelj. „Tko god sluša ove moje riječi i izvršava ih – kaže Isus – bit će kao mudar čovjek koji sagradi kuću na stijeni“ (Mt 7,24): neće popustiti pred olujama. Izgraditi život na Kristu, prihvaćajući s radošću njegovu riječ i živeći njegove pouke: eto mladi trećega tisućljeća, takav mora biti vaš program!

Žurno je potrebno da se podigne novi naraštaj apostola ukorijenjenih u Riječ Kristovu, sposobnih odgovoriti na izazove našega vremena i spremnih da posvuda šire evanđelje. To od vas traži Gospodin, na to vas poziva Crkva, to svijet – i ne znajući – očekuje od vas! A ako vas Isus poziva, ne bojte se velikodušno mu odgovoriti, posebice kad vam predlaže da ga slijedite u posvećenom životu ili životu svećeništva. Ne bojte se, imajte u njega povjerenja i nećete se razočarati.

Dragi mladi prijatelji, u ozračju stalnog osluškivanja Riječi Božje, zazivajte Duha Svetoga, Duha snage i svjedočenja, da biste mogli bez straha naviještati Evanđelje po svem svijetu. Gospa je bila uz apostole kad su iščekivali izljev Duha Svetoga. Neka ona bude naša majka i naša voditeljica. Neka nas ona poučava kako primiti Riječ Božju, kako ju u sebi pohranjivati i prebirati u svome srcu (cf. Lk 2,19), kako je i sama činila cijelog života. Neka vas ona ohrabri da biste rekli «da» Gospodinu u poslušnosti vjere. Neka vam pomogne ostati snažni u vjeri, postojani u nadi, ustrajni u ljubavi, uvijek osluškujući Riječ Božju. Ja sam s vama u molitvi i blagoslivljam od sveg srca svakoga od vas.

ŽIVJETI ŽIVO EVANĐELJE

Unatoč svim osporavanjima - od radikalnih ateističkih do relativizirajućih unutarcrkvenih - fenomen Međugorja dočekao je svoj »srebrni pir«, svoju 25. obljetnicu. U tom razdoblju kroz Međugorje su prošle rijeke hodočasnika iz cijelog svijeta i ne prestaju teći. Posvjedočilo je to i 200.000 vjernika koji su ovog vikenda hodočastili u Međugorje ponovo potvrdivši da je riječ o mjestu izuzetno snažne marijanske pobožnosti kakvom je teško naći usporedbe u svijetu. Iako su dosad o ovom fenomenu napisane brojne knjige, provedena medicinska istraživanja čudesnih duhovnih iscjeljenja (između 400 i 500 dokumentiranih slučajeva), zatim psihijatrijska ispitivanja koja potvrđuju da su šestero vidjelaca mentalno zdrave osobe i da u trenutku ukazanja prolaze kroz stanje ekstaze a ne psihoze, kontroverze i polemike oko Međugorja ne prestaju. Mjesna crkvena hijerarhija i dalje ga ignorira, Vatikan ga dopušta kao mjesto molitve i marijanske pobožnosti, ali ga službeno ne priznaje kao mjesto ukazanja, dok vjernici dolaze slijedeći zov srca, a ne racionalne spekulacije. Samo pitanje događaju li se u Međugorju čuda je pogrješno i kao takvo izraz vječite ljudske raspetosti između vjere srca i sumnjičavosti uma.

Jer, priznato ili nepriznato, Međugorje je čudo po sebi - čudo vjere! To što neki pred tim čudom zatvaraju oči nije

ništa iznenađujuće novo. Ljudi su u stanju čekati Mesiju tisućama godina, moliti za riječ Božju stoljećima, kad se ona ukaže, onda je razapinju, kamenuju, spaljuju ili jednostavno ignoriraju.

Jer lakše je duhovno drijemati uljuljkan u mudrim teorijama, zaštićen iza nedodirljivih katedri, proslavljen velebnim ceremonijama, negoli živjeti jednostavnu, ali zahtjevnu poruku Evanđelja.

Uistinu, u ograničenosti ljudskih mjerila ne možemo sa sigurnošću reći što se u Međugorju zaista događa. Ali ono što je evidentno ukazuje da se ne događa ništa loše. Mnogi u nj dolaze beznadni, a vraćaju se duhovno podignuti, osnaženi, spremni da iznova prihvate izazov života. A to nije lako u ovom svijetu koji nas iz dana u dan suočava s apsurdnom materijalističke gramzivosti i gluposti što ovaj planet sustavno i pouzdano tjera u propast. Pronaći u ovom konzumistički zatrovanom svijetu prostor u kojem je moguće doživjeti »živo Evanđelje« predstavlja pravu duhovnu oazu za žednoga hodočasnika u potrošačkoj pustinji. No ono što se činilo kao krajnje određite hodočašća, tek je početak. Valja se vratiti u svijet i živjeti živo Evanđelje.

Gordan PANDŽA

Vjesnik, 27. lipnja 2007. str.17

IZ MEĐUGORJA U SAO PAULO U BRAZILU (3.)

Primili smo prvu djecu s ulice

U svibnju 2001. posjetila nas je Vicka. Govorila je u raznim župama naše biskupije i u nadbiskupiji Sao Paulo. Na ulazna vrata našega samostana stavila je neke predmete koje je Gospa blagoslovila. Godine 2001., na blagdan Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije, mjesni biskup blagoslovio je samostan "Regina Pacis". On je u to vrijeme zastupao i Apostolskog nuncija u Brazilu, mons. Rapisarda, koji je bio hitno pozvan u Rim. Nazočni su bili i generalni vikar, mons. Bergamin, provincijalni poglavar P.I.M.E. o. Crimella (to je Institut kojemu sam pripadao prije osnivanja ove zajednice), te druge osobe iz javnoga i vjerskog života.

Tek 2004. godine počeli smo primati na stan djecu s ulice. Prije toga smo ih samo posjećivali u predgrađima u blizini našeg samostana. S dolaskom djece ostvario se Gospin plan za ovu miješanu zajednicu u kojoj se nalaze monasi i monahinje, te nutarnji i vanjski trećoredci.

Crkva nas je službeno priznala 2005. godine

U siječnju 2004., u Međugorju, kad sam, kao i svake godine, posjetio Vicku kod kuće, pozvala me je na stranu, u prostoriju pokraj one u kojoj prima goste, i govorila mi je o tome što joj je Gospa rekla. Čim sam se vratio u pansion, odmah sam to zapisao. Bilo je to 10. siječnja 2004., vigilija blagdana Krštenja Isusova. Od mnogo toga što mi je Vicka rekla želim spomenuti samo jednu rečenicu: "Izabrani ste da biste živjeli poruke i donosili plodove ustrajnosti i poniznosti. Zato je vaš život poput lijepoga rascvjetanog vrta. Vi ste poput grada sagrađenog na gori koji se ne može sakriti." Nismo posve razumjeli poruku i samo smo ponešto pretpostavljali. Zapravo nam je Kraljica Mira najavila naš službeni ulazak u Crkvu. Tako je i bilo 19. ožujka 2005., na blagdan sv. Josipa. Naš samostan postao je "priorato sui iuris". Gospin plan se ostvario. Crkva nas je službeno priznala!

Na početku ovoga projekta, dok sam još bio prestrašen zbog svega što mi se doga-

đalo u životu, u posljednjem pokušaju da ne nastavim ovim putem, obratio sam se i Svetom Ocu Ivanu Pavlu II. Zahvaljujući zalaganju mons. Minguzzija, danas kardinala Svete Rimske Crkve, imao sam susret sa Svetim Ocem koji me je ohrabrio na tom putu.

Želio bih reći još nešto. Tijekom svih tih godina nikada nismo kupili hranu ni za sebe, ni za djecu, ni za brojne obitelji koje pomažemo. To je bio poseban Gospin zahtjev: da ne kupujemo ni hranu niti ikakve potrepštine. Iako smo u početku – zbog svoje nevjere – zbog toga mnogo trpjeli, dugoročno nas nikada nije iznevjerila. Bilo je razdoblja, dana i tjedana, kada smo trpjeli neimaštinu, ali bi obilje hrane koja bi zatim došla pokazivalo da nas Gospodin blagoslivlja.

Braća i sestre nadilaze me u svetosti

Zašto je Gospa htjela tu zajednicu u Brazilu, zašto je izabrala mene za to poslanje? Ne znam. Samo znam da Bog uvijek bira odbačene, da bi bilo jasno da On vodi ljudsku povijest. Ja sam tek voštana pločica na kojoj Bog povremeno uspije nešto zapisati.

Od mnogo toga što mi je Vicka rekla želim spomenuti samo jednu rečenicu: "Izabrani ste da biste živjeli poruke i donosili plodove ustrajnosti i poniznosti. Zato je vaš život poput lijepoga rascvjetanog vrta. Vi ste poput grada sagrađenog na gori koji se ne može sakriti."

Nisam ni bolji ni gori od drugih, a u svojoj zajednici, u kojoj sam kanonski prior samostana, osjećam se kao posljednji. Ne pišem to iz lažne skromnosti nego zato što vidim da me braća i sestre nadilaze u svetosti, i to mi omogućuje pomalo živjeti naš četvrti zavjet poniznosti koji je tražila Gospa. S njom mogu pjevati svoj himan hvale Gospodinu: "Veliča duša moja Gospodina i raduje se duh moj u Bogu mojem Spasitelju, jer velika mi djela učini Svesilni, sveto je Ime Njegovo".

TRI NAJSTARIJA POPIISA PUČANSTVA

fra Robert Jolić

Dvojica bosanskih apostolskih vikara, fra Pavao Dragičević i fra Marijan Bogdanović, ostavili su iza sebe dva iznimno vrijedna popisa katoličkog pučanstva u Bosni i Hercegovini. To su ujedno najstariji sačuvani popisi BiH-pučanstva pa su tako i neiscrпно vrelo za istraživanje demografskih kretanja, podrijetla rodova u Bosni i Hercegovini, kao i općenito za stanje katolika u 18. stoljeću pod osmanlijskom torturom.

Unastavku donosim popis kućedomačina s brojem žitelja u pojedinoj obitelji za sela koja danas pripadaju međugorskoj župi – a biskupi ih navode u svojim popisima. K tome je iznimno vrijedan popis načinio biskup fra Augustin Miletić na temelju svojih pohoda vikarijatu 1807. i 1812. godine. Taj je popis objavljen 1813. godine. U njemu nisu navedena imena kućedomačina, ali jesu žitelji po pojedinim selima, kao i to ima li u određenom selu pravoslavnih i muslimana. Zbog sažetosti i iznimne vrijednosti podataka, ovdje donosim i taj popis.

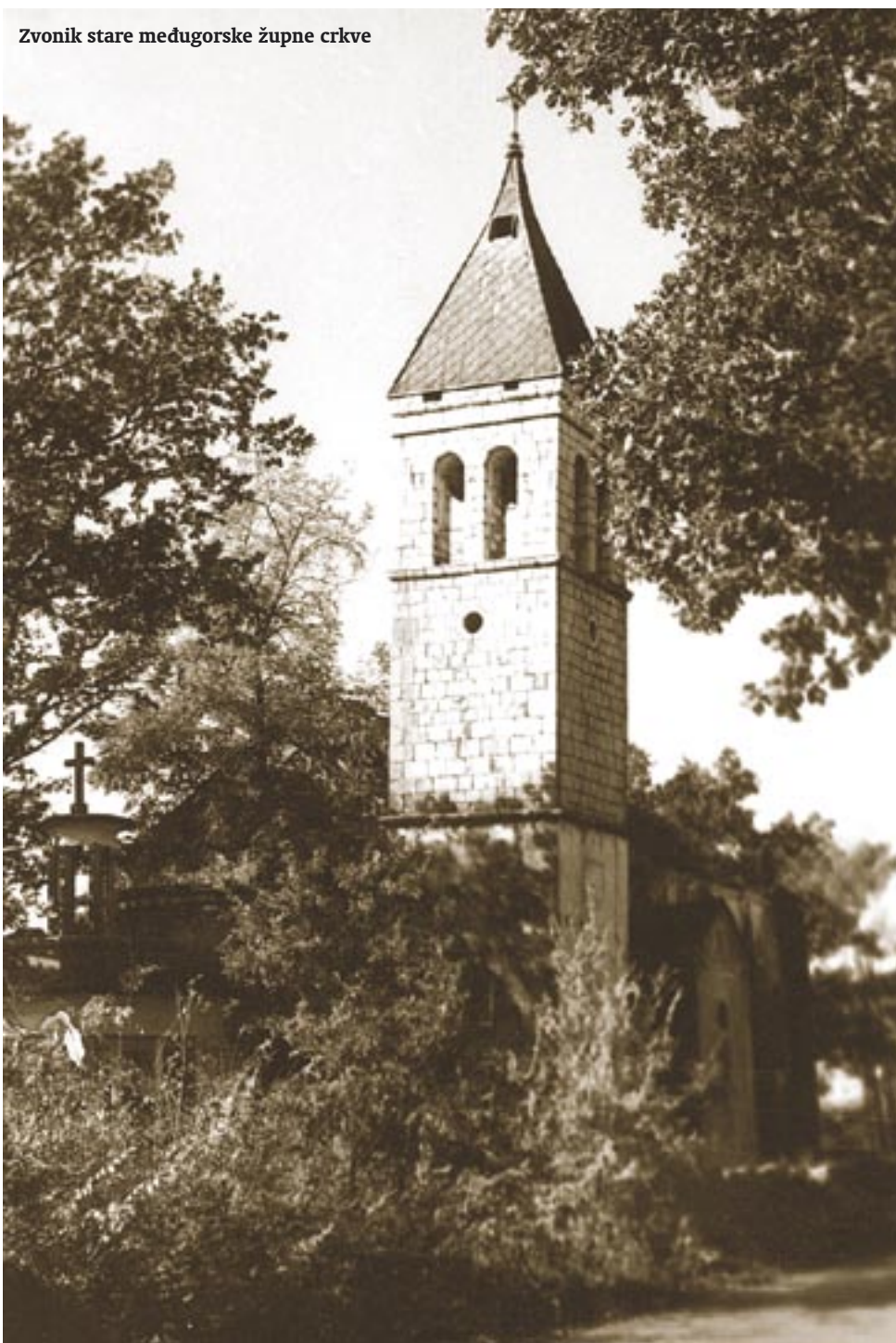
Popis biskupa Dragičevića 1742. godine

Biskup Dragičević pohodio je svoj vikarijat 1741.-43., s prekidima, te o tome 1744. poslao iscrpan izvještaj u Rim. Prema njegovu popisu na području današnje župe Međugorje živio je mali broj katolika – kao i na području čitavoga vikarijata. U broćansku župu biskup je iz Ljubuškoga dospio 22. rujna 1742., i to upravo u selo Međugorje. Župnik broćanski primio ga je u kući Marijana Smoljan(ić)a. Župnik se zvao fra Lovro Pelić, kreševskog samostana. Nije imao stalnoga prebivališta niti vlastite kuće. Njegov pomoćnik bio je don Jakov Vidović, svjetovni svećenik, koji je trajno boravio i djelovao u rodnom selu Vidovićima. U župi je bilo 27 sela i zaselaka, 248 katoličkih obitelji, pričješćenih vjernika 1173, a nepričješćenih, dakle djece, 704 – ukupno 1881 katolika.

U selu Međugorju živjelo je 112 katolika u 14 kuća, u Bijakovićima 60 u 6 kuća, u Šurancima 49 u 7 kuća, a u Vionici 15 vjernika u tri kuće. Na čitavom području (današnje) župe Međugorje tada je živjelo svega 236 vjernika u 30 kuća. U odnosu na današnje stanje, to je kojih 15 puta manje!

Evo detaljnog popisa:

Zvonik stare međugorske župne crkve

Selo	Udaljenost od žup. kuće	Katoličkih kuća	Odraslih - pričešćenih	Djece - neprič.	Prijenosnih oltara	Muslimana	Pravoslavnih
Krućeviči i Šurmanci	2 sata	29	129	87	-	ima	-
Međugorje i Bijakovići	2 sata	58	259	130	-	-	-
Vionica i Služanj	1 sat	35	124	75	-	ima	ima
UKUPNO		122	512	292	-		

Bijakovići: Ilija Kikaš(ević) (7 odraslih i 5 djece, nepričešćenih), Gašpar Ostojić (13+3), Mijo Pavličević (2+5), Lovro Prasac (5+2), Mijo Žilić (6+5) i Petar Petković (4+3).

Međugorje: Petar Vrdeša (3+3), Jure Šegić (Šego) (2+4), Mijo Drežnjak (2+0), Jozo Vasilj (11+7), Mijo Praščijević (Prasac, kasnije Pavlović) (7+4), Dominik Prasac (7+4), Dujam Čavar (5+1), Ante Blatančić (3+3), Jozo Kravić (6+4), Blaž Bezer (6+5), Jerko Muco (Mucić) (3+3), Jakov Smoljanović (5+0), Marijan Bencun (5+0), Blaž Smoljanović (7+2).

Šurmanci: Ilija Jovanović (4+3), Nikola Jovanović (6+3), Bože Jovanović (2+5), Jure Valaković (Falak) (4+2), Tomo Kukuljević (7+4), Jure Ararević (3+2) i Luka Falaković (4+0).

Vionica: Ilija Lovrić (5+0), Stjepan Lovrić (2+3) i Martin Volarević (5+0).

Popis biskupa Bogdanovića 1768. godine

Biskup Bogdanović bio je u Brotnju 22 godine kasnije; zapravo tada je načinio novi popis pučanstva. Točnije, i jedan i drugi biskup prije su zapovjedili župnicima da svaki načini popis pučanstva u svojoj župi, pa su to biskupovi tajnici uzeli i poslije sredili i poslali u Rim. Bogdanović je u selo Međugorje, tada dio župe Brotnjo sa sjedištem u Gradničima, stigao 8. lipnja 1768. U kuću ga je primio pravi katolik Ivan Sivrić pa je kod njega biskup sa svojom pratnjom prenoćio. Sutradan je slavio u Međugorju svetu misu, na oltaru podignutom pod jednim stablom ispred Ivanove kuće. Crkava tada, naravno, nije bilo niti na puno širem prostoru: zapravo, u čitavoj Hercegovini ni jedna jedina! Na misi je biskup propovijedao prisutnom puku i krizmao nekoliko pripravnika. Potom se sa župnikom uputio u Gradniće, gdje se nalazila župna kuća. Župnik je bio fra Bonaventura Mihačević, a njegov pomoćnik don Jakov Vidović u Vidovićima.

Prema spomenutom popisu god. 1768. na području današnje međugorske župe živjelo je 399 katolika u 41 kući. Broj se katolika u posljednjih dvadesetak godina povećao za

čak 163 nova člana. Vjerojatno je bilo i doseljavanja, jer je teško zamisliti da bi toliko povećanje moglo biti samo od prirodnog prirašta. Prema selima to je izgledalo ovako:

Bijakovići: Ivan Prasac (7+9), Luka Prasac (5+5), Mijo Petković (8+0), Luka Jerković (9+10), Šimun Ostojić (7+3), Vid Ostojić (7+3), Mate Ostojić (10+5), Mate Pavlović (2+2), Vid Kikaš (17+4), Mijo Kulašević (3+0), Ilija Martinović (6+1), Jakov Jovanović (2+2), Luka Jovanović (6+1), Mijo Jovanović (2+1), Šimun Anković (Avar) (3+5).

Selo Šurmanci u ovom se popisu ne spominje posebno, nego je očigledno da je pripojeno selu Bijakovićima. To se vidi prema šurmanačkim prezimenima: Jovanović, Martinović i Anković. Dakle, u Bijakovićima je živjelo 116 katolika u 10 kuća, a u Šurmancima 29 katolika u 5 kuća.

Međugorje: Križan Čilić (3+4), Grgo Drežnjak (4+0), Luka Šegić (Šego) (7+4), Ivan Kovač (2+7), Franjo Brajković (6+1), Grgo Brajković (7+2), Jozo Vasilj(ević) (21+7), Jure Prasac (4+0), Grgo Dugandžić (10+0), Nikola Buntić (9+5), Marko Vukojević (5+10), Marko Buntić (7+0), Nikola Maršić (4+5), Jakov Kravić (3+0), Mate Prasac (5+4), Mijo Pezerović (Bezer) (7+1), Nikola Bogić (6+0), Marijan Bencun(ović) (6+5), Marko Smo-

ljan (11+5), Jure Smoljan (3+5), Ivan Sivrić (9+2), Grgo Kralj (3+4). U selu Međugorju živjelo je 213 katolika u 22 kuće.

Vionica: Stjepan Krželj(ić) (4+1), Nikola Mandarić (12+13), Ilija Lovrić (5+1), Jozo Lovrić (5+0). U selu Vionici živio je 41 katolik u 4 obitelji.

Valja svakako skrenuti pažnju na veliki broj žitelja u pojedinoj obitelji: oko 10. Radi se o tzv. zadružnom načinu života, prema kome je u jednoj obitelji skupa živjelo nekoliko (oženjene i neoženjene) braće, koji su slušali oca ili najstarijega brata. To je bila jedina mogućnost da se barem nekako preživi pod turskim jarmom.

Popis biskupa Miletića 1813. godine

Biskup fra Augustin Miletić navodi čak 31 selo koje je 1813. pripadalo prostranoj župi Broćno. Sjedište je župe bilo u Gradničima. Navodi najprije koliko je koje selo udaljeno od sjedišta župe (sati hoda), koliko ima katoličkih kuća, odraslih vjernika, djece, prijenosnih oltara (kako, naime, nije bilo crkava, svećenici su mise slavili na grobljima ili ispod kakva stabla, na prenosivom i rasklopivom oltaru) te ima li u selu muslimana i pravoslavni. Problem je što za neka sela podatke navodi zbirno, pa je stoga teško odrediti koliko bi broj katoličkih žitelja bio na području današnje međugorske župe.

Dakle, ukupno su u tih šest sela živjela 804 katolička žitelja. Ako bismo od toga broja odbili žitelje sela Krućeviči i Služanj, koja danas ne pripadaju međugorskoj župi, broj katolika na prostoru današnje župe vjerojatno ne bi prelazio 600. To pak znači da je katolika u Brotnju, kao i inače u Bosni i Hercegovini, u to doba bilo još uvijek veoma malo.

PORTUGAL, GOSPINA ZEMLJA

BOG JE SLAO ANĐELE

U povijesti izabranog židovskog naroda i u povijesti Crkve, Bog je često slao svoje anđele kao nositelje PORUKA ljudima da bolje razumiju Božju riječ i Božju volju. U Fatimi, godinu dana prije Gospinih ukazanja, Anđeo je tri puta posjetio troje pastirčića. Kao Gospin prethodnik, pripremio je djecu da mogu bolje razumjeti Gospinu poruku koja nije mogla biti drugačija od Evanđelja.

Prvo ukazanje Anđela bilo je u proljeće 1916. (djeca zaboravila nadnevak) na brdu Loca do Cabeco. Dan je bio kišovit. Djeca su tražila sklonište u pećini. Kada se razvedrilo, nastavila su se igrati; nepoznato svjetlo odjednom se približavalo s istoka prema njima. Kad se približilo, primijetili su u svjetlu lik mladića od 14 do 15 godina. Bio je vrlo lijep, "bjelji od snijega i jasniji od kristala, obasjan sunčevim zrakama." (Lucija).

Rekao je: "Ne bojte se! Ja sam Anđeo mira. Molite sa mnom". Kleknuo je, naklonio lice do zemlje i tri puta molio: "Moj Bože, ja vjerujem u te, klanjam ti se, ufam se u te i ljubim te. Tražim oprostjenje za one koji ne vjeruju, koji ti se ne klanjaju, koji se ne ufaju i ne ljube te". Podižući se, rekao je: "Molite također: Srca Isusa i Marije su pažljiva na vaše molitve", te nestao. Toga, kao i idućega dana, troje pastira osjećali su se tako zahvaćeni Božjom prisutnošću, da ni među sobom nisu mogli govoriti.

Drugo ukazanje bilo je dva mjeseca kasnije blizu bunara iza Lucijine kuće. "Što radite ovdje? Molite, molite mnogo. Srce Isusovo i Marijino imaju s vama plan milosrđa. Prinosite postojano Presvetom molitve i žrtve".

"Kako se trebamo ponašati?" - pitala je Lucija.

"Što god budete činili, prinosite Gospodinu za grijeha kojima je uvrijeđen. Molite za obraćenje grješnika!"

Tim riječima djeca su bila impresionirana i počela su izgovarati molitvu koju su čuli od Anđela u prvom ukazanju.

Treće ukazanje bilo je ujesen na istom mjestu gdje je bilo i prvo. Dok su molili Anđelovu molitvu, obasjalo ih je svjetlo. Podigli su oči. Anđeo je držao u lijevoj ruci kalež, a iznad kaleža krvavu hostiju. Podižući kalež i hostiju, naklonio se do zemlje blizu djece i zatražio od njih da mole sljedeću molitvu:

"Presveto Trojstvo, Oče, Sine i Duše Sveti, duboko se klanjam i prinosim vam predragocjeno Tijelo, Krv, Dušu i Božanstvo Isusa Krista, prisutno u svim svetohraništima svijeta kao zadovoljštinu za uvrede, svetogrđa i ravnodušnosti koje ga vrijeđaju. I po neizmjernim zaslugama njegova Presvetoga Srca i Srca Bezgrješne Marije, molim za obraćenje grješnika."

GOSPINO UKAZANJE

Nedjelja, 13. svibnja 1917. Poslije sv. Mise troje pastirčića, s ručkom u torbi, upute se sa stadom prema Cova da Iria, maloj dolini u obliku amfiteatra, dva kilometra od njihova sela. Dok su ovce mirno pasle, pojeli su obrok i počeli se igrati. "Odjednom – kaže Lucija – vidjeli smo svjetlo poput munje. Odlučili smo se vratiti kući. Jedva smo napravili nekoliko koraka sa stadom, i malo dalje, primijetismo na malom zelenom hrastu Gospođu u bijeloj obučenju, a bila je svjetlija od sunca. Gospođa je rekla: 'Ne bojte se, ne ću vam ništa!' "Odakle si?" – upitala je Lucija. "Ja sam s neba" – odgovorila je.

fra Karlo Lovrić

"Što hoćeš od mene?" – pitala je Lucija dalje.

"Ja sam došla zamoliti vas, da dolazite ovdje, uvijek u isti sat, svakog 13. za vrijeme idućih šest mjeseci. Odmah ću vam reći tko sam i što želim."

Poslije nekoliko časaka Gospođa nastavi: "Jeste li spremni žrtvovati se za Boga i prihvatiti sve patnje koje vam pošalje, kao zadovoljštinu za grijeha koji su ga uvrijedili i molitvu za obraćenje grješnika?"

"Da, hoćemo" – odgovori onako sigurno Lucija u ime svijeta. "Dobro, morat ćete mnogo trpjeti, ali će vam milost Božja biti okrepja." Bijela Gospođa je završila: "Molite krunicu svaki dan da prestane rat i da bude mir u svijetu".

Lucija svjedoči: "I Gospođa se počne polako dizati prema istoku, sve dok nije iščezla u nepreglednom prostoru obavijena tako živahnim svjetlom koje kao da joj je otvaralo stazu prema zvijezdama".

Djeca su se podigla, i budući da su provela cijelo poslijepodne u Cova da Iria, odlučila su ne govoriti ništa o ovom ukazanju.

Unatoč obećanju, najmlađa od njih, Jacinta (imala je 7 godina) istu je večer tajnu otkrila svojoj majci. To je bio početak patnje i ponižavanja djece i njihovih roditelja, kako je Gospa i najavila.

Drugo ukazanje bilo je 13. lipnja, na svetkovinu sv. Ante Lisabonskog (Padovanskoga), zaštitnika Portugala. Na Cova da Iria bilo je pedesetak osoba. I ukazala se Bijela Gospođa, kako je bila obećala. "Želim da dođete i idućeg 13. i da molite krunicu." Odmah im je obećala da će uskoro uzeti u nebo Franju i Jacintu. Lucija mora ostati na zemlji i pomoći proširiti svijetu pobožnost Bezgrješnom Srcu Marijinu. Lucija se ražalostila što će ostati sama. Gospa joj je obećala: "Ja te nikada ne ću napustiti. Moje Bezgrješno Srce bit će tvoje utočište i put koji će te voditi k Bogu." Tada je otvorila ruke. Na dlanu njezine desne ruke bilo je srce okruženo trnjem. "Razumjeli smo da je to bilo Srce Bezgrješne Djevice Marije koje je uvrijeđeno grijesima ljudi i željno zadovoljštine". Lucija je pitala za ozdravljenje jednoga bolesnika, a Gospa je odgovorila: "Neka se obrati, ozdravit će ove godine".

Treće ukazanje, 13. srpnja – bilo je nazočno oko 4 000 osoba. Djeca i njihove obitelji imali su mnogo poteškoća. Susjedi su govorili: "Ovo je đavolsko djelo, to je izum pakla!"

Gospa ih je tješila: "Ja dolazim s neba, u paklu nema takve svjetlosti i sjaja... Tamo nema dobrote i blagosti. Nastavite moliti krunicu svaki dan".

Lucija je od Gospe tražila jedno čudo. "U listopadu ću – odgovorila je Gospa – reći tko sam i što želim. I da svi povjeruju, učinit ću čudo koje će svi vidjeti". Gospa je tražila moljenje krunice: "Žrtvuj se za grješnike i recite često, prije svega, kad činite neku žrtvu:

'O Isuse, tebi za ljubav, za obraćenje grješnika i zadovoljštinu za počinjene grijeha protiv Bezgrješnog Srca Marijina."

Gospa im je pokazala i strahote pakla.

I napokon im je rekla: "Kada molite kronicu, recite poslije svake desetice: 'O, moj Isuse, oprosti nam naše grijehе, očuvaj nas od paklenog ognja i dovedi u raj sve duše, osobito one koje su najpotrebnije tvoga milosrđa'."

Četvrto ukazanje, 19. kolovoza. Nazočna su samo djeca. I novinari su se počeli zanimati za ukazanja, optužujući mjesne vlasti za "ovo ruglo" nastalo u Cova da Iria. Osjećajući se prozvanim, sam načelnik de Vila Nova da Ourem (toj općini pripada Fatima) uzeo je 13. kolovoza djecu sa sobom u kočiju, tobože da će ih voditi na ukazanje. Odvezao ih je u Ourem, gdje su ispitivani zajednički i pojedinačno, te im prijeto smrću ("bacit ću vas u vrelo ulje") ako ne opozovu ukazanja. Djeca su ustrajala u odluci da ništa ne govore i bili su vraćeni svojoj kući 15. kolovoza.

Devetnaestog kolovoza, još uvijek tužni zbog izostanka susreta s Gospom, našli su se sa svojim stadima u Valinhosu. Tu se ukazala Gospa na malom, zelenom hrastu. Još im je jednom obećala da će se dogoditi čudo u listopadu koje će moći svi vidjeti. Govorila je i o gradnji kapelice u La Cova da Iria.

Peto ukazanje, 13. rujna. Dok se s jedne strane sve pokušalo dokinuti ovu "komediju" s ukazanjima, s druge strane sve više svijeta prihvaćalo je ukazanja. (Kao da se povijest ponavlja?!). Već se okupilo dvadeset pet tisuća ljudi. "Što hoćeš od mene?" – pitala je Lucija. "Nastavite moliti kronicu svaki dan da svrši rat". I još jednom Gospa je obećala veliko čudo. Upravo od ovoga dana život je za djecu postao nesnošljiv. Neprijatelji vjere prijete i trljaju ruke, očekujući propast ove izmišljotine. Svećenici i obitelji ove djece potiču vidoce da priznaju laž. Dvanaestog listopada, rano ujutro, majka budi svoju kći Luciju: "Lucija, dobro je za mene i za tebe, da pođemo na sv. ispovijed i pripravimo se na smrt". "Ako je tebi potrebna ispovijed – blago odgovori Lucija – ja ću te pratiti, ali ne zbog ovoga. Ja se ne bojim. Ja sam sigurna da će Gospa učiniti sutra ono što je obećala."

Jedan svećenik, vrlo zabrinut poslije razgovora s pastirčićima, savjetovao je: "Najbolje bi bilo poslati posvuda telegrame i reći da je sve ovo jedna obična laž".

Šesto ukazanje, 13. listopada okupilo se oko sedamdeset tisuća osoba u Cova da Iria: pobožnih, znatiželjnika, nevjernika, novinara, specijalnih poklisara "da skinu masku s ovoga prizora". Svi su pokisli do kože, jer je stalno kišilo do ukazanja. Lucijina majka je plakala. Pratila je svoju kći i govorila: "Ako moja kći umre, i ja ću s njome umrijeti".

U podne zaviče Lucija: "Tišina, tišina, Gospa dolazi". Više nije primjećivala nikoga oko sebe. "Što hoćeš od mene?" – pitala je posljednji put.

"Ja sam Gospa od krunice"

"Želim ti reći, da se sagradi ovdje kapelica u moju čast. Nastavite moliti kronicu svaki dan. Rat će prestati..." Lucija je iznijela Gospi želje mnogih. "Neke će biti uslišane, druge neće: trebaju se popraviti" – rekla je Gospa. "Neka traže oprostjenje za svoje grijehе... rat će svršiti. Ne vrijedajte našega Gospodina. I ovo je već previše!".

I oprosti se Gospa od svoje vjerne dječice. Raširi ruke, podiže ih prema zrakama sunca i dok se dizala, njezina svjetlost nije se prestajala reflektirati na svijetloj kugli. Viđenje je bilo

svjetlije nego sunce. Blizu sunca, u novom viđenju pokazao se sv. Josip, Dijete Isus i Gospa; Isus i Gospa Žalosna; Isus koji blagoslivlja svijet, Gospa Karmelska.

Ples sunca

Odjednom zaviče Lucija: "Gledajte sunce!" To što je mnoštvo vidjelo, nazvano je "čudo sa suncem". Otac Jacintin priča: "Svi su uperili oči prema nebu, i odjednom poče sunce plesati i skakati. Zaustavi se, pa opet poče plesati i skakati sve do trenutka, kada se činilo da se odvojilo od neba i da će pasti na nas poput golemog vatrenog koluta. Bio je to strašan trenutak. Neki su vikali: 'Isuse, umiremo ovdje!' Drugi, opet: 'Gospe, pomoz!'."

Neki su na glas ispovijedali svoje grijehе. Napokon, sunce se zaustavilo i vratilo na svoje mjesto u svemiru."

I posljednje neprotumačivo čudo je: sav svijet bio je do kože mokar, a sad je svatko bio potpuno suh. To je bilo posljednje ukazanje u Fatimi.

Godine 1929. Gospa se ukazuje Luciji u Tuy (Španjolska) i zahtijeva posvetu Rusije njezinu Bezgrješnom Srcu. Godine 1930. Biskup Leirie objavljuje pastoralno pismo u kojem odobrava štovanje Gospe Fatimske i izjavljuje da su ukazanja vjerodostojna. Godine 1931. posveta Portugala Bezgrješnom Srcu Marijini. Godine 1942., 31. listopada – 25. obljetnica ukazanja. Papa Pio XII. u jeku II. svjetskog rata govori Portugalu na portugalskom jeziku i posvećuje cijeli svijet Bezgrješnom Srcu Marijini. Godine 1967., 13. svibnja: papa Pavo VI. hodočasti u Fatimu prigodom 50. obljetnice ukazanja. Godine 1982., 13. svibnja: hodočašće pape Ivana Pavla II., točno godinu dana poslije atentata na Trgu sv. Petra u Rimu. Došao je zahvaliti Gospi što mu je spasila život. Onaj metak, koji je trebao biti smrtonosan, stavljen je u Gospinu krunu, onu istu krunu koju je kardinal Massela, izaslanik pape Pija XII., 13. svibnja 1946. stavio Gospi na glavu.

Fatimske tajne

O fatimskim tajnama mnogo se pisalo. Neki su pisali zbog radoznalosti, drugi, jer su to držali važnim. Prava istina o Fatimskim tajnama je poznata: MOLITVA I POKORA. Već su poznate sve tajne. Objavljivanjem prvih dviju tajna, došlo je na vidjelo sljedeće: da su djeca vidjela pakao, te otkriće o ratu, širenje ateizma i progon Crkve. Treća se nije smjela obznaniti prije 1960. Obznanjena je tek 2000. godine. Obznanio ju je papa Ivan Pavao II. 13. svibnja 2000., kada je proglasio blaženim Franju i Jacintu.

Treća tajna odnosi se na riječi Blažene Djevice Marije: "Ako se moje želje čuje, Rusija će se obratiti i bit će mir; a ako ne, onda će se njezina kriva nauka proširiti svijetom, te će izazvati ratove i progona Crkve i Sveti Otac će mnogo trpjeti. Različite nacije bit će uništene". Poslije atentata na njega 13. svibnja 1981., Papi je bilo jasno da je "jedna majčinska ruka vodila metak i tako dopustila umirućem papi da ne prijede 'prag smrti'."

U objavi sv. Margareti Mariji Alacoque, Isus je obećao spas dušama koje se budu utekle Njegovom Presvetom Srcu. Gospa je dala isto obećanja onima koji se budu utjecali Njegovom Presvetom Srcu. Evo bitnih točaka: "Gledaj, moja kćeri, moje srce je okruženo trnjem, koje je slika psovke i nezahval-

Prvo ukazanje Anđela bilo je u proljeće 1916. (djeca zaboravila nadnevak) na brdu Loca do Cabeco. Dan je bio kišovit. Djeca su tražila sklonište u pećini. Kada se razvedrilo, nastavila su se igrati; nepoznato svjetlo odjednom se približavalo s istoka prema njima. Kad se približilo, primijetili su u svjetlu lik mladića od 14 do 15 godina. Bio je vrlo lijep, "bjelji od snijega i jasniji od kristala, obasjan sunčevim zrakama." (Lucija).

nosti ljudi. Ti me barem utješi. Svima koji se budu ispovjedili i primili sv. pričest, molili kronicu i budu sa mnom u zajedništvu 15 minuta, razmišljajući tajne ružarija svake prve subote uzastopnih pet mjeseci, kao zadovoljštinu za meni nanese neuvrede, obećavam da ću biti na času smrti s njima sa svim potrebnim milostima za njihovo spasenje". (Objavljeno sestri Luciji 10. 12. 1925.)

Papa Ivan XXIII. posjetio je Fatimu dok je još bio kardinal i patrijarh Venecije, 13. svibnja 1956.

Kipovi Gospe Fatimske

Kip Gospe Fatimske prošao je ne samo cijelim Portugalom nego je "posjetio" i mnoge nacije na svim kontinentima. Postoje dva službena kipa Gospe Fatimske. Jedan prikazuje Gospu sa sklopljenim rukama i kronicom u ruci, original se nalazi u kapelici Ukazanja. Drugi se naziva: Bezgrješno Srce Marijino. Mnogi kipovi Gospe Fatimske pokazuju tri goluba na nogama Blažene Djevice Marije. Zašto? Gospa je u Fatimi mnogo govorila o miru, a golub je simbol mira. Kada je Gospin kip prolazio Portugalom, u selu Bombarrai, stala su tri goluba na Gospine noge i tu ostala za vrijeme cijeloga Gospina putovanja. Na kraju putovanja smjestili su se u Cova da Iria iza kapelice ukazanja.

Ne prezirite, provjeravajte

Na kraju bi se moglo reći, posebnost je ovih Gospinih ukazanja, što je Gospa izabrala troje male i neuke djece koja su pokazala neustrašivost u svjedočenju viđenoga i prihvaćanju žrtve. Nikakva zastrašivanja – ni s crkvene, ni s političke strane – nisu ih pokolebala, pa čak ni postupci sile državnih vlasti (prijetnja smrću dječici). Ivan Pavao II. napisao: "U svim vremenima Crkvi je dana karizma proroštva koje se mora ispitati, ali se ne smije obscijeniti". A sv. Pavao: "Duha više ne gasite! Proročke govore više ne prezirite, nego sve provjeravajte: što je dobro zadržavajte". (1 Sol 5,19-21)

Gospa je zaustavila rat i upozorila svijet, ako se ne obrati, da će doći drugi, još strašniji rat. Nažalost, oni koji nisu tada povjerovali djeci (Gospi), mogli su rečeno doživjeti na vlastitoj koži. Zar i mi nismo toga svjedoci?!

GOSPA POKAZUJE PUT

Tako može samo Majka. Tako može samo Gospa – neumorna učiteljica u školi Božje milosti. Kad se svi umore, odustanu, razočaraju i postanu malodusni, Majka -Kraljica Mira kao da tek počinje svoju zadaću. Ona svojom prisutnošću u Međugorju otvara prostor za novu nadu, novi početak i nova nadahnuća. Ona se na svom putu u ovom svetištu ne zaustavlja više od dvadeset godina. Gospa je Božji plan u suvremenom svijetu upravo preko Međugorja. Poslana je od Boga među nas i Ona privodi Bogu razasutu djecu Oca Nebeskoga. Po svakoj svojoj poruci ona dio neba spušta na zemlju. Isto tako, Gospa po obraćenicima pravi uzdarje Bogu najvećem dobročinitelju i prijatelju čovjeka.

Kad osobno razmišljam o Gospi u Međugorju i njezinim porukama, gotovo se uvijek zaustavim na jednoj činjenici: Gospa pokazuje put, otvara vrata, poziva na vječnu gozbu. Ona poput Sv. Ivana Krstitelja viče u pustinji današnjega svijeta, u pustinji ljudskih srdaca. Kao i Ivan, tako i Gospa, ne stavlja sebe u prvi plan. Ona je sluškinja, po-

slanica i suvremenim rječnikom rečeno: Gospa je medij komuniciranja čovjeka i Boga. Svaka njezina poruka, opomena, poziv ukazuju na Oca, Sina i Duha Svetoga. Tako ona otvara stazu našega hoda prema Presvetom Trojstvu.

Kao što je Gospa slušala Božji glas i mijenjala svoje životne pravce, mjesto boravka, ona to isto traži i od nas. Gospa želi svratiti pogled na naš život i propitati pripadnost Isusu. Želi nas uputiti cestom odricanja, posta i molitve do Boga. Ona ne pruža ništa slatunjavo i prolazno. Gospa u Međugorju daje zadatke svojoj djeci. I dok neki misle kako je prezahtjevna, istovremeno ti zahtjevi privlače milijune ljudi u ovom svetištu. Ljudi žele izazove i nove smjernice, a toga u Gospinom obraćanju vjernicima ima na pretek. Čuti i prihvatiti Gospin glas i uputiti se stazama na koje nas poziva najveći je izazov za kršćanina današnjice. Ne bojmo se upraviti svoje korake u nepoznato. Bog će sigurno po zagovoru Kraljice Mira ispuniti i naše strahove i ohrabriti naše nesigurnosti.

fra Mario Knežević

STOPAMA MIRA

Žalosna otajstva krunica

Isus se znoji krvavim znojem u Maslinskom vrtu

VRIJEME JE

*Noć je nad Getsemanskim vrtom i Jeruzalemom,
masline samuju, stiže taj sudbonosni prekretni čas.
Jasno mi je, Isuse, da ti je kao čovjeku bilo teško,
nešto sam i sam od tih trenutaka iskusiti znao,
u duši ih sada nosim kao zrcalo, kao razdjelnicu.
A radije bih htio sve prebrisati i zaboraviti,
sjećati se samo lijepih, dobrih, pobjedonosnih dana.
Gledam te i shvaćam da to tako lagano ne ide,
potrebno je kleknuti, na leđa teret križa primiti.
Znao si te večeri da će na zajednicu ti nasrnuti,
znao si tko te je iznutra jeftino otkucao,
sve si znao, ipak smjerno si htio prignuti glavu.
Vjetar je hladio orošeno čelo, tvoji su spavali,
događaji su pristizali, čuo se bat njihovih koraka.
Prepoznajem danas u tebi ljudsku čvrstinu,
obvija je tvoja meka, nepokolebljiva Božja ruka,
kao umoran putnik oslanjam se smjerno o nju,
znam da će me dovesti kraju putovanja mojih.
Gledaš me prijateljski, osjećam da me primaš,
dopusti da ti obrišem znoj s čela, šapnem riječ,
ti ćeš mi se samo nasmiješiti, lahorom me obviti,
nastupit će u mom životu nova vremena,
bit ću tamo gdje treba biti i kada treba biti.
Vijest se munjevito širi okolinom, svjetlost sipi,
oni nastupaju, mi idemo dalje i vrata se otvaraju.*

Miljenko Stojić

U BIJAKOVIĆIMA SAM DOŽIVJELA NAJLJEPŠI IZRAZ HRVATSKOG GOSTOPRIMSTVA

Lise Baril-Leclerc govori hrvatski, napisala je tri knjige o međugorskim događanjima: *Važni Sastanak, Rendez-vous important à Međugorje* (Montréal, Bellarmin, 1986.), *Samo Milost, Seule la grâce* (Bellarmin, 1990.), *Nutarnji Glas, Voix d'intérieur à Međugorje* (Montréal, Éditions du Passereau, 2005.). Pratila je hodočasnike od 1986. do 1996., svake je godine provodila više od četiri mjeseca u Međugorju, bila je u neposrednom kontaktu s vidiocima, s fra Jozom Zovkom, fra Slavkom Barbarićem i Jelenom Vasilj. U knjigama i predavanjima pokazuje kako se Marijina poruka mira najbolje može živjeti. *Važni Sastanak* i *Samo Milost* bili su uspješnice izdavačke kuće Bellarmin u Montrealu. Mariolog René Laurentin uključuje *Važni Sastanak* u popis najznačajnijih knjiga napisanih o Međugorju.

Kada ste prvi put čuli za Međugorje?

Bilo je to točno 21. svibnja 1984., u molitvenoj skupini u župi Gospe Snježne u Montrealu, u Kanadi. O. André Masse, c.s.c., govoreći o Marijinim porukama mira, rekao nam je: „Nedavno je, u Međugorju, na nebu upisana riječ MIRA!“

Sutradan sam u jednom dahu pročitala knjigu Laurentina i Rupčića *Ukazuje li se Gospa u Međugorju?* i nakon toga rekla suprugu: „Idem tamo!“ Razmišljala sam do 1. siječnja 1985. i donijela slijedeću odluku: Gospa je uvijek pratila moj život, ona je došla tamo, idem k njoj. Tako sam 3. siječnja 1985. počela učiti «srpsko-hrvatski» prema metodi Assimil, a 15. travnja završila sam stotu lekciju. U međuvremenu sam otišla u župni ured hrvatske župe Nikole Tavelića i zamolila da mi daju pismenu preporuku koju ću uručiti međugorskom župniku. Darija Klanac napisala mi je tu preporuku i upozorila me da se u Međugorju ne govori srpsko-hrvatski kakav se uči prema metodi Assimil. Kući sam se vratila s knjigom *Priručnik hrvatskog jezika* pomoću kojeg sam počela čitati hrvatski prijevod Novoga zavjeta fra Ljudevita Rupčića istovremeno se služeći francuskim tekstom. Bili su to moji „prvi odabrani hrvatski tekstovi“!

Pričajte nam o svojem iskustvu Međugorja...

Lise Baril-Leclerc, Vicka i hodočasnici

U Međugorje sam stigla 5. svibnja 1985. taksijem iz Mostara. Župnik je pročitao pismo Darije Klanac, pokazao ga sestri Janji, a ona je rekla vozaču: „Odvedi je Anđelku Ostojiću u Bijakoviće.“

U Bijakovićima, napose zato što sam govorila hrvatski, doživjela sam najljepši izraz hrvatskog gostoprimstva. U pristojno doba dana, pozdravljajući s Hvaljen Isus i Marija, kuće vidjelaca bile su mi otvorene. Dvapat sam se našla na koljenima rame uz rame s Vickom na njezinom ukazanju u 18,40, najdublje dirnuta preobražajem kojeg sam bila svjedok, i koji je bio u snažnoj suprotnosti s ozbiljnošću psalama koje je molila očekujući

Gospin dolazak.

Kod Marije sam prevodila s hrvatskog na španjolski za Meksikance za vrijeme jednog susreta pri kojem im je ljubazno odbila dati poseban Gospin odgovor na pitanje vezano uz crkveni projekt koji su željeli poduzeti.

U ponedjeljak je bilo ukazanje na Brdu ukazanja u 22,30. Ivanova molitvena skupina tiho je pjevala očekujući ukazanje Kraljice Mira koja je došla za vrijeme molitve Očenaša šireći tišinu božićne noći na narod okupljen na brdu.

Svake večeri, u crkvi, fra Slavko Barbarić je govorio što nam Gospa iz dana u dan savjetuje. Govorio je to sa smiješkom, jer je to

poput marljivog prvašića već i sam učio - ići Gospinim putem.

U Vitini sam molila Anđeo Gospodnji s malom skupinom Talijana i s fra Tomislavom Vlašićem, prvim duhovnim savjetnikom Jelene Vasilj, koji nam je vedro rekao: „Najdublja Gospina poruka nije u njezinim riječima, nego u njezinoj nazočnosti, u kojoj osjećamo val milosti koja nas tjera prema Bogu. Svojom molitvom Bogu dopuštamo da se to dogodi.“

Svake večeri tijekom mjesec dana boravka u Međugorju proživljavala sam dirljivu mističnu snagu zajedništva okupljenog mnoštva na večernjoj molitvi u 18 h. U toj sam crkvenoj lađi osjećala opću Crkvu koju podižu valovi iz dubine: vjera, obraćenje, preobrazba, ekstaza.

Sa svim tim prisnim Marijinim prijateljima upoznala sam prijateljstvo naše Majke. Iskazala mi je dva posebna znaka pažnje: 11. svibnja oko 7 sati ujutro s dvije osobe iz Međugorja vidjela sam svijetleći stup na Križevcu; 20. svibnja na Brdu ukazanja, na ukazanju u 22,30, u trenutku Gospina dolaska, dok sam molila prostrta na zemlji s obje ruke na kamenju pod vedrim nebom prepunim zvijezda, vrlo sam precizno osjetila po kap kiše na svakoj ruci. To je bilo tako stvarno da sam ih obrisala da bih provjerila. Ali vode nije bilo...!

Vaš rad s hodočasnici?

2. lipnja 1985. u JAT-ovom zrakoplovu iz Dubrovnika za Montreal shvatila sam da sam doživjela duboko iskustvo. Tog sam dana imala 47 godina, diplomu iz glazbe na temu Povijest i glazbeni jezici sveučilišta u Montrealu te dvije prve nagrade za klavir i pjevanje u Glazbenoj školi Vincent d'Indy. Nalazila sam se na raskrižju. Za mene je uvijek bilo mjesta u glazbi. Marija je pobijedila jer sam vidjela da mi je Međugorje bilo dano da bih svjedočila. Imala sam dužnost prema istini.

Moj suprug, koji je to shvatio, praktično me prisilio da napišem rukopis *Važni Sastanak*. Jednostavno sam napisala ono što sam vidjela u svibnju. Kad je u studenom 1986. u izdanju Bellarmin u Montrealu knjiga objavljena, očito je dirnula čitatelje jer su me zamolili da ih povedem u Međugorje vidjeti je li moguće da postoji jedan tako dobar narod, narod koji Gospu tako ozbiljno shvaća.

U međuvremenu, već početkom 1986. uzimala sam sate hrvatskog jezika kod profesora o. Karla Žanića, o.p., rođaka mostarskog biskupa mons. Pavla Žanića. Čitajući hrvatski prijevod *Važnog Sastanka* i povijesne

S fra Jozom u Tihaljini

Za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini fra Jozo se počeo brinuti za ratnu siročad kroz projekt **Međunarodno kumstvo djetetu Herceg Bosne**. U lipnju 1994. zamolio me da preuzmem upravu za Kanadu: „Trebam te zbog djece“. Odluka je bila donesena u roku od jedne minute, preko telefona, kad sam iz Širokog Brijega nazvala svog muža. „Lise, reci mu da. Snaći ćemo se.“

podatke o Hrvatskoj, bio je uvjeren u autentičnost ukazanja te mi je napisao pismo preporuke za susret s biskupom. Posjetila sam ga u svibnju 1986., prigodom svog prvog putovanja sa skupinom. Biskup me je primio s poštovanjem i kazao: „Što se ukazanja tiče, sve je gotovo. Pismo je spremno, sutra ga šaljem u Rim.“

U duši - zbog milosti koja se izlivala na moju skupinu - nisam mogla vjerovati da je sve gotovo. Među 2500 Kanađana koje sam kasnije pratila ne poznajem nijednog kome Gospa ne bi na očit način pokazala da mu je najdraži prijatelj. Bilo je i čuda: 3. svibnja 1990., pola sata prije Mise u 11h, na Plavom križu sam palila „pisma Gospi“ koje su hodočasnici povjerali njihovim ro-

đaci. Tih godina to je još bilo dopušteno. Papir je slabo gorio, trebalo ga je promiješati, tražila sam neku granu. Budući da ju nisam mogla naći, dohvatila sam štap jednog hodočasnika koji je imao bolove u kuku. „Roger, posudi mi štap, Gospa će te blagosloviti!“ – „OK!“ Kad sam mu htjela vratiti štap primijetila sam da ga je vatra «skratila» 10 centimetara, a Roger nije mogao ni koraka bez njega! Štap sam povjerala dvojici muškaraca iz skupine. Poslije Mise, kad sam mu se počela ispričavati, uz smiješak mi je rekao da mu štap više i ne treba te, da bi to pokazao, pošao je dvadesetak koraka. Godinu dana kasnije saznala sam da je tijekom te godine riješio i svoj problem s alkoholom.

Fra Jozo Zovko

Sve svoje skupine vodila sam i fra Jozi Zovki. Kad sam imala teške situacije tražila sam njegov savjet. U Tihaljini, od svibnja 1987. pa nadalje, bio je bezuvjetno uz mene pomažući mi u nezamislivim poteškoćama.

U studenom 1988., dok je fra Jozo bio župnik u Tihaljini, moj suprug i ja proveli smo tjedan dana u pansionu kod crkve. Vidjeli smo kako ga šest dana u tjednu od ranog jutra opsjedaju hodočasnici - dolazili su na njegovu misu u 7,30 - a posljednji automobil izlazio je s parkirališta poslije ponoći. Nije prestajao, katkada nije ni jeo. Iz cijelog svijeta ljudi su dolazili da bi im on ovdje rekao ono što se u našim crkvama više ne čuje. Tako je bilo i nedavno, 3. listopada 2005., na susretu s hodočasnici s francuskog govornog područja: „Zašto je sve tako naopako u vašim zapadnim zemljama? Zato što birate nevjernike da vladaju nad vama. Dajete svoje povjerenje slijepcima, kako onda očekujete nešto dobro?...“ Ljudi su izlazili zapanjeni, doživjeli su pravi povijesni događaj!

Predan i žrtvovan život tog osobitog svećenika opisala sam u knjizi *Samo milost* (Montreal, Bellarmin, 1990.).

Ratne godine u Bosni i Hercegovini

Kad se u proljeće 1992. rat sručio na Bosnu i Hercegovinu odmah sam bila svjesna da treba nešto učiniti. Ali što? Odgovor je došao u Velikom tjednu, u srijedu 15. travnja 1992., na vijestima u 18h, kad sam vidjela kako u Širokom Brijegu u glavnoj ulici ljudi grade prepreke za tenkove srpske vojske. Odmah sam kontaktirala svoje hodočasnike: „Odnijet ću fra Jozi financijsku pomoć i pogledati što se tamo događa.“ U roku od tri tjedna dobila sam veliku svotu novca. Budući da su kanadske banke odbile prebaciti novac u Bosnu i Hercegovinu, sa suprugom sam 9. svibnja 1990. sjela na avion za Pariz. Nije bilo redovitih letova prema Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, pa smo u zračnoj luci iznajmili auto i pošli prema Italiji, da bismo granicu prešli kod Rijeke. U Tučepima kod Makarske, gdje su bili smješteni izbjeglice iz Međugorja koje je prethodnih dana bilo bombardirano, fra Leonard Oreč nam je savjetovao da auto ostavimo u hotelu, a da u Široki Brijeg odemo s fra Viktorom Kosirom. Krajem popodneva predmolili smo kronicu na hrvatskom koja se preko radija prenosi iz franjevačkog samostana uz zvuk sirena koje upozoravaju na bombardiranje. Te iste večeri, 14. svibnja, svoj smo dar povjerali fra Viktoru Kosiru, jer je fra Jozo bio hitno otišao na putovanje da bi se susreo s ljudima u svjetskim centrima moći, u nadi da će postići prekid borbi. Sutradan, 15. svibnja, obišli smo Međugorje snimajući prizore i susrete da bismo napravili reportažu u cilju skupljanja financijske pomoći. Navečer smo slavili stotu obljetnicu župe u podrumu župnog ureda. Fra Drago Tolj, franjevački provincijal, imao je na glavi povez jer je bio ranjen dok je dijelio hranu u okolici Mostara.

Po povratku u Kanadu tijekom cijele sljedeće godine od hodočasnika sam dobivala darove za fra Joza i potrebne za koje je on skrbio.

Međunarodno kumstvo djetetu Herceg Bosne

Za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini fra Jozo se počeo brinuti za ratnu siročad kroz projekt *Međunarodno kumstvo djetetu Herceg Bosne*. U lipnju 1994. zamolio me da preuzmem upravu za Kanadu: „Trebam te zbog djece“. Odluka je bila donesena u roku od jedne minute, preko telefona, kad sam iz Širokog Brijega nazvala svog muža. „Lise, reci mu da. Snaći ćemo se.“ I doista, „snašli“ smo se uz pomoć moje sestre Murielle koja se brinula za računovodstvo i za prebacivanje

novca preko jedne banke u Arkanzasu. Gospa nam je moćno pomagala. S kronicom u ruci, točnije s jednom kronicom po djetetu, u roku od mjesec dana našla sam 53 prva kumstva. Iza svakog tko je prihvatio neko kumstvo stajala je osobna životna priča koja je upućivala da je to dijete baš za njega a ne za nekog drugog. Tako smo preuzeli brigu za 236 ratne siročadi. Tijekom jednog jednogmesečnog putovanja sve smo ih posjetili. U svakoj kući, kod hrvatskih majki, naišli smo na dugogodišnje prijateljstvo s našom Međugorskom Gospom.

Međugorje u Kanadi

U okviru djelatnosti Međunarodnog kumstva, u suradnji s centrom *Queen of Peace* iz Torontoa, organizirali smo dolazak fra Joze u Quebec. Crkve su posvuda bile prepune, gorljivost je dostizala neviđene razine. Kanadska turneja Vicke Ivanković, za vrijeme koje joj se Gospa ukazivala u nazočnosti velikog mnoštva, imala je isti duhovni rezultat. Bila sam uz nju zbog prevođenja i vidjela sam kako ljude oblijevaju suze, i to ne samo žene nego i muškarce, i to mnoge!

Strateški zastoj

U proljeće 1997. dijagnosticiran mi je karcinom grudi, što me je prisililo na strateški zastoj. Na Gospin poticaj, umjesto kirurgije izabrala sam molitvu i post: dva puta po 21 dan pod liječničkim nadzorom, 1997. i 1998. Zahvaljujem Mariji koja mi je tijekom svih tih godina pokazivala da je uvijek sa mnom, napose kroz radosnu snagu koju je za mene izmolila od Duha, ozdravila sam.

Jelena Vasilj i Nutarnji glas

Tijekom tih mirnih godina mogla sam nastaviti pisati *Nutarnji Glas iz Međugorja* (Montreal, Éditions du Passereau, 2005.). 29. svibnja 1985. prvi put sam susrela Jelenu Vasilj. To trinaestgodišnje dijete zračilo je jasnoćom uskrnuća. Tada sam se obvezala bilježiti sve što mi se s njom u svezi događa. Tijekom godina vidjela sam kako njezina obitelj sasvim prirodno živi ono što proživljavaju najpriznatiji mistici: neposredno iskustvo Boga nazočnog u dubini duše. Djelo *Nutarnji Glas* je izvješće o tom iskustvu koje Gospa naziva „doživljaj Boga“. Da to nije moguće, Majka Božja to ne bi nudila u Međugorju! Za sve! Da bih nastavila o tome svjedočiti, ostajem s Gospom u njezinom planu božanskog mira, da bi se čovječanstvo uvjeralo, prema Pascalovim riječima, da se već sada treba usmjeriti prema vječnosti.

(NASTAVAK SA STR. 21)

To je Međugorje, prijatelji dragi. Međugorje je i škola, gdje te Bog zove i govori dođi i nauči, sjedni nekoliko dana; dok su ovdje prekrasne meditacije i klanjanje, sjedni tu, osluškuju u svome srcu što si čuo u propovijedi, govori Gospodine, vjerujem ti, ja ti vjerujem, ja hoću biti to što kažeš, i onda idi kući.

Nama manjka samo jedno, poštovani vjernici – da budemo ono što jesmo, da najprije budemo vjernici, i da imamo hrabrosti biti ono što nismo. Ti nikad nisi ono što jesi, nego ono što trebaš biti, to je to. Ali imaš li viziju što ti trebaš biti? Trebaš biti drugačiji, bolji, svetiji; bolja majka, bolji radnik, bolji inženjer, bolji liječnik... to je ono što nas muči. I evo zato smo toliko bolesni, zato smo toliko kritični, i zato neprestano pijemo tablete protiv depresije, i odatle sve moguće bolesti, i zato strah i zato nismo gospodari nego robovi sebe.

Večeras te Međugorje zove, večeras se naginje majka Boga našega Isusa Krista, danas Marija dolazi i kaže: *Kako ste mi dragi prijatelji moji*; danas Marija dolazi u svakoga od vas i kaže: *Čuješ li me u srcu kako ti mama govori i voli te? Smije li tvoje srce pohraniti makar jednu riječ, hoćeš li dopustiti da u tebi iznikne i da budeš kao ja, da proneseš Isusa svijetom?*

I kad sutra dođete kući ljudi će vas pitati: *A što si radio u Međugorju, jesi li nam štogod donio, hoće li sad naša obitelj biti bolja, hoće li naše mjesto sada biti bolje?*

Vjeruješ li da ti možeš biti bolji? Kad se ti promijeniš sve se mijenja, jer mrak je u tvojoj kući sve dok žarulja ne gori, ali samo popravi žarulju i već je cijela kuća u svjetlu. Samo ti povjeruj da možeš biti svjetlo, da te Bog voli i da možeš biti drugačiji, i svjetlo će obasjati one u tvojoj kući, na tvom radnom mjestu i u tvojoj zemlji.

Da, Međugorje je toliko toga darivalo, poštovani vjernici. I zato, dok vas promatram vidim čitavu tu povijest od dvadeset pet godina, slušam kako smo neprestano dobivali one bitne poruke Evanđelja – vjeruj, moli, nauči se moliti, razgovaraj s Bogom, nauči se moliti srcem, nemoj samo verbalno moliti, izmoli makar jedanput kronicu dok gledaš Gospu u oči, izmoli makar jedanput na dan Očenaš dok Oca nebeskoga duhovnim očima gledaš u oči i već će se sve događati.

Zašto uvijek na isti stari način ponavljamo molitve, zašto ne dopuštamo da se mijenjamo? Najteže je s učenicima koji nikad ne naprave domaću zadaću. Najteže je s ljudima koji su stalno isti. Najteže je s onima koji prijeđu pedesetu ili šezdesetu i kažu da se staroga ne

može ništa naučiti. Prijatelji dragi, to je laž, jer naš duh nema granica i duh čezne biti drugačiji, učiti, ljubiti, voljeti, moliti drugačije, biti uspješniji, bolji. Da li vjeruješ, vjeruješ li da si izišao iz Božje ruke i da Bog ima jedan veliki plan za tebe i da li mu dopuštaš da ga ostvari?

Međugorje je tu da nas mijenja

Moliti! Kako je to divno! Ali je li tvoja molitva susret s Isusom, dokida li tvoja molitva grijeh u tebi? Prije nego moliš pogledaš li Isusa ili Oca nebeskoga i onda govoriš i osjećaš kako se vaša srca izmjenjuju, iz Božjega srca ulazi u tvoje a iz tvojega u Božje, zar to nikada niste doživjeli? A to je Međugorje! Međugorje je iskustvo, iskustvo koje je počelo s vidioicima. Oni su rekli *Imamo iskustvo, vidimo Gospu*, ali nisu oni bili važni, nama je bilo važno da je nebo tako blizu i da je Gospa blizu i da smrt, prema tome, nije kraj, i da se s Gospom može razgovarati kao s čovjekom, normalnim čovjekom, i da ona govori naš jezik, tvoj jezik, jezik tvoga naroda i svih naroda, i da je nebo tako neposredno, i da se smrti dakle ne treba bojati, smrt je samo prijelaz u krajeve gdje se više ne pati, u krajeve gdje sve razumiješ i gdje se smiješ što smo bili naivni na zemlji.

Moliti, ako večeras naučimo moliti i ako drugi jubilej dvadeset pet godina bude u tome da učiš vjerovati, moliti i obraćati se, o, prijatelji dragi, kako ćemo se radosno ovdje okupljati, i kako ćemo jedni drugima govoriti veličanstvena iskustva, jer Međugorje je tu da nas mijenja. Zašto? Da bi se mijenjao svijet. Međugorje je veličanstvena evangelizacija koju je poduzela Gospa, i da bi to učinila ona je tebe pozvala, pozvala te da čuješ riječ, primiš je i ta riječ će zazvati Duha Svetoga kao što sjeme zaziva kišu, i riječ će izrasti i ti ćeš postati velik.

Samo se sjetite što ste doživljavali u isповjedaonicama, sjetite se što vas uvijek iznova zove u Međugorje – to su iskustva, tu ste se dobro osjetili, tu ste Boga osjetili, tu ste doživjeli da je Bog blizu, da vas je promijenio, da vam je dao perspektivu, da su nove vizije oživjele u vama. Kako je biti dobro s ljudima koji vjeruju u budućnost, kako je dobro biti s ljudima koji ne govore negativno i ne vjeruju u zlo, jer zlo je manjak, ono čega nema, zlo ne postoji, zlo je samo oduzimanje dobra, a ako vjeruješ u dobro, povećat ćeš ga neizmjerljivo. Sjetimo se kako nas je Gospa učila kako se dobro ispovjediti i kako se dobro pomiriti, kako opraštati, i kako reći oprost mi; još važnije – kako povjerovati da ti je oprošteno. Tragično mi je kada slušam stare vjernike, iskušane vjernike koje kad pitam hoćeš li ti odmah u nebo kad umreš,

a oni odgovaraju o, ne, ja sam u mladosti bio grješan, tko znade što je s mojim grijesima. Kako je moguće da jedan vjernik koji se stotine i možda tisuće puta ispovjedio uopće ne vjeruje da je njemu oprošteno?! Kako to da čovjek koji je deset puta oprao ruke i vidi da su čiste, ne vjeruje da su čiste? Kako to da čovjek koji se pokaje ne vjeruje da je sada čist, slobodan i da grijeh nad njim nema vlasti? Kako to da gledamo natrag, a Isus kaže tko se okreće natrag nije vrijedan Kraljevstva nebeskoga. Znači ne ćeš imati Božju silu ako natrag gledaš. Zašto tako rado zadržavaš grijeh, zašto tako rado pričaš o grijesima prošlosti umjesto o krepostima budućnosti? Zašto zaista ne vjeruješ da Isus kaže oprošteno ti je, i da kaže ako ti oprostiš i tebi je oprošteno, i ako vi oprostite bit će vam oprošteno? Zašto mu ne vjerujemo, prijatelji, a to najviše razara naše tijelo i dušu, prijatelji dragi, to što neprestano nosimo krivice koje su lažne i koje uopće nisu unutra, koje su irealne, koje su fantom; mi ga nosimo u sebi i on nas razara. Koliko psihičkih bolesti, koliko teških shizofrenija, koliko teških novih bolesti, tzv. metafizička negacija čovjeka, kako to razara duše samo zato što ne mogu povjerovati da su voljeni i da im je oprošteno.

Braćo, uzmimo si u zadaću učiti se vjerovati u oprostjenje grijeha. Zašto kažemo *vjerujem u oprostjenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni* ako iza toga opet kažeš ah, moji grijesi prošlosti? Naravno, dok nosiš grijeh prošlosti, ti ne možeš naprijed, to je lažno kamenje koje te drži uz prošlost i nikad od tebe sveca i boljeg čovjeka. Ali ako znaš da je gotovo, ja sam slobodan, kako ćeš doći pred Božje lice i kako će te Bog zagrliti, kako će se Gospa radovati, konačno si povjerovao. Shvatimo da milijuni i milijuni kršćana pate pod lažnim grijesima jer ne vjeruju u oprostjenje grijeha. Zato je Međugorje duhovna kupelj, klinika koja nas liječi, jer kad je duh izliječen, sedamdeset posto fizičke bolesti se izliječi. Medicina kaže sedamdeset posto fizičkih bolesti su specifično ljudske, a čovjek je specifično čovjek samo po duhu, ne po psihi, psihi ima i životinja, ali duh, osobu, intelekt nema životinja. Prema tome, duhovne bolesti, upravo zbog toga što ne vjeruješ u oprostjenje grijeha, ne vjeruješ u ljubav Božju, ne želiš biti bolji, to te razara i to u tebi stvara još sedamdeset novih bolesti koje uopće nisu uzrokovane ni virusima ni bakterijama, a ni manjkom imuniteta ni kojekakvim kanceroznim segmentima, već na duhovnoj razini.

O kako je važno biti vjernik, poštovani, kako je važno večeras razveseliti Mariju.

Glasnik **MIRA**

Sve o događajima u Međugorju

i odjecima u svijetu i Katoličkoj

Crkvi čitajte u novom

mjesečniku - Glasniku mira.

Čitajte i preporučite drugima

Glasnik mira, mjesečnik

Informativnog centra "Mir"

Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira,

pišite nam o svojim iskustvima.

Pretplatite se na Glasnik mira.

Godišnja pretplata [12 brojeva]:

30 KM/120 Kn

RADIOPOSTAJA
MIR
MEDUGORJE

Jajce 87,8 MHz
Mostar 100,0 MHz
Banja Luka 107,8 MHz
Hercegovina 101,5 MHz
Labvanska dolina 100,0 MHz
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 95,1 MHz
Banja Luka, Sjeverna Bosna 106,7 MHz
Sjevero-zapadna Bosna, Jajce 106,7 MHz
Dolina Neretve i Juž. Hercegovina 98,3 MHz
Rama, Kenjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
Zagreb, Lika, Karlovac, Bihać, Sj. Hrvatska 107,8 MHz
Sisak, Graditka, Kutina, Ivančićgrad, Novska 106,7 MHz
Zenica, Žepče, Tuzla, Slavonski Brod, Posavina 100,1 MHz

Satelit: Europa, Bliski istok i Afrika
HOT BIRD 6° istočno

INFORMATIVNI CENTAR "MIR" MEĐUGORJE
RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE

Tel.: 036/851 100; faks: 036/851 300
E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
19 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Križni put uz Križevac
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 19 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

MAJKA NAS
25 GODINA
STRPLJIVO
POZIVA NA
MOLITVU,
VJERU,
OBRAĆENJE!

9 771840 141000